

KADILA, ZELIŠČA IN OBREDNI PREDMETI
RAZUČNIH NARODOV.

NOVICE

V Videmskem podjetju ukradli plače

VIDEM - Neznanci so včeraj v Vidmu izkoristili opoldansko pavzo, da so odnesli varnostno blagajno s placami uslužbencev. Tarca tatinskega napada je bilo podjetje Masotti Mauro, ki trguje z naftnimi derivati.

Po prvih izsledkih preiskovalcev so tatovi prisli v podjetje potem ko so vlomili skozi stranska vrata. Očitno so tudi dobro poznali delovne navade in so računali, da med opoldansko pavzo v uradih ne bo nikogar. Povzpeli so se do 1. nadstropja, kjer so odnesli jekeljeno blagajno, v katerih so bile novembarske plače uslužbencev. Kaže, da so odnesli okoli 150 milijonov lir v gotovini. Preiskovalci ne izključujejo, da je tatovom pomagal kdo v podjetju.

Mastella proti Finiju o prispevkih za stranke

RIM - Novice o tem, da so davkoplačevalci izplačali strankam znatno manjšo vsoto, od tiste, ki jo je vlada izplačala političnim silam kot predjem na 4 promile, je izzval ostro polemiko med politiki. Se zlasti sta si v teh dneh v laseh tajnik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini in tajnik UDR Clemente Mastella.

Mastella pravi, da so mu izvedenci finančnega ministrstva napovedali, da je prispevek davkoplačevalcev navrgel komaj 20 milijard lir, medtem ko je država izplačala strankam 110 milijard lir predjuma. Mastella zato izziva Finija, da bo moral vrniti dober del dobljenih prispevkov, tajnik NZ pa pravi, da je njegova stranka pripravljena vrniti vse, kar je dobila proti pravilom.

Uradne podatke bo moralo sporočiti finančno ministrstvo v prihodnjih dneh, lahko pa se zgodi, da bodo taki, da bodo povzročili znatne finančne težave italijanskim strankam.

Priča v podporo Bogdanovim

RIM - Medtem ko je sodnik za predhodni postopek zasliševal Erika v zvezi z njegovim priporom, so v uradih tozilstva zasliševali Pasqualeja Malafronteja o okoliščinah smrti malega Maura lavaroneja. Nova priča naj bi potrdila alibi Denisa Bogdana, medtem ko mladi Erik obtožuje romskega fanta, da je imel v umoru malefa Maura pomembno vlogo. Primer malaga Maura je še zelo nejasen in najbrž bo treba še veliko dela, preden ga bodo preiskovalci lahko raztiskali.

Gelijev beg bodo raziskovali sodniki iz Areza

MILAN - Sef milanskega državnega tozilstva Francesco Saverio Borrelli je potrdil, da je tozilstvo poslalo preiskavo o begu Licia Gellija kolegom v Arezzo, ki so teritorialno pristojni za zanjo.

Danielle Mitterrand: Sodite tudi Turkom

PARIZ - Zena bivšega francoskega predsednika Mitterranda Danielle, ki je ena od zagovornic pravic kurdskega naroda, bo v kratkem v Italiji. Danielle Mitterrand je priznala, da je primer kurdskega voditelja Abdulaha Ocalana zapleten. Vendar ne dvomi, da je treba soditi tudi tistim Turkom, ki v boju proti Kurdom teptajo vse človekove pravice, če se ze sodi Ocalanu. Mitterrandova vodva bo prišla v Italijo na pogovore s predstavniki italijanskega parlamenta, da bi prispevala k rešitvi kurdskega vprašanja.

RIM / LJUDSKA STRANKA PROTI LEVIM DEMOKRATOM**Volilni zakon razdvaja večino**

Salvi kritiziral Ljudsko stranko, ki mu ni ostala nič dolžna

RIM - Volilna pravila spet ustvarjajo napetost v levosredinski večini. Kopja se lomijo med Levimi demokrati, ki so zagovorniki večinskega enomandatnega volilnega sistema v dveh krogih po francoskem vzorcu, in Ljudsko stranko, ki se opredeljuje za drugi krog, ki bi nagradil zmagovito zavezništvo v skladu s kompromisom, ki je bil pred časom dosežen pri Gianni Letti.

Predsednik senatorjev LD Cesare Salvi, ki se je od nekdaj ukvarjal s problemom volilnih pravil, je mnenja, da bi bila opozicija Pola svoboscin pripravljena na dialog in morebitni dogovor o volilnih pravilih, kar bi lahko dalo nov zagon tudi ustavnim reformam. Zato je Salvi včeraj zahteval razčiščenje v vladnem zavezništvu in je obtožil Ljudsko stranko, da je »največja zapreka na poti za reformo volilnih pravil«. LSI je takoj odgovorila zelo ostro: zavrnila je francoski volilni vzorec in se opredelila raje za referendum proti proporcni kvoti, ki naj bi imel kot sad večinski enomandatni volilni sistem v enem samem krogu. Ljudska stranka tudi meni, da je 70 odstotkov političnih sil v parlamentu za dvokrožni sistem, ki z drugim krogom odmerja »nagrado« za zmagovito koalicijo.

Salvi ocenjuje, da je Pol svoboscin pripravljen na pogajanja, ker je razu-

mel, da sedanja vlada »lahko zagotovi trdno stabilnost« in je treba v prihodnjih dveh letih in pol do izteka mandata izkoristiti priložnost za reforme. Salvi se zavzema predvsem zato, da bi spremenili volilni zakon, sistem vladanja, pravosodje, postavili temelje za federalizem in razresili vozle konflikta pristojnosti. O volilnih pravilih so stališča narazen, o ostalih vprašanjih pa je vzdušje bolj ugodno, kot priznavajo tudi predstavniki opozicije. Giuliano Urbani, ki je vodil za Pol pogajanja o ustavnih reformi, je priznal, da ke vzdušje boljše, dadal pa, da bo volilni zakon pravi preizkusni kamen. ce bo dogovor o tem problemu dosežen, bo mogoče uresniti tudi druge reforme. Potrebno pa je široko, soglasje, medtem, ko je vladna večina razdvojena: na eni strani so LD, Prodi, Dini in Cossiga, ki so za francoski volilni vzorec, na drugi strani ostale komponente.

O napetosti priča tudi prerekanje o posledicah referenduma: Salvi meni, da bi referendum samo odpravil proporcno kvoto, ne bi pa nakazal novih volilnih pravil, Ljudska stranka pa mu je z Renzom Lusettijem odgovorila, da bi v primeru zmage nasprotnikov proporcne sistema na referendumu avtomatično uveden večinski enomandatni volilni sistem v enem samem krogu.

CATANIA / POSVET O EKONOMSKEM RAZVOJU JUGA**D'Alema zmerno optimist: Italija bo le napredovala**

»Več države in tržišča, manj pesimizma, pritožb in jokavosti«

Massimo D'Alema med včerajšnjim simpozijem v Catanii (telefoto Ap)

CATANIA - Predsednik vlade Massimo D'Alema je zmerno optimist in je prepričan, da bo Italija nadaljevala na poti ekonomske rasti. Na posvetu v Catanii z naslovom »Sto idej za preporod Juga« je premier predstavil svoje predloge in svojo »filozofijo« o državnem gospodarstvu in o njegovi stabilnosti, ki jo nekateri pokazatelji postavljajo v dvom.

Južnim dezelam, ki na lastni kozi plačujejo strukturalne težave ekonomskega sistema, je D'Alema priporočil več etatizma in istočasno več tržišča. Navidez protislovni načeli, ki pa ju je predsednik takole strnil: država bo pomagala k ozdravitvi ekono-

mije, svojo vlogo pa mora potem odigrati svobodno tržišče. Razvoj ovi- raje tudi stare psihološke težave, je dejal premier, ki je samokritično ozigosal znano »kulturo« jokavosti in stalnega pritoževanja, ki jo je treba enkrat za vselej premostiti. »S stalnimi pritožbami prevečkrat strasimo tudi najbolj pogumne podjetnike, ki bi radi investirali na Jug. Podjetniki se morajo čutiti varne in morajo uživati zaupanje lokalnega okolja, ce tega ni zbežijo in investirajo drugam«.

D'Alema je torej prepričan, da imajo kraji južno od Rima vse možnosti za premostitev sedanjega kriznega stanja. V tem okviru je na posvetu v Catanii napovedal nove investicije za infrastrukture, posebno za prometne zveze (zeleznice in ceste), ki ne odgovarjajo potrebam teh krajev. Za to je potrebna neke vrste miselna revolucija, potrebna pa je tudi politična stabilnost krajevnih uprav, zlasti dežel. D'Alema se je glede tega zavzel za večje sodelovanje med večino in opozicijo, posebno v deželnih svetih, kjer je pred kratkim prišlo do političnih prekucij in do hudih pretresov.

Predsednika vlade je med posvetom glasno kontestirala množica studentov, ki so protestirali proti državnemu financiranju javnih sol. D'Alema je delegaciji dijakov obljubil, da bo vlada resno vzela v pretres njihove pomisleke in njihova stališča.

CATANIA / OBISK D'ALEME IN BERLINGUERJA**Študentje vzklikali proti zasebni šoli**

Predsednik vlade in minister za šolstvo utemeljevala posege z ustavnimi določili

CATANIA - Vlada se zavzema za uveljavitev pravice vseh do solanja, ne pa za prenos javnih sredstev privatnim solam: tako je zagotovil predsednik Massimo D'Alema na včerajšnjem simpoziju »100 idej za razvoj«. Vendar pa so njega in ministra za šolstvo Luigija Berlinguerja študentje pričakali s protestnimi napisi. Okrog pet tisoč se jih je zbralo pred benediktinskim samostanom, do katerega pa Berlinguer se ni dospel, vzklikali so gesla proti ministru in prišlo je do manjših neredov. Nekaj sto pa se jih je skušalo prebiti do predsednika vlade, kasneje so iz palače Chigi sporočili, da bi študente D'Alema sprejel, vendar pa se nikakor niso mogli sporazumeti o sestavi delegacije. Vsekakor pa se je minister Berlin-

guer srečal z odposlanstvom studentov, in sicer v kraju San Giovanni Galermo blizu Catanie. Sprejel je približno 50 članov pokrajinske konzulte dijakov višjih srednjih sol in deset »avtonomistov«. Razpravljali so o solski reformi, dijaki so bili predvsem proti podpori zasebni soli, minister pa je skrb zanjo utemeljeval z ustavnimi določili. Po ministrovem mnenju je sedanja vlada prva, ki si je zastavila vprašanje parifikacije med javno in zasebno solo, o njej pa se govori in piše, da hoče privatizirati javno solo.

Tudi predsednik vlade D'Alema je včeraj prišel v neposreden stik z dijaki: srečal se je z dijaki nižje srednje sole Petrarca, katerim je priporočil, naj se pridno učijo in jim tudi potožil, da tudi njegova otroka ni-

sta najbolj marljiva. V sodobno opremljenem solskem zavodu se je D'Alema tudi zadržal na kosilu (ni jedel veliko, je novinarjem kasneje poročal 13-letni Luca), v nagovoru osebju sole pa je D'Alema izpostavil pomen pedagoskega dela, ki ni ustrezno plačano.

Včerajšnji protesti studentov naperjeni proti D'Alema in Berlinguerju niso bili edini: v Legnanu so se študentje protestno zbrali pred dvema zasebnima solskima zavodoma, vendar ni prišlo do izgedov. V soboto, 19. decembra pa bosta v Rimu dva protestna shoda proti financiranju zasebnih sol, prvega organizirala revija Critica liberale, drugega pa znane osebnosti (D. Fo, Giorgio Bocca in drugi) in razne studentske organizacije.

ANALIZE / DVAINTRIDESETI RAPORT ZAVODA CENSIS**Italijani na okopih v strahu pred usodo**

De Rita: Izhod iz krize je mogoč, pojave je treba voditi, ne pa sem jim prepuščati

RIM - Raziskovalni zavod Censis je včeraj v Rimu predstavil svoj 32. raport o Italiji in Italijanih, iz katerega precej izrazito izhaja, da je država se vedno razdeljena v dve, pogosto tudi povsem nasprotujoči si celoti. Toda tisto, kar je skupno tako severu kot jugu države, je krčevita obramba vse bolj razredčenih pozicij blagostanja in welfarja ter obramba mednarodnega ugleda lastne nacije. Oh tem pa Italijanom ni jasno, kdo bo njihov jutrišnji sovražnik, proti komu se bodo borili, ko pa je doma politika vse bolj prazna in sestavljena iz spektaklskih dogajanj, oblast pa vse bolj skoncentrirana v rokah majhnega števila ljudi. Populacija je vznemirjena, zaprta v zasebnost, umerjena na interese posameznika in navajena, da si sama pomaga. Podoba današnje Italije in Italijanov torej ni najbolj spodbudna, pa čeprav se analiza končuje z zaupanja vredno ugotovitvijo, da je »vse se odprto« in da leto, ki se izteka, krona okroglo desetletje.

Zgodilo se ni nič novega, toda začeta pot poraja skrb, kajti v državi vlada splošni občutek kolektivne vznemirjenosti, ugotavljajo

sociologi zavoda Censis in pojasnjujejo, da ta občutek poraja spoznanje velikega števila ljudi, da je njihova usoda samotna plovba, brez socialne in politične mediacije, v vse bolj kompleksnem morju makro pojavov in procesov globalizacije. Skratka, elementov, ki dajejo Italiji podobo države »na okopih«, je kar veliko, sociologi pa posebej opozarjajo na pojav rastoče skrbi družin za prihodnost z razvijanjem strategij »varnosti in garancij«; na mlade, ki si skušajo iz pomanjkanja dela na trgu pomagati s kombinacijo iznajdljivosti, dela na crno in rednega dela na določen čas; na pretirano vrednotenje lokalnih identitet in na mesta, ki se zatekajo k bolj ali manj neizvedljivim načinom višanja kakovosti življenja.

Med bolj specifičnimi poglavji Censisovega poročila naj omenimo tisto, ki se posvečuje zdravstvu in kjer najdemo podatek, da se Italijani vse bolj zatekajo k privatnim strukturami (10% več v zadnjih dveh letih), čeprav je tudi ocena javnega zdravstva bolj ugodna kot pred dvema letoma. Glede socialnega skrbstva povprečni

Italijan meni, da ga označuje se vedno preveč privilegijev, medtem ko za več kot 48% državljanov multietnična družba tvega postati vir konfliktov. V raziskavo so vključeni tudi imigranti, ki med drugim razkrivajo, da cutijo več razizma v Rimu kot v Milanu. V poglavju o kulturi pa najdemo podatek, da narasča število obiskovalcev kinodvoran, gledaliska in knjigarn, po drugi strani pa ostaja glavni vir informacije televizija na skodo multimedijskega sporočanja in predvsem tiska, ki je leta 1997 izgubil milijonov izvodov naklade v primerjavi z letom prej.

Toda, ali se je iz okopov, v katerih so se znašli Italijani, mogoče rešiti? Giuseppe De Rita, generalni direktor Censis, je prepričan, da se to lahko zgodi in da upanje za izhod iz predora zadnjega desetletja obstaja. Treba je razmisliti o iz- živih, razumeti, kaj imamo pred seboj in se postaviti v vlogo protagonista teh pojavov. To pa z drugimi besedami pomeni sprejeti globalizacijo in jo voditi, da nas ne bi s svojim tokom povedla tja, kamor nečemo.

**DANES
V OSPREDJU**

Burja, sneg in led, pa tudi počasni posegi na cestah spravili pokrajino na kolena

Od deset do trideset centimetrov snega je spravilo na kolena Trst in okolico: včerajšnjega dne se bodo se dolgo spominjali vsi tisti, ki so prezivali po več ur v svojih vozilih na cestah, po katerih bi se lahko peljali, sicer previdno, ko bi pravčasno posuli ceste s soljo in jih spluzili. Zaprtih je bilo nekaj glavnih vpadnic s Krasa v mesto, v prvi vrsti Ul. Commerciale in vrhnji del Furlanske ceste, in se strma Ul. Bonomea, več ur pa celo Lonjerska cesta in Ul. Campanelle. Po drugih vpadnicah se je promet v najboljšem primeru pomikal s polzjo hitrostjo, kot je dozivel na lastni kozi, kdor se je

Nekaj prizorov (f. KRO-MA) z zasneženega Krasa
Pod naslovom:
na Opčinah;
levo: Zgonik;
desno: Bazovica;
spodaj: pod Ključem

tezave pa so imeli tudi pri poskusih urejevanja prometa v mestu, čeprav je tu padlo le nekaj obcasnih snežink. V središču in na glavnih prometnicah so se valile nepretrgane kolone vozil, ki so se v najboljšem primeru pomikale izredno počasi, v pločevinastih skaticah pa je bilo vklejenih na tisoče voznikov in potnikov, ki so zaman trobili s svojimi hupami.

Gasilci, ki so prav včeraj praznovali svojo zavetnico Sv. Barbaro, so imeli polne roke dela zaradi običajnih težav, ki jih povzročata burja in mraz, in zaradi vrste manjših prometnih nesreč, pa tudi da so pritrtili 25-metrsko božično drevo pri Stari mitnici, ki ga je poklonilo Trstu južnotirolsko mesto Sexten, in da so odpeljali s svojimi terenskimi vozili domov na Opcine otroke, ki na povratku z izleta v Oglej niso nasli svojih staršev na železniski postaji.

Javno prevozno podjetje ACT je že dopoldne vpoklicalo vse svoje osebje, tudi tiste, ki so bili na tedenskem počitku ali na dopustu. Kjer se je dalo, so opre-

Zasneženi so bili tudi višji predeli mestne okolice in celo nabrežje od Miramara do Barkovelj, kar je zelo neobičajno. Ceste so vsepovsod podelenele tudi zaradi pomanjljivih oz. zapoznelih posegov, ki so se začeli s krepko zamudo: tržaska občinska služba je začela posuvati ceste s svojimi stirimi vozili malo pred 12. uro, tudi državno podjetje Anas je le postopoma vpreglo s polno paro svoja vozila in osebje, popoldne pa so nas iz Kriza obvestili, da so celo videli plug pokrajinske cestne uprave!

V dolinski občini je sneg prekril vse višje predele in predvsem območje na Krasu do Peska: občinska služba je posula s soljo glavne ceste, podobno kot zgoniska uprava, ki se je pri čiščenju cest poleg svojih uslužbencev poslužila tudi civilne zasluge. V okolici so bile težave s solskimi avtobusi, ki so po svojih

močeh povsod skušali pripeljati otroke iz sole na dom. Tržaska smetarska služba, ki se ukvarja tudi s čiščenjem zasneženih cest, je bila neprenehoma na delu do poznega večera.

Na srečo je v popoldanskih urah neurje nekoliko popustilo, vendar je se do večera bilo treba peljati po vsem zasneženem in podelenem Krasu z verigami ali z zimsko opremo, medtem ko se je v mestu in bližnji okolici položaj skoraj popolnoma uredil.

Težave so bile na vseh mejnih prehodih: v prvih popoldanskih urah se niso videli snežnega pluga na prehodih pri Fernetich in Bazovici, se zlasti v prvem primeru je to imelo hude posledice predvsem za tovorni promet. Pri Pesku so cesto spluzili malo pred 14. uro, največ težav pa je bilo v opoldanskih urah, ko je cesto prekrila nevarna ledena plast. V pristanišču so

morali okrepiti priveze ladij in prenehati z delom zaradi močnega vetra.

Prometna policija in mestni redarji so po

jezevkami in drugo zimsko opremo, da bi pomagali voznikom v težavah, in to predvsem med 11.30 in 15.30, ko sta burja in sneg najhuje

svojih močeh skušali urejevati promet. Na teren so poslali prav vse svoje ekipe na vozilih z

bicala tiste, ki so morali stopiti na cesto. Redarji so zaprli bolj izpostavljene ceste, izredne

mili avtobuse z verigami, drugod pa so s svojimi vozili posuli sol na nevarnejših točkah. Ukinili so samo openski tramvaj (nadomestili so ga z avtobusom, ki je sicer počasi in s težavami peljal mimo kamnoloma Faccanoni) ter avtobus za Lonjer, medtem ko so avtobusi ostalih prog peljali samo po ravnem: celo avtobusa 6 in 9 sta več ur obračala kar pri Bosketu, ker je drevored do Sv. Ivana poledenel. Proti večeru so spet pričeli peljati po nekaterih sciscenih progah, velika zaskrbljenost pa vlada za današnje jutro.

Vremenoslovci namreč napovedujejo, da bo danes oblačno s padavinami, tudi v nižjih predelih bo lahko snežilo. Pihala bo burja, ki bo popoldne ponehala. Mraz bo in preti nevarnost zleda. (sp)

peljal po cesti z Opčin mimo kamnoloma Faccanoni kot tudi iz Bazovice v mesto. Na odseku od Padric mimo križišča med Ključem in Dražco do Katinare je po zledenem asfaltu nič koliko avtomobilov in predvsem tovornjakov drselo in večkrat popolnoma ohromilo ze tako počasni promet. Tudi po avtocesti na Krasu in na cesti 202 so bile podobne težave, ko je večkrat tovornjake zaneslo pocest in je promet zastal. Promet je zastajal tudi po Obalni cesti, tu pa je vsaj nudil neobičajni prizor zasneženega barkovljanskega nabrežja. V mestu je sicer samo deževalo z obcasnimi snežinkami, promet pa je popolnoma podivjal, tudi ker so se prav vsi posluževali avtomobila in je kazalo, da so vsi pozabili na spoštovanje najosnovnejših prometnih pravil: potovanje skozi mesto je trajalo tudi več kot uro, iz mesta na Kras pa po

več ur.

Zima, ki se je z meteorološkega vidika pričela v torek, je torej takoj pritisnila na naše kraje z vso svojo močjo: z mrazom, burjo, ledom in s snegom. Že od jutra je bilo jasno, kaj se pripravlja: pihala je ostra in hladna burja, ki je doseгла tudi hitrost 100 kilometrov na uro; temni oblaki so se valili po nebu in najavljali skrajšnje padavine. Kot ni bilo težko predvidevati, je kmalu je res začelo snežiti na Krasu in v visjih predelih okolice, v mestu in ob obali pa je deževalo z obcasnimi snežinkami. Temperatura se je ves dan sukala le nekaj stopinj nad ničlo v mestu, živosrebrni stolpec pa ni presegel ničle v bolj izpostavljenih predelih in po vsem Krasu.

Ze okrog 10. ure je povsod začelo zmrzovati in pokrajina se je popolnoma prekrila s snežno odejo, ki je bila debela od 10 do 30 centimetrov.

ODPRTA TRIBUNA

Narodni dom: poteza LD je nesprejemljiva

ANDREJ BERDON in PETER MOCNIK

Z velikim začudenjem sva prebrala stališče Levih Demokratov o zaščitnem zakonu za Slovence. Mnenja sva, da gre za stališče, ki je v točnem nasprotju z interesi manjšine in ji neposredno škodi. Nikjer na svetu ne poznamo primera, da bi se neka manjšina odrekala svojim zahtevam, ko je na vladi koalicija, ki ji je blizu, saj je bila od nje izvoljena. In leve politične sile, namesto, da bi vztrajale na zahtevah, s katerimi so vsakice izvolile slovenskega parlamentarca, se danes odpovedujejo naravnim pravicam manjšine.

Se več, Stelio Spadaro, cigar omejevalna stališča v zvezi s slovenskimi pravicami so sicer znana, predlaga, da bi celo spremenili prvi člen osnutka Maselli, v katerem je govora o potrebi po poravnavi zgodovinskih dolgov, ki jih italijanska država ima do Slovencev na Primorskem, zaradi nasilja, ki ga je nad njimi izvajala fašistična vlada. Po njegovem mnenju etnično čiščenje, ki je zmanjšalo našo prisotnost v Trstu od ene tretjine na desetino, zapiranje sol, ropanje premoženja, zapiranje Slovencev v razne italijanske zapore, otoke in lagere samo zaradi njihove narodnostne pripadnosti, niso vzrok za zaščito, ker ta sloni le na »civilnih pravicah«.

Tako vračanje Narodnega doma, ki so ga začelniki fašistične državne oblasti najprej zažgali in nato »odkupili« za par počenih grošev samo zato, ker je predstavljal ponos Slovencev v Trstu, je nekaj kar moramo umakniti, ker »razdvaja« naše mesto. Potemtakem tudi Rizarne ali Auschwitz razdvajata, saj obstajajo o njih različna mnenja. Se bomo tudi njim odpovedali? Kot SSk smo pred nekaj leti sodelovali pri nabirki podpisov za vračanje Narodnega doma naši manjšini. Kaj mislijo tiste stotine podpisnikov o tej potezi LD?

Isto velja za odpravo pojma »narodnostnega ozemlja«, ki označuje vsako manjšino in narod in za katerega se Spadaro poteguje, ko gre za ozemlje italijanske manjšine v Istri. In Masellijev osnutek naj bi bil zelo dober, ker ne predstavlja »nevarnosti« za večinski narod, katerega očitno manjšina ogroža, zaradi česar mu moramo se nekaj dati, ne pa ga povpraševati.

Tajnik LD enostavno potvarja zgodovinsko resnico v skodo tistih, ki so na lastni koži doživeli preganjanje in krivico. Namesto, da bi se za te ljudi, med katerimi je gotovo tudi veliko volilcev LD, dosledno in zagnano boril, jim privoščijo to, kar sami italijanski nacionalisti ponujajo, če ne se manj, saj le-teh ne smemo »motiti«. S potvarjanjem zgodovinske resnice pa ne bomo nikoli dosegli sožitja, ki je politično moralno dejanje.

Kaj pa Milos Budin? Tiho in pohlevno sprejema in podpira za Slovence nemogoče teze pokrajinskega tajnika svoje stranke in se brez vsakega problema odpoveduje lastnim vedesetletnim političnim zahtevam. Razumeva, da ne zeli samostojnega nastopanja Slovencev v politiki, a da nam tako jasno dokazuje, kaj pomeni biti »komisija« pri vsedrjavni stranki, ne veva komu gre v korist.

Sprašujemo se zato, ali imajo slovenski volilci LD in Budina se kaj narodnega ponosa in spoštovanja do svojih prednikov, ki so darovali življenje za boljši in vsestransko bogatejši jutri svojega naroda.

PISMA UREDNIŠTVU

Ne smemo se odpovedati Narodnemu domu
Spoštovano uredništvo!

Zaprepasčeno sem prebrala v včerajšnjem Primorskem dnevniku novico, da deželni svetovalec Levih demokratov Milos Budin s svojim strankarskim kolegom Steliom Spadarom predlaga, da bi Narodnega doma v Trstu »ne vrnil Slovincem - kot piše v Masellijevem predlogu - a da bi ga namestili mestu Trst za kulturne in znanstvene dejavnosti tako Italijanov, kot Slovencev. Budin predlaga, da bi nekdanji Narodni dom dali na razpolago mestni skupnosti... tako Budin kot Spadaro sta poudarila, da bi slo za gesto velikega upanja v trzasko stvarnost«.

Ceprav bi vse to zahtevalo temeljito analizo zgodovine in sedanje stvarnosti, bi podčrtala le eno misel, ki se kar sama vsiljuje in ki zahteva odgovor. Gospoda Budina bi rada vprašala, kdaj so se Slovenci v Trstu izrekli, da se odpovedujejo Narodnemu domu, ki je od leta 1904 naš ponos in od leta 1920 naša bolečina, potem ko nam ga ponuja celo poročevalec za zaščitni zakon v italijanskem parlamentu Maselli, ki je kot član nekoc preganjane verske manjšine očitno razumel, kaj nam pomeni.

Ko sem pred kratkim malo za salo malo za res predlagala v Enotnem solskem odboru, da bi se lahko odpovedali stavbi, kjer je sedanjí sedež zavoda J. Stefan in ki si ga univerza tako zeli, samo v zameno za Narodni dom, so mi nekateri prisotni, tudi predstavniki Budinove stranke, odvrnili, naj se tega ne dotikamo, saj nam bo Narodni dom vrnjen z globalno zaščito. Zdaj pa vodilni predstavnik levega pola naše manjšine po-

nuja Narodni dom tisti trzaski stvarnosti, ki ni hotela postaviti dvojezicne spominske table v prenovljeni stavbi.

Take ponudbe kažejo tudi veliko nezaupanje do samih Slovencev, če da sami ne bi mogli upravljati Narodnega doma v duhu odprtosti in dialoga.

V Tinjah na Koroskem že dolgo deluje zelo velik kulturni in izobraževalni center, last katoliških Slovencev, ki se ga dnevno poleg Slovencev poslužujejo tudi najrazličnejše avstrijske nemško govoreče skupine.

Pri Budinovi in Spadarovi predlogih spet prihaja na dan politika odločanja od zgoraj, ko mora »uboga raja« le sprejemati odločitve, sprejete v vrhovih. Take metode se bolj poglobljajo razdor in nezaupanje med družbo in politiko.

Hvala za objavo! S spoštovanjem

Nadja Maganja

Edinost o poročanju PD o avdicijah

Pripombe glede strokovnosti in objektivnosti poročanja Primorskega dnevnika so dobile novo utemeljitev v poročanju o »avdiciji« pripadnikov slovenske manjšine pri delu ozjega odbora 1. stalne komisije poslanske zbornice v Rimu dne 2. decembra 1998.

Na prvi strani stoji neresnična trditev, da »so imeli predstavniki vseh organizacij... mo-
znost, da orisejo delovni skupini svoja stališča«.

Ze cas, ki je bil namenjen »avdiciji« (od 14. do 15. ure = 60 minut), je dokaz, da materialno ni bilo mogoče orisati številna stališča. Posamezni posegi, v glavnem od dveh do starih minut, dejansko niso mogli orisati stališč vseh, ki so prisli do besede, poseg predstavnika družbeno-političnega društva Edinost pa je

poslanec Maselli kratkoma prekinil z utemeljitvijo, da je potekel čas, ki je bil namenjen »avdiciji«. Postavlja se torej vprašanje, ali je bilo sploh korektno organizirati srečanje na tako utesnjen način.

Na tretji strani je nestrokovnost poročanja se hujša, zlasti če upostevamo, da je časnik Primorskega dnevnika prejel izvod spomenice društva Edinost, ki postavlja na prvo mesto vprašanje spoštovanja določil ustave (in njihovega tolmačenja v razsodbah ustavnega sodišča) in Posebnega statuta z dne 5.10.1954, ki je po razsodbi Ustavnega sodišča (št. 15 iz leta 1996) sestavni del pravnega reda italijanske države. Vprašanje popisa (ne štetja) vseh manjšin v državi (ne manjšine; in se manj predstavnikov - kvecemu pripadnikov) je v tretji točki spomenice. Tisoč milijard lir ni »kar zajetna« odškodnina, saj je nekdo obljubil istrskim optantom pet tisoč milijard lir odškodnine, in se nanaša samo na škodo, ki jo je manjšina utrpela zaradi več kot polstoletne krstive ustave. Spomenica navaja kot kategorije oškodovancev, ki jim pritiče odškodnina, poleg Beneskih Slovencev, tudi: a) Slovence, ki se v letih 1923-1945 niso mogli naučiti v državni soli knjižne oblike svojega jezika, b) Slovence, ki jih stari zaradi raznarodovalnega pritiska niso naučili lastnega jezika, c) Slovence, ki jih stari zaradi raznarodovalnega pritiska po letu 1945 niso dali v slovenske sole, d) Slovence, ki so jih bili odvzeti izvirni priimki, e) prebivalce okoljskih občin trzasko pokrajine, ki so bili v letih 1956-1996 oropani ustavno zakonitega zastopstva v pokrajinskem svetu.

za d.p.d Edinost

Lucijan Malalan

TRST NA RAI

Tudi Enzu Biagiju se ni uspelo izogniti klišeju

VLASTA BERNARD

Cetrtkova oddaja uglednega novinarja in komentatorja Enza Biagija v okviru ciklusa »Cara Italia«, v kateri se je po prvem kanalu državne televizije posvetil severovzhodnemu delu Italije, je nekaj prostora namenila tudi Trstu. Biagijev sogovornik je bil književnik Claudio Magris, sicer pa se je reportaža začela s posnetki Rizarne, v kateri so »nacisti mčili in pobijali Jude«. Drugace pa je Trst mesto krizanja najrazlicnejši »ras«, poleg Italijanov so tukaj pustili sledove »Grki, Slovani, Turki, Germani, Armenci itd.«. Sožitje med »Italijani in slovansko populacijo je bilo vedno težko in pogosto konfliktno«, zdaj pa da se izboljšuje.

Sicer pa je Trst mesto visoke kulture, mesto »Slataperja, Sabe in Sveva, ki so misleci evropskega formata«. Slataper je pesnik Krasa, je bilo receno, in to je bila tudi edina omemba neposrednega trzasko zaledja. Trst kot mesto srečevanja in integracije najrazlicnejših kultur, torej, vendar tudi mesto, ki je bilo »vedno italijansko«.

To je v skopih besedah sporočilo Biagijeve fotografije Trsta, ki je Magrisov prispevek ni prav nič izostril. Preveč preprosto bi bilo kritizirati Biagija, ker se je prepustil klišejskemu pogledu na zapleteno trzasko stvarnost in se ni potrudil za bolj inovativen pristop, pri katerem bi se lahko oprl tudi na kaksne manj obrabljene vire. S strogo profesionalnega vidika lahko to Enzu Biagiju - sicer objektivnemu in poglobljenemu opazovalcu - zamerimo, vendar ne moremo spregledati objektivnega dejstva, da je opisana podoba Trsta močno zakoreninjenoma v italijanski kolektivni zavesti.

Ce je tako, moramo pri iskanju krivde in krivcev zaceti pri nas samih. Kaj in koliko smo v preteklosti in se bolj v sodobnem casu sami prispevali k temu, da bi se ta podoba vsaj v svojih najbolj kricecih nasprotjih prilagodila realnejšemu in bolj objektivnemu videnju trzasko posebnosti in kompleksnosti, predvsem pa da bi dala ustrezno vidnost vlogi, ki jo je imela in jo se igra v njej naša narodna skupnost?

Ali moramo res čakati, da naš prispevek, da naše cutenje in videnje odkrijejo drugi in ga tudi samociativno sprejmejo v svojo kolektivno zavest? Smo intelektualno res tako omejeni, da tistih nekaj redkih ljudi, ki si vzamejo čas za razmisljanje in ki tu in tam poprimejo za pero, trati energije le za zadovoljevanje lastne potrebe po poglobljanju? Po skromni diskusiji (izjema je le politična polemika) v manjšinskih krogih bi lahko sodili, da se nam redke vlozene energije res slabo obrestujejo in da v svoji zavesti se vedno dajemo prednost neplodnemu pritoževanju in protestiranj, namesto da bi si oblikovali prenostne ciljne projekte in enega izmed njih namenili prav prodiranju svojega gledanja in spoznanj v okolje, ki nas obdaja.

RIM / VIOLANTE S PREDSEDNIKI DEŽELNIH SVETOV

Pozornost tudi čezmejni TV

Aktivna vloga predsednika parlamenta FJK Antonia Martinija

RIM - Predsednik poslanske zbornice Luciano Violante je s predsedniki deželnih skupščin obravnaval nekatera najbolj pereča vprašanja, ki zadevajo odnose med centralno in deželno oblastjo. Srečanje je bilo zanimivo, problemov v odnosih med Rimom in Deželami pa je se in se, zato se je predsednik zbornice obvezal, da bo pozorno spremljal pogajanja med vlado, parlamentom in deželnimi upravami. Predsedniki so Violanteju izročili dokument o radiotelevizijski ustanovi RAI ter o njenih deželnih programih. Pri sestavi tega dokumenta je aktivno vlogo igral predsednik sveta FJK Antonio Martini (na sliki).

Predsedniki svetov pozivajo vodstvo TG3 na periodične sestanke o vlogi krajevne informacije, ki se udejanja predvsem v deželnih televizij-

skih in radijskih dnevnih. S tega vidika so precej pozitivno ocenili zadnji založniški program direktorja TG3 Enza Chiodija. Martini in kolegi so z zadovoljstvom pozdravili tudi nedavne

sklepe osrednje radiotelevizijske hiše v zvezi z načrtovano čezmejno televizijo v Furlaniji-Juljski krajini ter istocasno pozornost, ki jo RAI namenja oddajam za narodnostne in jezikovne manjšine. Izpostavljeni so bili tudi dobri odnosi med RAI ter deželami s posebnim statutom, kot je Furlanija-Juljska krajina.

Ob robu srečanja s predsednikom poslanske zbornice je Martini opozoril kolege na nekatere člene državnega finančnega zakona, ki po njegovem na tak ali drugačen način oskodujejo našo deželno realnost. Gre posebej za člen, ki ukinja davčne in druge olajšave za plinsko olje in plin za gorata območja. Martini je o tem opozoril tudi parlamentarne iz naše dežele, katerih je pozval, naj posežejo za ponovno vzpostavitev teh olajšav.

Utrinki iz preteklosti

Mráz je pokazal zobe

Mráz je pokazal zobe, zato je bilo treba nažagati drv za peč in stedišnik. Kmetje in tisti, ki so živeli na podeželju, so najbrž pravočasno poskrbeli za drva, možaka na fotografiji pa sta bila v zamudi in v sili sta se gla po žagi kar v kravati, ko je že krepko nanoslo snega. Fotografija je bila posneta pred 50 leti in je del arhiva OZE

ŠPETER / OB DESETLETNICI POBRATENJA

Gostje iz Sambrevilla štiri dni v Benečiji

Obisk se je včeraj začel s simpozijem o federalizmu

SPETER - Te dni se v Nadiskih dolinah in na Cedajskem nadaljujejo srečanja, ki potekajo v znamenju desetletnice pobratenja med spetrsko občinsko upravo in belgijsko občino Sambreville.

Po intenzivnem stirdnevem obisku v Belgiji so se predstavniki iz občine Speter v začetku tega tedna vrnil domov, od včeraj pa imajo za štiri dni v gosteh kakih petdeset občanov iz pobratenege Sambrevilla. Včerajšnji dan se je začel delovno, s simpozijem o federalizmu, regionalizmu, avtonomijah in večjezičnosti v evropski perspektivi. Simpozij je potekal v občinski dvorani v Spetru in se je začel s pozdravom predsednika videmske Pokrajine Pelizza ter - v imenu gostiteljev - spetrskega župana in predsednika Gorske skupnosti Nadiskih dolin Firmina Marinica.

Sledil je poseg Giuseppeja Schiffa, ki je v svojstvu koordinatorja pedagoškega in jezikovnega liceja v Spetru govoril o poučevanju jezikov v soli. Dino Chibai, predsednik zveze Slovinci po svetu je zatem obravnaval vprašanja izseljenstva v Nadiskih dolinah, ravnateljica dvojezičnega solskega središča Ziva Gruden pa je gostom iz Belgije podala izčrpno informacijo o izkušnjah dvojezičnega poučevanja na spetrski soli.

Belgijsko delegacijo je pozdravil tudi načelnik upravne enote Tolmin Zdravko Likar, ki

Simpozij z gosti iz belgijskega Sambrevilla v Špetru

je posredoval podatke o dvojezičnosti v Sloveniji, njegov poseg pa je zaželel tudi evropski program Phare o čezmejnem sodelovanju med Italijo in Slovenijo.

V imenu belgijskih upraviteljev je najprej spregovoril odbornik občine Sambreville Georges Jaumart, ki se je osredotočil na vprašanja federalizma in regionalizma v Belgiji, njegovo izvajanje pa sta dopolnila se predsednik sportnih organizacij iz Sambrevilla Henri Surinx in Lous Marie Fournier, kot član kabineta belgijskega ministrstva za zdravstvo.

V popoldanskih urah so si gostje ogledali dvojezični solski center, pozneje pa je bila v pro-

storih spetrske srednje sole na sporedu otvoritev fotografske razstave belgijskih umetnikov. Zanimiv pa je bil tudi večerni del srečanja, za katerega je dal pobudo odbornik občine Speter in gorske skupnosti Nino Ciccone. Slo je namreč za delovno srečanje s stiri belgijskimi izvedenci za evropske programe kooperacije na področju kulture, sporta in rekreacije, na katerem so preučevali konkretne možnosti sodelovanja med ustanovami na navedenih področjih. Odbornik Ciccone je ob tem izrazil oceno, da je lahko ravno programiranje sodelovanja na tej ravni kakovostni skok v stikih med Spetrom in Sam-

brevillom, ki naj bi tako prerasli dosedanje pravke zgolj občasni medsebojni obiski.

Danes bodo gostje iz Belgije obiskali Cedad in njegov arheološki muzej, v popoldanskih urah pa se bodo napotili v Kobarid, kjer si bodo po sprejetju krajevnih oblasti ogledali muzej prve svetovne vojne. Kobarid in Tolminka sta namreč kot zaledje Benečije prav tako zainteresirana za čezmejno sodelovanje in stik z belgijsko občino, ki se s Spetrom povezuje vse tesneje, predstavlja v tej smeri nov korak. Obisk se bo zaključil jutri v Spetru, z maso posvečeno sv. Barbari, zaščitnici rudarjev. (D.U.)

DUNAJ / SREDSTVA ZA MANJŠINE

Računsko sodišče kritično do vlade

Po oceni sodnikov vlada izplačuje sredstva prepozno in brez srednjeročnega načrta

DUNAJ - Avstrijsko računsko sodišče, ki spremlja tudi finančno pospeševanje manjšin, v svojem poročilu za leto 1997 vnovič kritizira urad zveznega kanclerja. Nadzorna ustanova v svojem poročilu konkretno ugotavlja, da je urad v letu 1997 prepozno izplačeval finančne podpore vsem šestim manjšinam v Avstriji. Posledica tega je bila, da je bila dejavnost manjšin okrnjena, ker kritje stroškov za najrazličnejše dejavnosti ni bilo zagotovljeno.

V primeru koroskih Slovencev je bil položaj, ki ga računski sodniki kritizirajo, v letosnjem letu se veliko

slabši. Slovenske organizacije in društva niso se prejeli nikakršnih podpor od urada zveznega kanclerja, ker je svet o podporah sklepal šele minuli ponedeljek.

V poročilu računskega sodišča je sicer poudarjeno, da urad zveznega kanclerja sicer uresničuje cilje zakona o narodnih skupnostih, hitrejše izplačevanje podpor pa bi bila velika spodbuda manjšinam za krepitev njihove dejavnosti. Potreben bi bil srednjeročni finančni načrt za vsaj nekaj let, ki bi moral vsebovati vse dejavnosti, ki bi imeli za posledico krepitev dejavnosti prejemnikov finančnih

podpor.

Urad zveznega kanclerja je leta 1997 namenil vsem šestim manjšinam - slovenski, hrvaški, madžarski, češki, slovanski ter Romom - podpora sredstva v skupnem znesku 48,8 milijona silingov. Poleg tega so bile manjšine v Avstriji deležne se dodatnih podpor s strani zvezne in deželne vlad v višini nadaljnjih 49 milijonov silingov. Stroški za dvojezično solstvo na Koroskem v tej vsoti niso upoštevani, poudarja računsko sodišče v svojem poročilu v zvezi s finančnimi podporami avstrijskim manjšinam v letu 1997.

Ivan Lukan

KOROŠKA / PROTI VOLILNIM PRAVILOM

Protest gibanja Demokracija 99

Predstavniki gibanja so se s transparenti zbrali pred deželnim zborom

CELOVEC - Volilno gibanje »Demokracija 99« je pred včerajšnjo sejo koroskega deželnega zbora vnovič protestiralo proti skrajno restriktivnim volilnim pravilom na Koroskem, ki majhnim strankam onemogoča vstop v deželni zbor.

Predstavniki zelenih, liberalcev in slovenske Enotne liste (EL) so pred poslopjem deželnega zbora s transparenti zahtevali znižanje volilnega praga od sedanjih desetih na štiri odstotke se pred deželnozborskimi volitvami 7. marca 1999. Hkrati so napovedali, da bodo proti volilnim pravilom vložili pritožbo pri ustavnem sodišču. V primeru, da bo volilno gibanje na volitvah zbralo nad štiti odstotke, pa bodo pritožbo razširili na zahtevo po ponovitvi volitev.

Kot smo že poročali, so se deželnozborske stranke odpovedale reformi volilnega zakona, potem ko je strokovnjak za ustavno pravo na salzburski univerzi Heinz Schäffer v svojem strokovnem mnenju ocenil, da je najbrž volilni zakon za deželnozborske volitve na Koroskem kljub vstopnemu pragu desetih odstotkov v skladu z ustavo.

Ugledni strokovnjak za ustavno pravo in dolgoletni predsednik avstrijske zbornice odvetočnikov Walter Schuppich pa je »Demokraciji 99« svetoval, naj - neglede na to, ali bo »Demokracija 99« pri deželnozborskih volitvah 1999 uspeša ali ne - vložijo pritožbo proti izidu volitev pri ustavnem sodišču. Možnosti za uspeh so po Schuppichevem mnenju vsekakor velike. (IL)

NA POVABILO DRUŠTVA TRIGLAV

Logarjeva in Schiffrer pri Slovincih v Splitu

povabilo slovenskega društva Triglav v Splitu včeraj srečala s predstavniki društva, danes pa se bosta udeležila slovesne akademije, ki jo pripravlja Zveza slovenskih društev na Hrvaskem ob 50. obletnici splosne deklaracije o človekovih pravicah in svoboscinah ter sedmi obletnici samostojnosti Hrvaske in Slovenije.

Na Hrvaskem je po popisu iz leta 1991 približno 24 tisoč Slovencev, ki živijo večinoma v večjih mestih. Organizirani so v kulturnih društvih Slovenski dom v Zagrebu, ki izdaja glasilo Novi odmevi, Kulturno prosvetno društvo Bazovica na Reki, Slovensko društvo Triglav v Splitu ter društvo dr. France Prešeren v Sibeniku. Od leta 1992 so društva združena v Zvezo slovenskih društev na Hrvaskem. (STA)

TRST / TELECOM

Trideset »evropskih« dijakov

Izidi natečaja - Med nagrajenimi Cristina Visentin in Sara Manola

TRST - Včeraj so uradno predstavili izidi natečaja, ki ga je družba Telecom namenila dijakom nižjih in višjih srednjih sol FJK (f. KROMA). Dijaki so pisali o »skupni poti v Evropo oz. v Evrolandijo«, med približno 200 izdelki pa je komisija izbrala 30 najboljših. Njihovi avtorji so si kot nagrado prisluzili potovanje v Bruselj in Strasbourg, ki se bo začelo 8. zaključilo pa 13. decem-

bra. Kot smo že poročali, sta si z dobrim spisom potovanje v družbi sovratnikov zagotovili tudi Cristina Visentin, dijakinja goriskega tehničnega zavoda »Z. Zois«, in pa Sara Manola, ki obiskuje nižjo srednjo solo »Kosovel« na Opcinah. Vsekakor bo v Bruselj odpotovalo 22 visješolcev in osem nižješolcev iz vseh starih pokrajin, največ iz videmske (14).

NOVICE

Potresni sunek v Posočju

LJUBLJANA - Seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic so včeraj nekaj minut po 10. uri zabeležili sibe potresni sunek iz oddaljenosti 80 kilometrov severozahodno od Ljubljane. Po prvih podatkih uprave Republike Slovenije za geofiziko so potres čutili prebivalci Kobarida, Dreznice in okoliskih krajev. Uprava za geofiziko ocenjuje, da je bila v siršem nadzariščnem prostoru dosežena četrta stopnja potresne intenziteta po evropski potresni lestvici (EMS). Velikostna stopnja potresa oziroma lokalna magnituda pa je bila po podatkih ljubljanske potresne opazovalnice 2,5.

Proračunska debata v deželni komisiji

TRST - V pristojni deželni komisiji se nadaljuje razprava o proračunu za prihodnje leto, s katerim se bo deželni parlament ukvarjal pred božičnimi prazniki. Ze pri sklepih komisije bo v prihodnjih dneh razvidno, ali bo manjšinski odbor Pola svoboscin prestal to preizkušnjo ali pa bo prišlo do politične krize Antonionejeve vlade. Na obzorju je vsekakor dogovor med desno sredino in Severno ligo.

Finski predsednik obišče Slovenijo

LJUBLJANA - Na povabilo predsednika Republike Slovenije Milana Kučana prihaja v sredo, 9. decembra, na dvodnevni obisk v Slovenijo predsednik Republike Finske Martti Ahtisaari. Srečal se bo z najvišjimi predstavniki države, v sredo s predsednikom Kučanom, predsednikom vlade Drnovskom in predsednikom državnega zbora J. Podobnikom, v četrtek pa se z zunanjim ministrom Frlecom. Pogovarjali se bodo o reformah EU, pogajanjih Slovenije s skupnostjo in načrtih Finske kot predsedujoče skupnosti v drugem delu prihodnjega leta. (STA)

NOVICE

Danes pride v Trst nekdanji sodnik Palermo

Danes pride v Trstu nekdanji sodnik in poslanec Carlo Palermo, ki je svojčas vodil zelo pomembne preiskave o trgovanju z mamili in z orožjem. Zaradi tega je Palermo, ki je kot sodnik služboval tudi na Siciliji, prišel v spor s politiki; znana je predvsem njegova ostra polemika s takratnim vodjo PSI Bettinom Craxijem. Palermo bo danes ob 18. uri v kavarni S. Marco sodeloval na predstavitvi knjige novinarka Piccola Silvia Maranzane, ki govori o kriminalu, vohunih in podobno. Na predstavitvi bosta sodelovala tudi Claudio H. Martelli in predsednik krajevnih kronistov Giorgio Cesare.

Protest Severne lige na meji pri Fernetičih

Severna liga bo na jutrišnjem shodu pred mejnim prehodom Fernetiči opozorila pristojne oblasti in javnost na težke delovne pogoje pripadnikov sil javnega reda, ki so tam zaposleni. Obmejnih policistov ni dovolj in tisti, ki so, delajo v zelo težkih pogojih. Jutrišnjo manifestacijo je podprl avtonomni sindikat policistov Lisipo, ki se zahvaljuje voditeljem Bossijeve stranke za pozornost, ki jo konkretno izkazuje problemom policistov.

Venier o proračunu Illyjeve občinske uprave

Jacopo Venier, občinski svetovalec in pokrajinski koordinator Stranke komunistov, bo na današnji novinarski konferenci (ob 12. uri na sedzu stranke v Ul. Tarabocchia 3) predstavil svoja stališča o proračunu Občine Trst. Na srečanju z novinarji bo tekla beseda tudi o novih davkih in o usodi družbe ACEGAS po sporazumu med vodstvom in sindikati.

V četrtek stavka avtobusov

Tržaško konzorcijsko podjetje za prevoze (ACT) obvesča, da je vsedrjavni sindikat FAISA-CISAL oklical 4-urno stavko za četrtek, 10. t.m., od 9. do 13. ure. Zaradi stavke bi lahko prišlo do motenj v avtobusni službi.

POPRAVEK

V članku »Kraski park je treba zamrzniti«, ki smo ga objavili v včerajšnji številki našega dnevnika na 5. strani, smo zapisali netočnost. Predstavniki odborov za loceno upravljanje jurskih zadev iz Barkovelj, Lonjerja, Bazovice, s Padric, od Banov, z Opcin in iz Medje vasi, ki so se zbrali ta torek na Opcinah, so se med drugim zavzeli za to, naj bi deželni svet v dodatku svojega proračuna odobril tudi člen, ki bi omogočil, da bi se izvajal člen 26 zakona 1766 iz leta 1927, po katerem lahko stari srenjski odbori upravljajo jurska zemljišča, za katera ni še stekel postopek za likvidacijo. V včerajšnjem članku smo pomotoma zapisali, naj se z zakonskim ukrepom deželnega sveta ponovno sproži postopek za likvidacijo jurskih imovnin. Balcem in se posebej predstavnikom omenjenih jurskih odborov se za netočnost oprostamo.

USPEŠNA AKCIJA NABREŽINSKIH KARABINJERJEV

Udarec prekupčevanju z mamili

Med izredno akcijo za omejevanje priliva ilegalnih pribeznikov so nabrežinski orožniki 25. novembra na avtocestnem postajališču pri Moscenicah povsem nepričakovano zasacili mladega prekupčevalca z mamili, ki je v svojem avtomobilu skrbno skrival preko deset kilogramov hasisa.

Kot sta na včerajšnji novinarski konferenci v nabrežinski kasarni (na sliki - foto KROMA) povedala poveljnik krajevnih karabinjerske cete maresalo Agostini in načelnik posebne operativne enote maresalo Pipp, je 28-letni Gianluca Colombini (na mali sliki) že po neobčajnem vedenju v orožnikih takoj vzbudil upravičen sum. V svojem avtomobilu znamke golf je namreč skrival čedno količino stitridesetih hlebcev lahkega mamila v vrednosti preko sedemdesetih milijonov lir. Po mnenju orožnikov naj bi Colombini v bistvu oskrboval vso italijansko krasko planoto. Mladenica so seveda na mestu aretirali z obtožbo posesti mamila za razpečevanje ter ga pospremili v koronejske zapore, kjer je trenutno na razpolago državnemu tožilcu Frezzi.

Po besedah nabrežinskih orožnikov, je devinsko-nabrežinsko območje znano predvsem zaradi velikega stevila ilegalnih prehodov meje, saj so samo karabinjerji letos ustavili preko stitristo pribeznikov pretežno iz držav tretjega sveta. Ta prostor je pred leti zaslovel tudi zaradi odkritja »barvite« mreže prekupčevalcev z orožjem iz bivše Jugoslavije. Zanimivo pa je, da je tokrat prvič slo za večjo količino mamila, orožniki pa so nam zaupali, da so se raziskave

sele zacele in da so mozje postavbe ze na sledovih Colombinovih pajdasev. (igb)

Odlozitev sestanka o Kraskem pustu

Napovedanega sestanka glavnega odbora Kraskega pusta s predstavniki vaskih pustnih odborov v Domu Brdina sinoci zaradi slabega vremena ni bilo. Prireditelji so ga odlozili na poznejši cas. Dan in uro novega sestanka, ki naj bi bil prva priloznost za izmenjavo mnenj o priredbi prihodnjega Kraskega pusta na Opcinah, bodo pravocasno posredovali preko tiska.

SITIP / POZITIVEN RAZPLET SESTANKA NA PREFEKTURI

Pezzoli zamrznil »mobilnost« in začel pogajanja za prodajo

Zadovoljstvo delavcev po celodnevni stavki in demonstriranju

V zgodbi o tekstilni tovarni SITIP pri Orehu je včeraj prišlo do nenadejnega preokreta. Vodstvo tovarne je namreč za neolocen čas zamrznilo sklep, ki ga je sprejelo na začetku tega tedna, da pošlje vseh 280 zaposlenih v tako imenovano »mobilnost«, se pravi, da jih v bistvu odpusti iz službe, pa čeprav z uporabo »družbenih amortizerjev«, ki jih zakonodaja omogoča. Poleg tega pa je lastništvo, t.j. grupa Pezzoli iz Bergama, pristalo na formalna pogajanja z družbama Parodi in Manconi za prodajo obrata.

To sta glavna rezultata skoraj triurnega srečanja, do katerega je prišlo včeraj popoldne na tržaski prefekturi. Srečanja so se poleg prefekta Micheleja De Feisa udeležili predstavnik lastništva Riccardo Coffetti, predstavniki bank, pri katerih je grupa Pezzoli zadolžena, podjetnika Biagio Manconi in Pietro Parodi, predsednik tržaskih industrijcev Federico Pacorini, župana Trsta Riccardo Illy in Milj Roberto Dipiazza, predsednik Pokrajine Trst Renzo Codarin in deželni odbornik za industrijo Sergio Dressi. Iz pogovorov so bili od zainteresiranih dejavnikov izključeni edinole delavci oziroma njihovi sindikalni predstavniki, ki pa so ves čas srečanja nase glasno opozarjali z demonstracijo pred prefekturo.

Sestanek na prefekturi se je odvijal v zelo napestem vzdušju. Na predvečer je bilo celo vpraskljivo, ali bo do njega sploh prišlo, saj je lastništvo

dalo vedeti, da je ponudba Parodija in Manconija za odkup obrata zanj nesprejemljiva, zaradi česar naj bi bilo srečanje s tema podjetnikoma mlatenje prazne slame. Pojasnimo naj, da sta se Parodi in Manconi pojavila kot potencialna kupca obrata že konec septembra, in sicer z ločenima ponudbama. Potem pa sta svoji ponudbi združila. Za odkup bi bila pripravljena odstopiti 10 milijard lir. Ta ponudba pa ni zadovoljila sedanjega lastništva, ki zahteva najmanj 20 milijard lir. Pravzaprav ni jasno, kdo bolj dviga ceno, ali formalni lastnik Pezzoli ali pa banke, pri katerih je Pezzoli hudo zadolžen. Dejstvo je, da je bila ponudba zavrnjena. Sprico načina, kako se je to zgodilo, pa so mnogi postavili v dvom, ali namerava Pezzoli sploh tovarno prodati. Nekateri namreč sumijo, da je noče dati iz rok, ker bi pod vodstvom novih podjetnikov lahko delala konkurenco drugim obratom, ki jih ima Pezzoli po severni Italiji.

Za obnovitev pogajanj oziroma za odkrito soočenje med zainteresiranimi stranmi se je odločno zavzel zlasti tržaski župan Illy, kajpak poleg drugih krajevnih političnih predstavnikov ter seveda poleg sindikatov. In tako je prišlo do včerajšnjega srečanja, ki je obrodilo na začetku omenjena sklepa, se pravi preklic »mobilnosti« in začetek formalnih pogajanj med sedanjim lastništvom obrata ter navezo Parodi-Manconi. Na srečanju na prefekturi so

določili tudi rok, v katerem naj bi se zadeva razčistila. To naj bi se zgodilo do 22. ali najpozneje do 23. decembra. Tedaj naj bi na tržaski prefekturi prišlo do ponovnega srečanja vseh zainteresiranih strani.

Ta razplet sestanka so s posebnim zadovoljstvom pozdravili delavci in njihovi sindikalni voditelji. Delavci so ves včerajšnji dan stavkali in demonstrirali. V svoji tovarni pri Orehu so se zbrali v prvih dopoldanskih urah ter ob 10. uri krenili v avtomobilskem sprevo du prosti mestnemu središču. Priznati je treba, da njihov mimohod ni ostal neopazen, saj so se vozili na stotini avtomobilov, trobili, piskali, skandirali gesla in se občasno ustavljali ter s tem povzročali težave prometu, ki je bil že tako ohromljen zaradi slabega vremena. Na Trg Zedinjenja Italije so prišli

nekaj pred poldne ter se tako rekoč utaborili pred prefekturo vse do pozitivnega razpleta sestanka, ki so ga pozdravili s ploskanjem.

neka razpleta sestanka, ki so ga pozdravili s ploskanjem.

PEDOFILIJA

Pri 82 letih osumljen spolnega nasilja nad triletno deklico

Prejšnje dni so financarji odkrili srhljiv primer pedofilije: 82-letni moski se je izživljal nad komaj triletno deklico!

Preiskovalci so mu prisli na sled po preiskavi, ki se je pričela prejšnji mesec, ko je financarjem prišlo na uho, da se okrog nekaterih priseljenih žensk dogajajo sumljive zadeve. Ker so izvedeli, da je priletni osumljenec bil odlični mizar, so med hišno preiskavo posebno pazljivo pregledali morebitna skrivališča v omarah. In res, sredi raznega pornografskega materiala so odkrili tudi ostudne prizore spolnih odnosov z otroci. Financarji so pričeli se bolj skrbno preverjati med znankami priletnega mizarja in zasumili, da nekaj ni v redu v odnosih s triletno hčerkico ene od žensk, s katerimi je moski imel spolne odnose. Skupaj s psihologinjo so jo sli obiskat v vrtec in po nekajurnem sproščnem razgovoru je deklica orisala vrsto podrobnosti, ki po mnenju financarjev kažejo na sumljive odnose s »stricem Ninom«, kot mu pravi deklica.

Sodnik za predhodne preiskave je odredil aretacijo 82-letnega moskega, katerega so posredovali samo začetnici - G.A. - vendar je zaradi njegove visoke starosti sodnik odredil stanovanjski pripor. Presikava seveda se ni zaključena.

Zdravnika obsojena zaradi neprimerne nege samomorilca

Na preturi so obsodli dva trzaska zdravnika zdravnika na pol leta zapore (kazen je sicer pogojna) zaradi smrti človeka, ki je poskusil samomor in mu nista nudila primerne nege.

52-letni Pierpaolo Centis in 43-letni Pierpaolo Mazzuia nista pravilno posegla v primeru 38-letnega Sergia Cociancicha, je razsodila pretorka Manila Salvà. Cociancicha so 9. julija 1993 pripeljali v bolnišnico, potem ko so ga našli v kopalni kadi s prerezanimi žilami. V glavni bolnišnici ga je dr. Centis pregledal in mu zasil zile, nakar mu je skupaj z dr. Mazzuio predpisal pomirjevalna sredstva, čeprav ju je Cociancicheva žena opozorila, da je nesrečenec že zauzil večjo količino alkohola in pomirjevalnih sredstev. Sest ur pozneje je Cociancich umrl.

V preiskavo je bil vpleten tudi 51-letni psihiater Boris Caris, ki je pred casom sprejel dogovorno kazen treh mesecev zapore (tudi v tem primeru je bila kazen pogojna). Pretorka je prišla do razsodbe na podlagi šestih ekspertiz raznih izvedencev, ki sta jih zahtevala tako obtožba kot obramba.

»Mi smo z Rovt doma«

Dramska skupina KD Rovte-Kolonovec se nocoj, ob 20. uri predstavlja na svojem sedežu v Ul. Monte Sernio z igrjo, ki so ji člani, ki so delo tudi sami napisali, dali naslov »Mi smo z Rovt doma«.

Gre za igrjo, ki jo režira Gorup, v njej nastopa osem igralcev, na harmoniko pa spremlja dogajanje na odru David Danieli. Kot smo v našem dnevniku že zapisali, gre za igrjo, ki govori o starih običajih in navadah v Rovtah in na Kolonkovcu, o tem, kako se Slovenci med seboj razlikujemo, pa še o marsicem. Igrjo bodo ponovili jutri, ob 18. uri. N.L.

V PETERLINOVI DVORANI / PREDSTAVITEV KNJIGE

Spoštovati je treba manjšine

Odnos Cerkve do etničnih skupin

Za ohranitev miru je treba spoštovati manjšine. S to ugotovitvijo se je sinoci zaključila predstavitev knjige Cerkev in etnične manjšine, ki jo je napisal pater kapucin, profesor socialnega jezika Kurt Egger (na sliki).

Srečanje sta v Peterlinovi dvorani organizirala združenja Acli in krozek Istria, ob prisotnosti avtorja pa sta o knjigi in o odnosih raznih Cerkva do jezikovnih in etničnih skupin spregovorila tudi Walter Citti v imenu krozka Istria in deželni predsednik Acli Tarcisio Barbo. Govor je bil o medetničnih konfliktih

v vzhodnoevropskih državah in o tamkajšnjih procesih demokratizacije, mednarodna politika pa se je po padcu berlinskega zidu spremenila, saj ne obstaja več politika neumesavanja v notranje zadeve držav. V zahodni Evropi gre bolj za

konflikte pripadnosti, na kar je v zadnjem času EU bolj občutljiva, o vlogi Cerkva pri teh procesih pa je govoril Eggerjevemu delu.

Avtor je občinstvu podal stanje raznih evropskih manjšin, od slovenske na Koroškem in nemske na Poljskem do Baskov in Kataloncev v Spaniji ter irskega problema. Egger je opisal svoja potovanja v te stvarnosti in srečanja s cerkvenimi predstavniki, kar mu je služilo za boljše analizo problema. Srečanje, na katerem so poudarili potrebo po spoštovanju manjšin in multikulturalnosti, je Egger zaključil z ugotovitvijo, da se je treba med seboj bolj poznati in znati prisluhniti drugačnim kulturam. (ag)

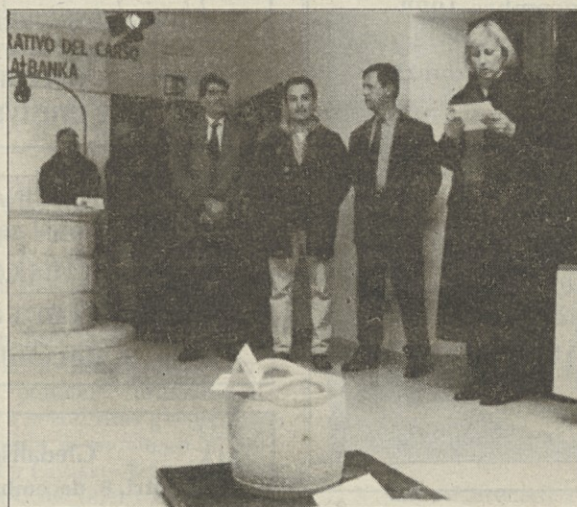
NABREŽINA / VČERAJ OTVORITEV

V Grudnovi hiši razstava »Kamen...«

Govor predsednika društva Nika Pertota in pozdravi župana Voccija in odbornice Škerkove

V Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini se je sinoči odvijala otvoritev razstave kamnitih izdelkov »Kamen...«, ki jo že sedmo leto zaporedoma prireja domače SKD Igo Gruden. Razstavo sta letos se dodatno obogatili samostojna zbirka kraskih rudnin in kameenin, ki jo je pripravil Pavel Sosić ter razstava starih kamnoseskih orodij ter primerkov kraskega marmorja.

»Otvoritev predstavlja pomemben trenutek, saj Grudnovo rojstno hišo s to razstavo končno predajamo svojemu izvirnemu namenu«, je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril predsednik Nika Pertot. V zaključku se je predsednik društva iskreno zahvalil Ivu Marušicu, Ladiju Grudnu in Ivanu Pertotu, ki so orga-

nizacijsko in praktično omogočili izvedbo razstave, na kateri letos sodeluje preko trideset obrtnikov z obeh strani meje.

V svojem posegu je devinsko-nabrežinski župan Marino Voci se posebno izpostavil simbolični po-

men Grudnove rojstne hiše in kamnarskega muzeja, ki mu naposled tovrstne pobude vlivajo svoj pravi pomen. V zaključku svojega posega je Voci izrazil namen uprave, da se nek opuščeni kamnolom spremeni oz. opremi v muzej kamnarske dejavnosti in kamnarske tradicije tega prostora.

»O kamnarskem muzeju v tej hiši je bilo prvič v občinskem svetu govora leta 1982, ko je županovalec moj oče Albin Škerk, tako da me neizmerno veseli današnja predaja prostora svojem izvirnemu namenu«, je spomnila podzupanja in odbornica za kulturo Mariza Škerk. Razstava, ki so jo finančno ali drugače omogočili Zadruga kraska banka, Kraska gorska skupnost, ZSKD in občinska uprava (kmetiji Usaj in Zbogar-Gruden pa sta poskrbeli za otvoritveno zakusko), bo na ogled do 13. decembra, ob delavnikih med 17. in 20. uro, ob praznikih pa dopoldne ter med 15. in 20. uro. (igb)

LA CONTRADA / OTROŠKO-MLADINSKA PREDSTAVA

Nagajiva princesa osvaja

Po solah in najmlajših so na vrsti abonenti gledališča

Nagajiva princesa (La principessa dispettosa) je ta teden v dvorani Cristallo zabavala solarje na predstavah, ki jih gledališče La Contrada že tradicionalno namenja solam. Ugo Vicic je gledališko predstavo povzel po pripovedi Nicolette Coste, ki je za mladinsko igro pripravila tudi sceno in kostume. V igri, ki jo je režiral Carlo Rossi, nastopajo Nikla Panizon v naslovni vlogi razvajene princese Matilde, Franko Korošec kot kralj Emilio, Emma Postogna kot kraljica Emma in Maurizio Repetto kot princ Giovanni. Za glasbeno opremo predstave je poskrbel Carlo Pastori.

Po vrsti dopoldanskih predstav, ki so jih od ponedeljka do včeraj odigrale za sole, bodo Nagajivo princeso ponudili tudi najmlajšim, in sicer v okviru nedeljskih matinej, jutrišnji predstavi ob 11. uri pa so dodali še torkovo ob isti uri (na praznični dan). V predprazničnem obdobju pa gledališče La Contrada ponuja svoje najnovejšo produkcijo za otroke in mladino tudi odraslim: abonenti si bodo lahko Nagajivo princeso ogledali jutri, v ponedeljek in v torek popoldne ob 16.30.

Veselo praznovanje 50-letnikov z zahodnega Krasa

Vedmo smo veseli, ko lahko objavimo fotografijo in morda se kratka poročila naših ljudi, ki se srečujejo ob raznih obletnicah, ali drugih priložnostih.

Tako so se nam, s fotografijo in nekaj besedami, oglasili udeleženci srečanja 50-letnikov iz občin Devin-Nabrežina in Zgonik.

Kot je razvidno iz fotografije, jih je bilo na srečanju kar lepo število. Odločili so se za avtobusni izlet v Veneto, kjer so si lahko ogledali več starih beneških vil, ki pričajo o bogati zgodovini teh krajev. Ogledali so si med drugim vilo Pisani v Stra, ki jih je ocarala s svojimi velikimi

sobanami, poslikanimi s prekrasnimi freskami in se z lepo urejenim parkom. V tej vili so sobe v spomin na takratnega kralja Vittoria Emanuela II., na Napoleona in se na razne beneške plemenitase, ki so prihajali v vilo v poletnih mesecih.

Izlet so 50-letniki nadaljevali s parnikom »Burchiello« po reki Brenta vse do kraja Fusina, tja do beneške lagune.

Bil je to nepozaben izlet, ki so ga udeleženci zaključili se s skupno večerjo v kraski restavraciji, kjer je za dobro voljo in ples poskrbel ansambel Lojzeta Furlana.

(N.L.)

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
5. decembra 1998
SAVA

Sonce vzide ob 7.29 in
zatone ob 16.22 - Dolžina
dneva 8.53 - Luna vzide ob
18.36 in zatone ob 9.01

Jutri, NEDELJA,
6. decembra 1998
NIKOLAJ

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 4,1
stopinje, zračni tlak 998
mb pada, veter 76 km na
uro vzhodnik severovzhod-
nik, burja, s sunki do 110
km na uro, vlaga 73-odstot-
na, nebo oblačno, morje ze-
lo razgibano, temperatura
morja 12,4 stopinje.

ROJSTVA.
SMRTI IN OKLICI

Rodili so se: Jessica Calabrese, Luca Cecchini, Eva Francovich, Marzia Bertolini, Nicholas Michelis.

Umrli so: 65-letna Maria Vraghizan, 65-letna Anna Cepparo, 77-letna Anita Fiorencis, 84-letni Renato Zorovich, 69-letni Marcello Bubic, 68-letni Renato Tenze, 83-letni Eugenio Rustia, 41-letni Giovanni Santaniello, 90-letna Dragica Vale, 93-letna Emma Antonoli, 73-letna Zoramarja Perfoglio.

Oklci: kemijski izvedenec Franco Simeone in plesalka Olga Neklesa, uradnik Sergio Civitico in solnica Maria Speranza Capasso, uradnik Stefano Simoncini in gospodinja Margarita Bravo Alfonso, obrtnik Marco Covi in igralka Valeria D'Onofrio.

LEKARNE

Od ponedeljka, 30. novembra do sobote, 5. decembra 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 040 828428), Milje - Mazzinijev dvored 1 (tel. 040 271124).

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Mazzinijev dvored 1.

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 040 660438).

118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena služba
(od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.

Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja in
bolnišnice: 040 399-1111.

Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja: 040
573012 od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure.

Urad za informacije bolnišnice: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

ČESTITKE

Družino Cej iz Borsta je osrečila mala NINA. Tanji, Danjelu in bratcu Marku čestita klapa zidarjev in mljarjev iz Brega.

Malemu tenorcu GABRIELU, sestrici Eriki ter staršema Barbari in Andreju zelimo, da bi njihov družinski repertoar zdelo veliko uspehov. MePZ zelica zvezda.

TRST / PRI TRGOVINSKI ZBORNICI

Nove izkaznice za bencin po znižani ceni

Avtomobilisti, ki so v predvidenem roku predložili prošnjo za izkaznice za bencin po znižani ceni, jih lahko dvignejo pri okencih Posebnega podjetja za bencin po znižani ceni pri Trzaski trgovinski zbornici na Borznem trgu 14 v Trstu. Zadevni urad posluje vsak dan od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 ter od 14.30 do 15.30.

Tako obvesca tiskovni urad Trzaski trgovinske zbornice, ki zainteresirane opozarja, naj se pri okencu predstavijo z originalno prometno knjižico ter z veljavnim osebnim dokumentom. Vozniki lahko pooblastijo tudi drugo osebo, da dvigne izkaznico, vendar morajo v ta namen napisati pooblastilo na navadnem papirju. Pooblastena oseba pa se mora pri okencu javiti opremljena z že omenjenima dokumentoma.

Nocoj v Mieli koncert v počastitev Gershwin

V gledališču Miela v Domu pristaniških delavcev v Trstu bo nocoj z začetkom ob 21. uri koncert pod naslovom »Od Svete dezele do Broadwaya« v počastitev stoletnice rojstva Georgea Gershwin. Koncert prireja trzaska sekcija Italijanske lige za boj proti raku in Glasbeno združenje Serenade ensemble, nastopil pa bo pihalni in tolkalni ansambel Serenade ensemble pod vodstvom Fabia Macellonija. Na klavir bo igral Aljoša Starc. Izkupicek koncerta bo namenjen dejavnosti Lige za boj proti raku.

Nedeljski izlet s sindikatom CGIL

Medstanovsko združenje za prosti čas sindikata CGIL prireja jutri (6. t.m.) izlet po stezah okrog Bazovice. Izlet bo vodil Pino Sfragola trzasko speleološke skupine San Giusto. Zbirališče ob 8.45 na bazoviskem trgu. Udeleženci naj prinesejo malo s seboj. Povratak je predviden ob 15. uri.

Dobrodelna razstava Giovannija Tallerija

V prostorih Postnega muzeja Mitteleurope na glavni trzaski poti na Trgu Vittorio Veneto 1 v Trstu bo do 8. decembra na ogled razstava slikarja Giovannija Tallerija. Na razstavi zbirajo tudi prostovoljne prispevke v korist Lige za boj proti raku.

Novoletni izlet v Toskano sindikata upokojencev CGIL

Trzaski sindikat upokojencev SPI-CGIL prireja v sodelovanju z ustanovo Promoturismo Toscana izlet po tej deželi od 30. decembra do 2. januarja. Na izlet vpisujejo na sedežu sindikata na Stari mitnici v Trstu st. 15, 1. nadstropje, tel. 040-363336. Informacije nudijo tudi teritorialni odbori sindikata.

pod
pokroviteljstvom

ZADRUŽNE
KRASKE
BANKE

v sodelovanju s
KRASKO GORSKO SKUPNOSTJO
in OBCINO DEVIN NABREŽINA

KAMEN...

VII. RAZSTAVA KAMNITIH IZDELKOV
do nedelje, 13. decembra 1998

URNIK: delavniki 17-20, prazniki 10-12/15-20

Kamnarska hiša IGO GRUDEN v Nabrežini
Nabrežina center 158
V sodelovanju z ZSKD

KD ROVTE-KOLONKOVEC

vabi danes, 5. decembra ob 20. uri
in jutri, 6. decembra ob 18. uri

v društvene prostore, Ul. Monte Sernio 27

na nastop Društvene amaterske dramske skupine z igrico

MI SMO Z ROVT DOMA

režija Drago Gorup

Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji društva!

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

FRAN MILČINSKI

BUTALCI

priredba in režija JAŠA JAMNIK

V ponedeljek, 7. t. m. ob 17. uri

v prosvetni dvorani A. Sirk v Križu

OBVESCAMO

cenjena kulturna društva,
sportna društva in druge or-
ganizacije, da sprejemamo

BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

v uredništvu Primorskega
dnevnikarja, Ul. Montecchi
6, Trst, ali po telefonu na
st. 040-7786333, od 10. do
15. ure vsak dan,
do 19. decembra

KINO

ARISTON - 15.30,
17.45, 20.00, 22.20 »Gatto
nero gatto bianco«, r.
Emir Kusturica.

EXCELSIOR - 16.30,
18.25, 20.10, 22.15 »The
opposite of sex«, i. Cristi-
na Ricci.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 17.30, 19.45, 22.00 »
Per caso o per azzardo.« i.
A. Martinez, P. Arditi.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.10, 18.50, 20.30,
22.15 »Mulan« Produkcija
Walt Disney.

NAZIONALE 1 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15, 24.00
»Al di là dei sogni«, r.
Vincent Ward, i. Robin
Williams, Cuba Gooding.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15,
24.00 »The Avengers -
Agenti speciali«, i. Ralph
Fiennes, Uma Thurman
in Sean Connery.

NAZIONALE 3 - 15.20,
17.40, 20.05, 22.30 »Il ne-
goziatore«, i. Kevin Spa-
cey.

NAZIONALE 4 - 15.45,
18.45, 21.45 »Salvate il
soldato Ryan«, r. Steven
Spielberg, i. Tom Hanks,
Matt Damon.

MIGNON - 15.30,
17.00 »Mortal Combat 2«,
18.45, 20.30, 22.15 »Il

fantasma dell'opera«, r.
Dario Argento.

CAPITOL - 16.30,
18.20, 20.10, 22.10 »The
Truman Show«.

ALCIONE - 18.00,
21.00 »La leggenda del
pianista sull'Oceano«, r.
Giuseppe Tornatore, i.
Tim Roth.

IZLETI

60-LETNIKI iz Bazovi-
ce, Gropade in Padric gre-
do jutri, 6. decembra na
izlet v Tricesimo in okoli-
co. Odhod z avtobusom
ob 9. uri iz Bazovice prek
Padric in Trebč.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel.-fax
040/370301 posluje ob
torkih in četrkih, od 16.
do 17.30.

PRIREDITVE

SKD VIGRED prireja
danes, 5. decembra ob
18.30 v prostorih osnovne
sole v Sempolaju MIK-
LAVZEVANJE. Angelčki
bodo sprejemali darila v
društvenih prostorih v
Sempolaju od 16. do 18.
ure.

OTROSKI PEVSKI
ZBOR SLOMSEK iz Bazo-
vice vabi danes, 5. de-
cembra ob 17. uri v ki-
nodvorano na spevoigro
Oh ti darovi, v pričako-
vanju sv. Miklavža. Va-
bljeni!

SKD CEROVLJE-
MAVHINJE prireja v so-
delovanju z Občinskim
vrtcem MIKLAVZE-
VANJE, danes, 5. decem-
bra ob 17. uri v prostorih
mavhinskega vrtca.
Vljudno vabljeni malčki
in odrasli!

COMUNE DI DUINO AURISINA (TS) - OBCINA DEVIN NABREŽINA (TS)

JAVNA DRAŽBA
Občina Devin Nabrežina obvešča, da bo dne 17. decembra 1998 ob 9. uri
javna dražba za nakup opreme, razne naprave in audiovizuelna sredstva za
kulturni center in občinske urade.

Morebitne informacije in razpise je mogoče dobiti v Ekonomatu, Nabrežina
Kamn. 25 (Tel. 040 2017321).

ODGOVORNI SLUŽBE ZA EKONOMAT

Nada CAHARIJA

Ob 120-letnici SKD Valentin Vodnik Dolina

pod pokroviteljstvom ZSKD

"MOJI ZEMLJI..."

Celovečerni koncert

Moškega pevskega zbora Valentin Vodnik

zborrowodja: Ignacij Ota

klavirska spremljava: Tatjana Jercog

danes, 5. decembra 1998 ob 20.30
v društveni dvorani

OBCINA DOLINA

vabi na otvoritev

Občinskega muzeja

v Kulturnem centru v Boljuncu

danes, 5. decembra 1998 ob 18. uri

Gledališče Miela

jutri, 6. decembra ob 18. in ob 21.45

RISANI IN REKLAMNI FILM V SLOVENJI

Od 18. do 24. ure (mala dvorana)

Srce Evrope

selekcija filmov desetih izvedb Alpe Adria Cinema

SKAVTI IN SKAV-
TINJE I. Stega bodo letos
za sv. Miklavža pripravili
veselico. MIKLAVZE-
VANJE bo danes, 5. de-
cembra ob 17.30 v župnij-
ski dvorani v Nabrežini.
Angelčki bodo zbirali da-
rila od 15. ure dalje.
Vljudno vabljeni otroci,
starsi... in vsi angelčki in
hudiki!

SDD JAKA STOKA
Prosek-Kontovel vabi
otroke na Miklavževanje,
ki bo danes, 5. decembra
ob 17. uri v Kulturnem
domu na Proseku. Na
sporedu bo tudi priložno-
stna igrlica Lucke Susić.
Čudne zelje, v izvedbi
Otroške dramske skupine.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB (Ul. Donizetti 3)
vabi danes, 5. decembra
na VESELO MIKLAVZE-
VANJE na katerem se bo-
do mladi obdarovali z za-
bavnimi darili, opremlje-
nimi s smešnimi posveti-
li. Sledi družabno
srečanje. Zacetek ob
18.30.

KD ROVTE-KO-
LONKOVEC vabi danes,
5. decembra ob 20. uri in
jutri, 6. decembra ob 18.
uri v društvene prostore,
Ul. Monte Sernio 27, na
nastop društvene amater-
ske dramske skupine z
igrico MI SMO Z ROVT
DOMA. Režija Drago Go-
rup. Vljudno vabljeni vsi
člani in prijatelji društva!

ZVEZA CERKVENIH
PEVSKIH ZBOROV vabi
na zborovsko revijo, jutri,
6. decembra 1998 ob 16.
uri v gledališču F. Prese-
ren v Boljuncu. Med pri-
reditvijo bomo podelili
priznanja organizmom in
zborrowodjem, ki se najdlje
posvečajo slovenski gla-
sbi na Trzaskem.

SKD TABOR, Općine -
Prosvetni dom - GLEDA-
LISKI DNEVI TREH
DEZEL, v torek, 8. decem-
bra 1998 ob 17. uri go-
stuje trzaska dramska
skupina Il Gabbiano z na-
rečno komedijo v treh
dejanjih FIN CHE CORO
NON ME CIAPE. Priredba
in režija Osvaldo Mariut-
to. Privoscite si dve uri
nepretrganega smeha!

ZVEZA CERKVENIH
PEVSKIH ZBOROV in
SLOVENSKO PASTO-
RALNO SREDISCE pri-
rejata koncert slovenskih
samospelov v izvedbi
trzaskih in gorjskih mla-
dih solistov, v torek, 8.

decembra 1998 ob 17. uri
v Marijinem domu v Ul.
Risorta 3 v Trstu.

KD FRAN VENTURINI
priredi v petek, 11. de-
cembra 1998 ob 20.30 v
Kulturnem centru Anton
Ukmar - Miro otvoritev
fotografske razstave o 30-
letnemu društvenemu de-
lovanju. Na večeru sode-
luje tercet Ver Laetum. Na
ogled bo tudi razstava iz-
delkov klekljarskega od-
seka društva Jadro iz
Ronk. Fotografiska razsta-
va se bo nadaljevala se
naslednji teden z ur-
nikom: v ponedeljek, to-
rek in petek, od 19. do 21.
ure, v sredo in četrtek, od
18. do 20. ure, v soboto
od 14.30 do 17. ure. V so-
boto, 12. decembra ob
20.30 bo v Občinskem
gledališču F. Preseren v
Boljuncu slavnostni kon-
cert ob 30-letnici društva
z nastopom vseh društve-
nih odsekov.

ZBOR JACOBUS GAL-
LUS prireja v nedeljo, 13.
decembra v župnijski
cerkvi sv. Jerneja v
Barkovljah 8. ZBOROV-
SKO BOŽIČNO REVIO. Na-
stopili bodo zbor Jaco-
bus Gallus pod vodstvom
Janka Bana, Komorni
moski zbor Izola pod vo-
dstvom Oskarja Trebca in
Mesani pevski zbor
Francisek Borgia Sedej iz
Steverskega pod vodstvom
Bogdana Kralja. Zacetek
ob 19. uri. Vabljeni!

NEW SWING
QUARTET - slavnostni
koncert ob 30-letnici de-
lovanja bo pri nas v nedeljo,
20. decembra t. l. ob 18.30
v Sportno-kulturnem cen-
tru v Zgoniku. Za predpro-
dajo vstopnic se lahko obr-
nete na odbornike KD
Rdeca zvezda. Pridite, en-
kratna priložnost za čudovi-
tno praznično doživetje!

KD VESNA s Kriza pri-
redi Miklavžev knjižni
sejem, danes, 5. novem-
bra od 10. do 13. in od
16. do 19. ure.

KNJIZNICA PINKO
TOMAZIČ IN TOVARISI
vabi na MIKLAVZEV
KNJIZNI SEJEM danes, 5.
decembra od 16. do 19.
ure v Prosvetni dom na
Općinah.

SKD VIGRED vabi na
MIKLAVZEV SEJEM
knjig in ročnih izdelkov,

primernih za darilo, v
društvene prostore v
Sempolaju, danes, 5. de-
cembra od 16. do 18. ure.

SKD GRAD - Bani ob-
vešča, da bo Božična raz-
stava Avguste Mikuz Ma-
lalan odprta po sledecem
urniku: danes, 5. 12. od
18. do 20. ure, jutri, 6. 12.
od 16. do 20. ure, 7. 12.
od 18. do 20. ure, 8. 12.
od 16. do 20. ure, 12. 12.
od 18. do 20. ure, 13. 12.
od 16. do 20. ure. Toplo
vabljeni!

OBCINSKA KNJIZNI-
CA V SALEZU in KD
RDECA ZVEZDA vabita
na MIKLAVZEV KNJIZNI
SEJEM. Sejem bo potekal
do jutri, 6. 12. 1998 od
16. do 19. ure v prostorih
knjižnice. Vabljeni!

ZDRUŽENJE ALPE
ADRIA CINEMA vabi ju-
tri, 6. decembra v gleda-
lišče Miela. Ob 18. in
21.45 Risani in reklamni
film v Sloveniji (velika
dvorana), od 18. do 24.
ure (mala dvorana) selek-
cija filmov dosedanjih iz-
vedb Alpe Adria Cinema.

SVEČENSKO BRAT-
STVO SV. PIA X., ki ga je
ustanovil msgr. Lefebvre,
v Ul. S. Nicolò 27/A, ob-
vešča, da bo jutri, 6. de-
cembra ob 18. uri tradi-
cionalna sv. masa v la-
tinskini. Rožni venec in
poved, tudi v sloven-
skem jeziku, pol ure pred
maso.

ZSKD obvešča, da bo v
ponedeljek, 7. decembra
1998 urad zaprt.

ZSSDI obvešča, da bo-
sta v ponedeljek, 7. de-
cembra 1998 urada v Tr-
stu in Gorici zaprta.

DRUSTVO SLOVEN-
SKIH IZBORAŽENCEV
vabi v ponedeljek, 7. de-
cembra na izreden kul-
turni večer ob predstavit-
vi založniške pobude
Mladike STO LET SLO-
VENSKEGA TRZASKE-
GA ROMANA. Na večeru
bodo predstavili prvi
knjižni natis romana Fata
Morgana, trzasko pisat-
eljice Marice Nadišek
Bartol in najnovejši ro-
man Alojza Rebule Cesta
s cipreso in zvezdo. Obe
deli je izdala Mladika v
pocastitev okrogle oblet-
nice, ki se navezuje na
zacetek slovenskega ro-
manopisja na Trzaskem.
Večer bo v Peterlinovi
dvorani v Donizettijevi
ulici 3, s pricetkom ob
20.30.

VASKA SKUPNOST
IZ GROCANI - ob prilož-
nosti 90. obletnice posta-
vitve grocanske kapelice
bo v torek, 8. decembra
1998 ob 14. uri masa v
cerkvi na Pesku. Sledil
bo blagoslov kapelice in
družabno srečanje v
Srenjski hiši v Gročani.

SLOVENSKA PRO-
SVETA v Trstu vabi v Pe-
terlinovo dvorano v Do-
nizettijevi ulici st. 3 na
ogled slikarske razstave
MIHAELE VELIKONJA.
Razstava bo odprta vsak
dan od ponedeljka do
petka med 9. in 17. uro
do srede, 9. decembra.

VZGOJNO-ZAPOSLIT-
VENO SREDISCE MITJA
CUK vabi na prodajno
razstavo v prostorih Za-
družne kraske banke na
Općinah od srede, 9. do
nedelje, 13. decembra.
Urniki: od 10. do 13. ure
in od 16. do 19. ure. So-
deluje VDC Dutovlje. To-
plo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN
pod pokroviteljstvom Za-
družne kraske banke in v
sodelovanju s Krasko go-
rsko skupnostjo, Občino
Devin-Nabrežina in
ZSKD vabi na ogled VII.
razstave kamnitih iz-
delkov KAMEN... Razsta-
va bo odprta do nedelje,
13. decembra v Kamnar-
ski hiši v Nabrežini cen-
ter st. 158. Urnik: ob de-

lovnikih od 17. do 20.
ure, ob praznikih od 10.
do 12. in od 15. do 20.
ure.

KD LONJER-KATINA-
RA v sodelovanju z
ZSKD prireja SKLOP
SREČANJ IZDELO-
VANJA ROCNIH DEL za
odrasle. Prvi dve srečanja
bo vodila Magda Tavcar,
v torek, 15. in v petek,
18. decembra 1998 z
zacetkom ob 19.30 v
lonjerskih društvenih
prostorih. Če se srečanj
mislite udeležiti, pokliči-
te Vesno (tel. 040-910850
ob urah kosila) ali v urad
ZSKD (tel. 040-635626).

ZSSDI obvešča, da bo
pisni del natečaja za de-
lovno mesto uradnika v
sredo, 16. decembra 1998
s pricetkom ob 17. uri na
DZL F. Preseren, Str. di
Guradiella 13/1 v Trstu.

TRZASKA KNJIGAR-
NA, Ul. sv. Franciska 20,
obvešča obiskovalce da je
v teku v decembru PRO-
MOCIJA SLOVENSKE
KNJIGE.

ZIMOVANJE V
KRANJSKI GORI od 26.
decembra 1998 do 2. ja-
nuarja 1999 za otroke od
6. do 18. leta prireja Slo-
venski dijaški dom
Srečko Kosovel Trst v do-
mu Centra za solske in
obsolske dejavnosti. Vpi-
sovanje in informacije
vsak dan od 9.00 do
18.30 v Ul. Ginnastica 72,
tel. st. 040-573141 ali
040-573142.

KRUT nudi članom in-
dividualne in/ali skupin-
ske vaje proti bolečinam
v vratu in hrbtenici. In-
formacije na sedežu
krožka, Tel. st. 040-
360072.

KRUT-ova ambulanta
deluje za člane od pone-
deljka do petka po dogo-
voru. Informacije na tel.
st. 040-360072.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

PODJETJE isče osebe
za razširitev svoje uprav-
no finančne strukture oz.
za ojačenje trgovske
dejavnosti. Od kandida-
tov se zahteva univezitet-
na izobrazba iz trgovskih
in sorodnih ved in vsaj
enoletno delovno prakso
oz. diploma višje srednje
sole z vsaj stiritelno de-
lovno prakso. Prošnje, s
priloženo fotokopijo di-
plome in kratkim
življenjepisom, lahko
poslžete na uredništvo
Primorskega dnevnika,
Ul. Montecchi 6, 34137
Trst, pod sifro »Diplomi-
ran«, najkasneje do 21.
12. 1998.

TRGOVINA JESTVIN
isče delavca, starega naj-
več 40 let. Tel. na st. 040-
2176832 od 8. do 9. ure
zjutraj.

ISCEN varusko za
majhnega otroka, v večer-
nih urah v Trziču. Tel. st.
0481-480545.

PRODAM stanovanje v
Ul. Cologna, v dobrem
stanju, 60 kv. m., z balko-
nom, v 3. nadstropju, z
dvigalom. Tel. od 11. do
13. ure na st. 040-228752.

HLADILNIK, letnik
'56, v dobrem stanju da-
rujem. Tel. st. 040-
943388.

PRODAM Fiat Uno
60S, letnik 1989, prevoze-
nih 58.000 km. Tel. st.
040-569357.

PRODAM nove
smučarske pancerje, mo-
del Nordica Next 87, st.
50, po zelo ugodni ceni.
Tel. 0348-2643994.

SAMOSTOJNO DELO -
gostilno-bar na Krasu od-
dam mladim. Tel. st. 040-
213627.

PRODAM Golf 3. serija,
GTI 16V 2000. Tel. po 19.
uri na st. 03356-567009

NUDIMO priložnost

honorarnega zasluzka. Za
dogovor poklicite 040-
299012.

PRODAM dvostano-
vanjsko hiso z vrtom.
Poklicati v vecernih urah
na tel. st. 040-231255.

NEGUJEM starejše ose-
be, imam že izkušnje, 24
ur na 24 s 15-dnevno
menjavo. Tel. na st.
0038667-31229 od 18. do
20. ure.

KMETIJA Tomsic
Srečko Sovodnje prodaja
kokosi in božična dreve-
sca po ugodni ceni. Tel.
st. 0481-882064.

OSMICO sta odprla
Cvrtka in Mirko Briscak v
Briscah.

KMECKI TURIZEM je
odprl Ostrouska Zagredc
1.

KMECKI TURIZEM
Skerlj Salez 44 je odprt ob
petkih, sobotah in ne-
deljah. Tel. st. 040-
229253.

KMECKI TURIZEM sta
odprla Slavko in Elvira
Svara, Trnovca 14. Zaprt
ob torkih in sredah. Tel.
040-200898.

OSMICO je odprla Ma-
vrica v Medje vasi st. 10.
OSMICA v Borstu, Da-
vid.

OSMICO sta odprla
Magda in Slavko Skerlj,
Zgonik 15A. Vabljeni!

OSMICO so odprli pri
Batkovich, Repen 32.
BERTO TONKIC ima v
Doberdobu odprto osmi-
co. Ponuja vino in domač
prigrizek.

PRI BIBCU v Krizu je
odprto ob četrkih, petkih
in sobotah. Tel. st.
220722.

OSMICO ima Jozko
Colja, Samatorca 21.

PRISPEVKI

Ob 4. obletnici smrti
Erminija se ga spomin

NOVA GORICA / PRED AVTORSKIM VEČEROM SKLADATELJA ŠTEFANA MAURIJA

Ustvarjalna energija se je obelodanila

Koncert v ponedeljek ob 20.15 prireja novogoriški Kulturni dom

Kulturni dom Nova Gorica prireja v ponedeljek, 7. decembra ob 20.15 avtorski večer skladatelja Stefana Maurija, dobitnika nagrade Franceta Bevka za leto 1998, priznanja, ki ga mestna občina Nova Gorica podeljuje za izjemne dosežke v kulturni umetnosti. Zborovske pesmi, samospeve in kantato za visoki glas in orgle na besedila Alojza Gradnika, Ljubke Sorli, Pavle Medvescek in Srečka Kosovela bodo poustvarili nekateri imenitni slovenski glasbeni umetniki: sopranistka Olga Gracelj, altistka Mirjam Kalin, baritonist Zdravko Perger, pianistka Natasa Valant, zborovodja Matjaz Scek z mešanim zborom Ipa-va, organist Dimitrij Rejc, kontrabasist David Suligoj in flavtistka Alenka Zupan. Gostje večera bodo tudi krstno izvedli stiri skladbe: tri Grandikova pisma za sopran, ženski zbor in klavir in stavka iz mase Nadavski Mariji Snežni, za mešani zbor, flavto in orgle.

Stefan Mauri, ki je v zadnjih treh letih izdelal kar osem notnih zbirk, doživel tudi številne izvedbe in izdaje na diskografskih nosilcih, je v širšem goriskem prostoru že vsaj trideset let vedno in vsestransko prisoten kot glasbeni pedagog, zborovodja, publicist, glasbeni kritik in mnogim poznan tudi kot clovek ostre besede, ki ima jasno izoblikovan odnos do umetnosti, poustvarjalnosti, političnih sprememb, ekologije..., in ga v svojem prepričanju ne omajajo različni družbeno-politični tokovi.

Tudi kompozicijsko snovanje Stefana Mauri je od studijskih let zaznamuje zvestoba primorski vokalni glasbi in blizini primorskih pesnikov, zaznamuje pa ga tudi opus sakralnih del in med slednjimi so tudi tri skladbe, ki imajo izrazito primorski poudarek: Slovenska masa za zbor, orgle in flavto (posvečena Zupnijski cerkvi Kristusa Odršenika v Novi Gorici), Sveta gora - mala kantata za visoki glas z orgelsko spremljavo in Masa Nadavski Mariji Snežni (posvečena cerkvi v rojstnem kraju).

Nad 50 zborovskih skladb (izbor je izšel letos v treh zbirkah), tri zbirke samospevov (Zaris in zges na verze Alojza Gradnika, Padajoče zvezde na verze Srečka Kosovela, Franceta Balantica, Simona Gregorčica, Jela Klancarja in Alojza Gradnika, Kadar ciprese sumijo na verze Ljubke Sorli) naznanjajo ustvarjalni razcvet skladatelja iz Avč pri Kanalu, umet-

nika, ki se je se pred nekaj leti mnogo bolj »skrival« za podobo uspešnega zborovodje.

Leta 1971 ste ustanovili in skozi 18 let uspešno vodili Komorni zbor Nova Gorica, zbor, ki se je se z nekaterimi drugimi primorskimi zbori ves čas uvrščal v sam vrh primorskega zborovskega petja. Pod vašim vodstvom je pevski ansambel prejel nekatere pomembne nagrade: 2. mesto na radijskem tekmovanju slovenskih zborov, tri »Bronaste plakete mesta Maribor«, 4. mesto na Mednarodnem tekmovalju C. A. Seghizzi v Gorici, uspešno ste gostovali tudi v Belgiji in koncertirali v Rimu. Pomagali ste tudi zboru v Anahovem in 15 let vodili moski zbor »Valentin Stanic« v Levpi. Kako danes ocenjujete to obdobje? Kaksno je danes vaše spoznanje o razvoju goriske zborovske kulture in kako bi jo, kot dolgoletni strokovnjak in aktivni spremljevalec, oplemenitili?

»Delo pri vodenju številnih zborov je nedvomno izoblikovalo določena spoznanja in celovit vpogled v poustvarjalno dogajanje med primorskimi pevskimi sestavi. Kar dve desetletji me je vneto spremljala želja po dvigu kvalitete primorskega zborovskega petja. Poustvarjalna raven se je dvigala s prizadevnim delom na pevskih vajah in z izobraževanjem zborovodij. A žal je petje dolgo ostajalo še vedno na amatersko rekreacijskem nivoju. Visoko poustvarjalno raven bodo dosegli le zbori, v katerih bodo prevladovali izobraženi pevci, pevci s solanimi glasovi, široko duhovno in splošno razgledanostjo in pevci z razvitim čutom profesionalnega delovanja. Za vsem nastetim pa mora bdeti solidno organizirano vodenje in kadrovanje, ki naj bi imelo svoje temelje že v osnovni soli. Za uresničitev takih vizij potrebujemo seveda tudi ustrezno finančno podporo. To naj bi bila pot do profesionalizma. Vzporedno pa moramo razvijati in spodbujati tudi amaterizem na področju pevstva in se bolj temeljito usmerjati v kadrovanje.

Na obdobje dela z zbori gledam danes z nejasnimi občutki. Komorni zbor Nova Gorica, ki sem ga ustanovil in vodil skoraj dve desetletji, je deloval kot samorastniško pevsko telo, ki je prejemale finančno podporo le v okviru takratne Zveze kulturnih organizacij Nova Gorica. Zaradi značilne programske usmeritve zbora - sakralne glasbe, iz političnih razlogov ni uspel pridobiti dodatne pomoči pri

sponzorjih. Repertoar zbora je bil celo tako motec, da sem bil zaradi njega večkrat »povabljen« na takratno Upravo za notranje zadeve v Novi Gorici. Kljub prepričevanju o manj primerni in napačni programski usmeritvi sem vztrajal.

Nova Gorica je v zadnjih letih na področju glasbe naredila velike korake. Potrebna pa je še nadaljna vztrajnost pri nacrtovanih programih glasbenega življenja. Če bodo vsi dejavniki, ki lahko vplivajo na rast glasbenega poustvarjanja v mestu, enotni, bo mesto lahko postalo pomembno glasbeno središče in se s tem oblikovalo tudi kot duhovno središče goriskega prostora. Zagotovo pa bo potrebno v prihodnje okrepiti sodelovanje s sorodnimi glasbenimi ustanovami v zamejstvu in enovitejšo oblikovati glasbeno podobo Goriske. Kdor bo imel duhovno krmilo v roki, bo imel v oblasti tudi sirs družbeno-politični in gospodarski vpliv.

V zadnjih letih, ko ste se upokojili, ste vse svoje ustvarjalne moči namenili ljubezni do komponiranja. Nastala je razkošna zbirka glasbenih del, ki so dobila ustrezno mesto tudi na koncertih v Ljubljani, saj so redno prisotne na vsakoletni glasbeni prireditvi Noč slovenskih skladateljev. S kaksnimi občutki pričakujete svoj avtorski večer v Kulturnem domu v Novi Gorici?

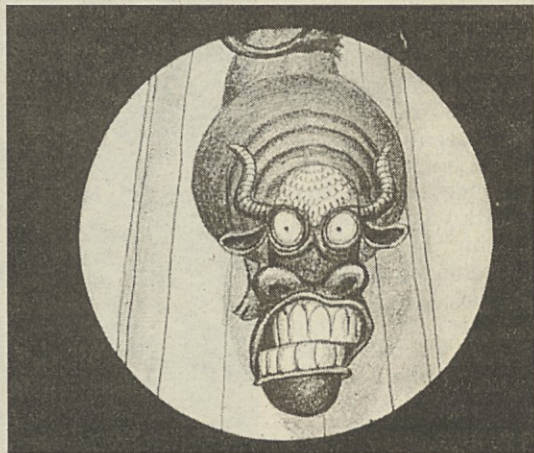
»To bo že četrti večer, posvečen moji ustvarjalnosti. Prvi je bil leta 1993 na gradu Dobrovo, kjer so v okviru Gradnikovih večerov predstavili samospeve na tekste Alojza Gradnika. Drugi je bil v Gorici v okviru koncertne sezone Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, ko so prvič zazveneli nekateri samospevi na verze Ljubke Sorli. V oktobru letos pa je bila celotna zbirka dvanajstih samospevov Kadar ciprese sumijo krstno izvedena tudi v Kinogledališču v Tolminu. Novogoriški koncert bo ponudil prikaz manjših vokalno-instrumentalnih del za zbor in soliste s spremljavo. Žal tudi tokrat ne bodo izvedene moje instrumentalne skladbe. Večer pričakujem z zadovoljstvom in hvaležnostjo snovalcem tega poklona moji glasbeni muzi. Občinstvu pa želim, da bi imelo možnost na vsakem koncertu prisluhniti tudi delom slovenskih avtorjev in veliko užitek tudi pri dožemanju novih oblik zvočnega glasbenega sporočanja.

Tatjana Gregorič

GLEDALIŠČE MIELA / JUTRI

Slovenske risanke se predstavljajo

Ob izboru kratkih filmov še prvi tovrstni celovečerec

V sklopu Srečanj z animiranim filmom iz srednjeevropskega prostora, ki jih prireja združenje Alpe Adria Cinema, bo jutri prisla na vrsto slovenska produkcija. V tržaskem gledališču Miela bo retrospektiva slovenskih risanih in animiranih filmov. Izbor kratkih filmov z naslovom Na liniji sestavlja produkcija, ki se je na slovenskem tržišču pojavila od '60 let do danasnjih dni. Poleg starih filmskih travkov, ki jih je tržaskemu društvu ljubiteljev sedme umetnosti posredoval Filmski sklad republike Slovenije, bo nedeljski spored obogatil tudi prvi slovenski celovečerec Socializacija bika?, ki je sad dolgoletnega dela Zvonka Cohana in Milana Erica. Filmska umetnina je realizirana s tradicionalno teh-

niko animiranih risb in za izdelavo projekta sta avtorja narisala nič manj kot 25.000 risb.

Istocasno s predvajanjem risanih filmov (ob 18. in ob 21.30) bo v mali dvorani nabreznega teatra občinstvo lahko sledilo tudi zanimivemu pregledu slovenskih reklamnih spotov. Kot v zahodnoevropski družbi je namreč tudi na Slovenskem ta video produkcija postala že tako dodelana, da pravzaprav predstavlja samostojno umetnostno smer. Tokratno selekcijo video posnetkov Reklame, ki so se na televizijskih zaslonih ter v slovenskih kinodvoranah pojavili v minulih treh letih, je opravila družba Comunicarte v sodelovanju z mednarodnim festivalom reklamnega filma Golden drum. (mat)

Arheološki prikaz dolinske občine

Danes popoldne bodo v Prešernovem gledališču v Boljuncu odprli dolinski občinski muzej, ki ga sestavljata dva specifična prikaza, prvi je posvečen mlinom, drugi pa arheologiji. Slednjo razstavo predstavlja njena avtorja, Stanko Flego in Matej Zupanc.

V Sprejemnem centru "Doline Glinsce" je postavljena manjša razstava, katere sestavna dela sta posvečena mlinom in arheologiji. O mlinih tokrat ne bomo spregovorili, saj bi oni in avtor Boris Kuret zaslužili posebno pozornost. Verjetno je omejen prostor narekoval izbor le dveh predstavljenih tem; nedvomno pa tudi pomanjkanje denarja, sodelavcev in časa zahteva poznejše in postopno odpiranje ostalih zanimivih področij, tako naravoslovnega kot humanističnega značaja.

Vsaj za arheoloski del moramo reci, da je do prave "arheoloske" razstave še nekaj korakov, ko bo namreč občinska uprava sprejela ponudbo izpred nekaj let s strani tržaskega Spomeniškega nadzornictva in bo zagotovila ustrezno opremljen prostor ali vsaj prostorec: sele razstavljeni predmeti, kopije ali celo originali, bodo obiskovalcu pricarali pravo vzdušje. Mnogi domaćini, ki doma skrivaj se ljubosumno hranijo posamezne predmete z bližnjih najdišč, bodo, kot bi sicer že lahko, tedaj predali Spomeniškiemu nadzornictvu "svoje" dragocenosti.

Arheoloski del razstave ni segel po vsem občinskem ozemlju in se je omejil na dolino Glinsce in del Bre-

ga. Hote so ostali zanemarjeni predeli na Krasu, pa področje Mackoj in Prebenega, prav tako Ricmanj. In če sejem ze nekoliko onkraj občinske meje, tudi najdišča okoli Socerba in Sv. Lovrenca pri Beki, pa tudi Veliko Gradisce nad Vrhpoljem ali celo Rodik so se kako "dolinski". V določenih obdobjih pa je tudi Dolina se kako "tržaska". Razstava tudi zavestno sega čez okvire klasične arheologije in se dotakne najdb iz opuščene vasi Brda in najdb iz Muhovega gradu, oboje že iz tega tisočletja. Vse bolj tudi arheološka stroka sega v polpretekli čas. Ali bomo lahko v doglednem času doživeli izkopavanje tudi kakega mlina, ki jih je B. Kuret tako precizno lociral s pomočjo dokumentov?

Kako je arheoloski del razstave zamisljen? Avtorja sva si zaradi omenjenih omejitev zamislila nekakšno ravnotežje med prikazom najdišča in ambience v celoti in arheološko vsebino najdišča. Tako lahko sledimo povečanim navadnim fotokopijam - omejena oziroma nikakršna denarna sredstva! - s prikazi ambientov ali najdišč (Stena, Sv. Mihael, Mali Kras, Storijske, ...), risbam ali fotografijam predmetov in nekaterim dokumentom.

Bodoci prikaz, kot si ga danes le želimo, bo moral ob prikazu ambience v celoti, od Krasa do morja, prikazati tudi človekovo prisotnost in njegove načine preživetja. Ne pozabimo, da so pred leti skupaj italijanski in slovenski paleobotaniki prav v dolini Glinsce prvič spoznali, kar je danes že večkrat potrjeno in splošno

znano, da so v preteklosti bukovi gozdovi pokrivali okolico skoraj do morja.

Predmeti so, kot že rečeno, prikazani seveda le graficno in v zelo zoženem izboru. Nekdo bo pogrešal lončnino iz bronaste dobe s Cela, drugi spet večje število najdb iz mlajše kamene dobe iz Pečine pod Steno, morda tisto, ki jo od leta 1911 hrani koprski Pokrajinski muzej, ali pa prikaz napisnega kamna iz Doline z napisom nekemu Paracloviju? Bronast kipec Menade, ki ga je pred prvo svetovno vojno našel Ivan Tul? Ali pa bronaste broške iz časa preseljevanja narodov, za katere lahko domnevamo po opisu, da pripadajo staroslovanski ketlaski kulturi...

Prikazanih je tudi nekaj dokumentov. Razstavo uvajata zemljevid z vrisanimi arheološkimi najdišči v občini in fotografija Maria Magajne iz leta 1952, ki prikazuje hrib Sv. Mihaela, vas Boljunc in nepozidano travnato površino pod vasjo. Na tej površini danes stoji gledališče s Sprejemnim centrom doline Glinsce. Ta posnetek predstavlja nekaksen prežet od časa gradisc do se ne moderniziranega Boljunca in uvaja kot feedback gledalca iz danasnje prostora in časa v preteklost. Razstava opozarja tudi na dokumente, ki v zrelem srednjem veku omenjajo posamezne vasi na Dolinskem, prikazuje tudi risbo dolinske župnije iz leta 1694, kjer so iz nekasne ptičje perspektive prikazane lege cerkva, a tudi soline in mlina ...; končno, a le kot primer, prikazuje pismo

(eno izmed mnogih!) tržaskega profesorja in dopisnika L. K. Moserja Spomeniški službi na Dunaju z opisom najdbe rimskih grobov pri cerkvi Sv. Martina pri Dolini in najdbe pri Kroglah.

Na razstavi je omenjen tudi rimski vodovod, ki je z vodo iz Glinsce napajal kolonijo Trst. Vodovod je prava mojstrovina rimske gradbene tehnike, poleg tega pa je v nekaterih delih svojega poteka viden in obiskovalca doline Glinsce zvesto spremlja ob sprehajalni poti. Ko že ni bil več v uporabi, pa mu je zvesto sledil clovek, ko je gradil hise v Boljuncu. Zasnova vasi in glavnega trga v Boljuncu se prilagajata ostankom ze opuščene vodovoda. Tako kot danes lahko obcdudujemo razstavo o mlinih, ki jih je poganjala Glinscica, si želimo cimprej tudi "veliko" razstavo o vodovodu, ki ga je Glinscica napajala. Bodi to izziv in spodbuda občini in pokrajini!

Avtorja razstave sta ob vodovodu prikazala tudi najdišče Na jami, ki leži skoraj ob razstavnem prostoru. Iz jame je povodenj leta 1963 naplavila rimske kovance, ki sta jih opredelila kot del darovanega drobiza (najvec v drugi polovici prvega stoletja po našem stetju) nekemu vodnemu bozanstvu. Darovanje povezuje ta časom intenzivne gradnje vodovoda.

Z opisom smo se vrnili skoraj ze v Sprejemni center in le za hip preletimo čas od rimskega kulta ob izviru Na jami do danes: ali je prostor ohranil svoj kulni značaj? Ali je kulni de-po iz izvira Na jami treba povezovati s

poznejšimi obicaji, ki se se danes odvijajo prav na istem mestu? Prav tako bi bilo drzno povezovati cerkev sv. Janeza Krstnika s tem istim vodnim izviro, ali pač? Razmeroma zgodnje omenjanje področja (leto 1384: ... in Villa Bagnoli in loco ubi dicitur la Jama ...) nekako povezuje se živeče obicaje in značilni patrocini cerkve, domnevni kult in .... Zaključek razmišljanja bi ze presegal namen tega zapisa ob razstavi.

Avtorja sta se skoraj povsem izognila didaktičnemu pristopu, kar morda marsikateremu obiskovalcu olajša pristop, občinski upravitelji pa bodo morali poskrbeti, da bo v Sprejemnem centru dostopna tudi literatura, ki danes tam manjka: n.pr.: Akti / Atti, Mednarodni seminar o dolini Glinsce / Convegno internazionale sulla Val Rosandra, Boljunc-Bagnoli 21./22.3.1981; R. Gerdol, Nuovi dati sull'epipaleolitico del Carso Triestino, L'industria litica della Cavernetta della Trincea, AeM della Commissione Grotte "E. Boegan" 16, 1976; S. Flego, M. Zupancic, Arheološka topografija občine Dolina, NSK-IzA ZRC SAZU, Trst-Ljubljana 1991; ista: Najdba rimskih novcev v Boljuncu pri Trstu, Arheoloski vestnik 38, 1987; S. Flego, L. Rupel, M. Zupancic, clanki v Goriskem letniku, Borgolauru, Jadranskem koledarju; F. de Farolfi, Gli acquedotti romani di Trieste, con particolare riguardo all'acquedotto di Bagnoli, AMSIA NS 13, 1965; D. Marini, Guida alla Val Rosandra, 2nda ed., 1985, ...

SSG / GOSTOVANJE ODLIČNE SAŠE PAVČEK

Duhovita komedija v sočni istrski govoric

Bužec on, bužca jaz navdušila tudi na Opčinah

Sasa Pavček je z monokomedijo Marjana Tomsica Bužec on, busca jaz - pripovedjo custvene privlačne zenske, ki je najbolj srečna takrat, ko ljubi, ko je »pamet majhna kot grahovo zrno, srce pa veliko kot morje«, briljantnim in duhovitim monologom v sočnem in živem istrskem narečju, posejanim z obilico zancilnih elementov in potez istrske ljudske kulture iz preteklosti in sedanjosti, navdušila in spravila v smeh tudi trzasko gledališko občinstvo, vsaj tiste gledalce, ki so se v četrtek podali v Prosnetni dom na Opčine (f. KROMA, petkovo predstavo v Kulturnem domu na Proseku so zaradi slabega vremena odpovedali).

Predstava je nastala letos poleti v okviru 5. Primorskega poletnega festivala, na katerem je doživela lep uspeh, ki se je nadaljeval tudi ob številnih ponovitvah zunaj Primorske. Priljubljeni istrski pisatelj Marjan

Tomsic se tudi tokrat loti tematike, ki je zanj značilna: ljubezni, ki jo preveva prvinska erotika, in fantastike, ki se naravno spaja s sodobno realistično stvarnostjo. Monokomedijo je režiral Boris Cavazza s primorsko sproščenostjo in lahkotnostjo ter mediteranskim svetlim in veselim humorjem, duhovite domisljice nikoli ne zdrisnejo v burkasto,

krepkejši besedne igre pa nikoli ne padejo v trivialnost, temveč so vedno le hudomušni namigi.

Sasa Pavček je povsem prepričljiva in prava Istranka v vlogi Luče, žene, ki po sedmih letih zakona odkrije, da jo močvara s sedemnajstipolletnim dekletom. Za ljubezen moža Guida se bori s vsemi sredstvi, tudi s pomočjo izkušene »stroge, slogarice iz Slove-

nije«. Poleg Luče Sasa Pavček nazorno nakaže se druge like, ki nastopajo v Lucinem pripovedovanju: Lucin mož Guido, njegova ljubica Monika; slogarica, ki Luci podari čudežen »lic«, fotograf, v katerega se junakinja zaljubi po krivdi tega lijaka, zupnik, h kateremu se zateče po nasvet, nona, ki se jezi na postarja, ker nikoli ne prinese penzije... (bov)

TRŽIČ / GODALNI TRIO

Klasična lepota, sodobna otožnost

Igrali so Kavakos, Kashkashian in Gutman

Godalni trio nima za seboj posebno bogate literature, zato tak ansambel bolj redko srečamo na koncertnih odrih: kadar se pa združijo trije vrhunski solisti in nam zaigrajo najlepša dela iz klasične in sodobne literature, ne smemo zamuditi priložnosti. V Trzinu so 2. decembra nastopili ruska celista Natalija Gutman, ki je bila v mladih letih Rostropovičeva učenka na moskovski Akademiji, grški violinist Leonidas Kavakos, ki je že osvojil številne lovorike na mednarodnih tekmovanjih in briljantna ameriška violistka armenskega rodu Kim Kashkashian. Vsi trije se lahko ponasajo z bogato solistično kariero, a se vseeno radi podreajo komorni disciplini, kjer se morajo različne osebnosti zliti v skupno hotenje. Le tako zadobi trio svoj lastni značaj in ravnotežje, pri katerem nudi izkušena celistka mehko, a zanesljivo oporo, mladi violinist svojo elegantno in neoporečno tehniko, violistka pa svojo plamtečo ustvarjalnost. Nekoč je bila viola zatočišče manj nadarjenih violinistov, Kim Kashkashian pa nam razodene očarljivo in plemenito barvo instrumenta, ki se tudi tehnično enakovredno kosa z ostalimi in deluje kot vodilni član ansambla.

Godalni trio nam je zaigral dve Beethovnovi umetnini: Trio v Es-duru op. 3 in Trio v cv-molu op. 9 st 3, vmes pa trio, ki ga je Alfred Schnittke (1934-1998) komponiral leta 1985 ob 100-letnici Bergovega rojstva. Ludwig van

Beethoven (1770-1827) je nedvomno poznal in občudoval Mozartov Divertimento v Es-duru K.563, ki je nepreosljlvi arhetip godalnega tria. Beethoven je v svojih prvih dunajskih letih ostal okvirno zvest klasični Mozartovi obliki, a vendar se že v prvih delih mestoma razodeva čisto nov in originalen prijem. Trio nam je zelo dovršeno posređoval prozorno lepoto Beethovnovih zgodnjih del, kjer imajo tudi okraski ekspresivno funkcijo.

Alfred Schnittke je svoj Godalni trio iz leta 1985 pozneje prepisal za klavirski trio in v tej zasedbi smo ga že slišali bodisi v Trzinu kot pred kratkim v Trstu. Originalna verzija pa zveni mnogo bolj prepričljivo: tema, ki povezuje oba stavka, se ciklično vrača z rahlimi spremembami, ki jih godala različno obarvajo. Kim Kashkashian nam je s svojima kolegoma pričarala zastrte ruske pokrajine, iz katerih veje globoka otožnost. V tem Schnittkejevem delu je vidno prisotna Sostakovičeva glasbena dediscina, ki jo je rusko-nemški skladatelj znal zelo dobro izkoristiti. Sivoledene barve, ki jih godala dosežejo z igranjem pri mostčku, so izstopale zelo učinkovito, kot tudi zasnanji flazoleti, ki poudarjajo nostalgicno vzdusje.

Trio je med trziskim občinstvom pozel veliko odobravanja, zato je svojemu programu dodal se Menuet iz Beethovnovnega Tria v D-duru op. 9 st. 2. Katja Kralj

Med Miklavžem
in Božičem
bo izšel

JADRANSKI KOLEDAR

Darujte si prijetno branje!

FILM TEDNA

Ali se spominjate vesoljčka, junaka slavne ameriske nani-zanke izpred kakšnega desetletja »Mork & Mindy«? Tisti vesoljček (Robin Williams) je medtem zaigral že v mnogih uspešnih vlogah... najmlajši ga najbrž poznajo kot Petra Pana, pred kratkim je odigral psihologa v Willu Huntingu, sedaj pa se gre kar Bozanske komedije. What Dreams May Come (Al di là dei sogni), režiserja Vincenta Warda, je film v katerem se Chris (R. Williams) po smrti znajde v nebesih. Ko bi nebesa in pekel obstajala, utemeljuje režiser, bi za vsakega imela drugačno, subjektivno podobo. Chrisova nebesa so torej taka, kot si jih je zamislila njegova žena Annie (Annabella Sciorra) na svojih platnih. Annie je slikarka, ki se ne sprijazni z moževno smrtjo in naredi samomor. Samomorilci pa gredo v pekel, tako da se mora Chris spustiti iz nebes v Had, da spet objame ljubljeno ženo. Bosta z novo verzijo Orfeja in Euridike Robin Williams in Cuba Gooding jr. (v vlogi temnopoltega Vergila) ponovno zamahala z oskarjem? Mnenja so doslej precej deljena.

The Full Monty

(Fox Video, 106 minut)
Režija: Peter Cattaneo
Igrajo: R. Carlyle, M. Addy, S. Huysen, T. Wilkinsn, P. Barber, H. Speer
VB, 1997
Angleška uspešnica o šestih brezposelnih, ki se spustijo v nov posel: slacenje v ženskih lokalih. In moski striptiz se dejansko izkaže za donosnega. Izvrstna komedija.

Deconstructing Harry

(Cecchi Gori, 92')
Režija: Woody Allen
Igrajo: poleg Allena še Billy Crystal, Demi More, Robin Williams.
ZDA 1997
Realni in fantastični svet se prepletata v Allenovem filmu, v katerem igra sam režiser vlogo cinicnega pisatelja v kreativni stiski.

Wilde

(Meduza 115')
Režija: Brian Gilbert
Igrajo: Stephen Fry
Velika Britanija 1997
Biografski film o genialnem britanskem pisatelju, pesniku in intelektualcu, ki so ga preganjali zaradi homoseksualnosti.

NOVE VIDEOKASETE

Arizona Dream
(Medusa Video, 140 minut)
Režija: Emir Kusturica
Igrajo: J. Depp, J. Lewis, F. Dunaway, V. Gallo
ZDA, 1993
Kusturica pred Podzemljem (Undergorund) in sedanjim Belim

TELEVIZIJA

Nedelja, 6.12. - 20.35 RETE 4
Và dove ti porta il cuore
Režija: C. Comencini
Igrajo: V. Lisi, M. Buy
ITA, 1996
Trst v filmu, z uspešnico Susanne Tamaro; o treh generacijah - o babici, materi in vnukinji in najgloblji kotički naših custev.

Vek kot same sanje

mačkom, črno mačko. O Ameriki (naslov v izvirniku je American Dream) bizarno, povsem nadrealistično in vendar tako globoko.

Ponedeljek, 7. decembra - 22.40 RETE 4

Chorus Line

Režija: Richard Attenborough
Igrajo: Michael Douglas, Alyson Reed
Ples in upanje za uspeh v svetu musicala se prepletata v broadwayskem gledališču.

Torek, 8.12. - 20.35 — RETE 4

Nessuna pietà

Režija: R. Pierce
Igrajo: R. Gere, K. Basinger
ZDA, 1986
Policijski film o Richardu Geru, ki lovi bossa, obdolženega zločinov in o Kim Basinger, ki bossu beži in nato postane njegova past.

Sreda, 9. decembra - 1.00 RETE 4

La dolce vita

Režija: Federico Fellini
Igrajo: Marcello Mastroianni, Anita Ekberg
Kritično ostri Fellinijev pogled na rimsko družbo in njeno decadenco v casu booma.

SNEMANJA

Natanko včeraj so v ZDA predvajali novi Psycho. Ne več Hitchcockov, ampak Van Santov, ki je dejansko posnel kopijo Psychia iz leta 1960. Isti psihološki liki (seveda različni igralci: junakinja Janet Leigh je sedaj stara 72 let) enake scene... Van Sant izgleda slepo zvest originalu vsaj do znamenitega prizora v tušu, ki naj bi bil veliko bolj strašen v novi verziji. Režiser Ron Howard pa se pripravlja, da bo spomladi predstavljal drugo verzijo Truman Showa: zgodbo o Edu, ki privoli, da bi ga kamera snemala 24 ur dnevno. Ed Tv je spet film o odnosu med realnostjo in tem, kako jo prikazuje televizija.

KOSOVO / MIRU NI

Ovse: Za nove izbruhe nasilja krivi obe strani

Streljanje v bolnišnici

BEOGRAD/PRISTINA- Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) je ocenila, da so za neupoštevane premirja ter najnovejši izbruhi nasilja odgovorni tako Srbi kot Albanci. »Nasilje na Kosovu dramatično narašča«, je zapisano v včeraj objavljenem poročilu opazovalne misije OVSE, ki je tudi obsodila kakršnokoli nasilje v tem »zelo delikatnem« trenutku za morebitno sklenitev mirovnega sporazuma.

Ameriški diplomat William Walker, ki vodi mednarodno opazovalno misijo na Kosovu, pa je včeraj v Bruslju povedal, da bo približno 2000-clanska mednarodna opazovalna misija v celoti pripravljena 1. januarja.

Da so opozorila OVSE o naraščanju nasilja točna, pričajo podatki o spopadih med Srbi in Albanci, v katerih so ta teden padle nove žrtve. O nasilju, ki je na Kosovu že nekaj povsem normalnega, prica tudi včerajšnja vest o streljanju v bolnišnici v Peći na zahodu Kosova. Pri tem je umrla najmanj ena oseba, več pa jih je bilo ranjenih, so sporočili srbski viri blizu policije. Iz albanskega informacijskega središča v Pristini pa poročajo o več mrtvih. Kot trdijo srbski viri, naj bi dva Albanci, moski in zenska, napadla policista, ki je strazil v bolnišnici.

Moski naj bi policistu izpulil iz rok avtomatsko puško in začel streljati. Policist naj bi nato s pistolo ustrelil zensko, njen pajdas pa naj bi pobegnil.

Vodja kosovskih Albancev Ibrahim Rugova je včeraj v Pristini izjavil, da najnovejši incidenti na Kosovu, v katerih je umrlo 12 Albancev, potrjujejo potrebo po ustanovitvi kosovskih varnostnih sil, ki naj bi scitile prebivalce. V zvezi z naporom za politično rešitev krize je Rugova povedal, da so stališča albanske in srbske strani še vedno »zelo oddaljena«, obenem pa zatrdil, da se prizadevanja za dogovor o začasnih rešitvah nadaljujejo. Dodal je še, da se ameriški posrednik za Kosovo Christopher Hill se naprej trudi, da bi sprti strani zblizali svoja stališča.

Albanski zunanji minister Paskal Milo pa je včeraj v Atenah izjavil, da mora zveza NATO še naprej groziti Beogradu z uporabo sile, če zeli doseči politično rešitev kosovskega vprašanja. Milo je prav tako izrazil »resne dvome glede sposobnosti oblasti v Beogradu, da bi izpolnjevale obveznosti v zvezi z mirno rešitvijo krize«.

Zavzel se je tudi, da bi zveza NATO pritisk na jugoslovanske oblasti izvajala tako dolgo, dokler ne bi sprti strani »sprejeli zadovoljivega in trajnega dogovora, ki bi ga tudi izvajali«.

ZDA / CLINTONA NE BODO OBTOŽILI NEPRAVILNEGA FINANCIRANJA VOLILNE KAMPANJE

Možnosti za impeachment so iz dneva v dan manjše

Sami republikanci se zavzemajo za čim hitrejši konec afere

WASHINGTON - Pravosodni odbor predstavnškega doma ameriškega kongresa se je odločil, da preiskave o impeachmentu predsednika Billa Clintona ne bo razširil na nepravilnosti pri financiranju politične kampanje. Voditelja republikancev v kongresu, novi speaker predstavnškega doma Bob Livingston in vodja senatne večine Trent Lott, pa sta novinarjem nakazala, da si želita čimprejšnjega konca zmešnjave, ki je stranko stala poraza na volitvah 3. novembra.

Predsednik odbora Henry Hyde je izjavil, da pri pregledu domnevnega obremenilnega materiala o predsednikovih krsitvah volilnega zakona niso našli dokazov, ki bi utemeljevali impeachment, zato preiskave ne bodo razširili na to temo. Bolj verjetno pa je, da se je Hyde za to odločil zaradi pritiska vrhov republikanske stranke, naj ne dreza v osje gnezdo financiranja predvolilne kampanje leta 1995. Kot je znano, so nadzorniki Zvezne volilne komisije izdali račun predsedniku Clintonu za okrog 7 milijonov dolarjev ter predsedniškemu kandidatu Bobu Dolu za 17 milijonov, ker sta prekoracila dovoljena sredstva v predvolilni kampanji.

Republikanci v pravosodnem odboru so se tako kot v impeachment zaradi laganja v zvezi z razmerjem z Monico Lewinsky, nepredvidno zagnali v preiskavo predvolilne kampanje. Takoj ko je volilna komisija objavila podatke o krsitvah je postalo jasno, da bodo morali re-

publikanci stisniti rep med noge, saj bi v zvezi s tem utrpeli večjo politično škodo, nenazadnje zato ker so bili pri krsitvah zakopa o uporabi denarja za kampanjo »podjetnejši« od demokratov.

Najverjetnejši scenarij, ki bo zdaj sledil, je, da bo se ena komisija, sestavljena iz treh republikancev in treh demokratov, porabo denarja pometla pod preprogo z ugotovitvijo, da pri porabi denarja ni bilo krsitev in da sta se kampanji Clintona ter Dola financirali v zakonskih okvirih.

Vodstvo republikanske stranke in nekateri kongresniki, ki trepetajo za ponovno izvolitev si želijo čimprejšnjega glasovanja o impeachmentu, ali kakršnegakoli pač zaključka neprijetnega procesa, ki bolj škodi lovcu (republikanci) kot plehu (Clinton in demokrati). Glas so povzdignili številni vidni člani republikanske stranke, kot so guvernerji in lokalni strankini voditelji, ki pozivajo h koncu preiskave. Pričakovati je, da bo zdaj do konca leta prislo do epiloga, po katerem bo predsednik Clinton ostal na položaju. Se vedno je deloma verjetno, da bi predstavniki dom izglasovali impeachment, za kar je potrebna navadna večina, čeprav je Trent Lott izjavil, da v senatu sploh še ne razmišljajo o sojenju predsedniku, kot posledici take odločitve.

predstavnškega doma. Ko in ce sploh bo do tega prislo, bo predsednik vrhovnega sodišča William Rehnquist predsedoval senatu, tožilca bo igral

Henry Hyde, senat pa bo imel vlogo porote. Obstaja tudi verjetnost, da do sojenja ne bi prislo celo ce predstavniki dom izglasuje impeachment, saj ga lahko senat zavrne v dvotretjinsko večino. Malo verjetno, kakor tudi odstavitev predsednika, saj take večine nimajo ne demokrati niti republikanci. V ameriški politični zgodovini je bil senat, v nasprotju s številnejšim in bolj razdeljenim predstavniskim domom, ponavadi pametnejši in manj političantski, kar bo verjetno dokazal tudi tokrat.

NOVICE

General Krstić v ponedeljek pred haškim sodiščem

HAAG - Domnevnega vojnega zločinca v Bosni in Hercegovini, srbskega generala Radislava Krstića, bodo v ponedeljek privedli pred mednarodno sodišče za vojne zločine v Haagu, kjer mu bodo po podatkih sodišča prebrali obtožnico. Sodniki bodo obtoženega Krstića vprašali, ali se priznava za krivega ali nedolžnega. Krstića so v sredo prijele mednarodne mirovne enote SFOR. Obtožnica mu v 13 točkah očita genocid, umor, pregon in zločin proti človestvu. Očitajo mu sistematizirane množične poboje tisočih bosanskih Muslimanov po padcu muslimanske enklave Srebrenica poleti leta 1995. 50-letni general naj bi bil osebno udeležen v vojnih zločinih in kot poveljnik drinskega korpusa dal ukaz za genocid.

Rusko zunanje ministrstvo pa je včeraj protestiralo proti nedavni aretaciji generala Krstića. Ruska stran trdi, da so pripadniki Sforja Krstića aretirali na ozemlju, ki je pod nadzorom ruskih sil, pri cemer njihov poveljnik o tem sploh ni bil obveščen. NATO po drugi strani zatrjuje, da so Krstića v sredo aretirali v amerškem sektorju.

So ZDA za aretacijo Karadžića in Mladića razpisale nagrado?

ZAGREB - Po pisanju ameriškega časnika Newday naj bi ZDA za aretacijo Radovana Karadžića in Ratka Mladića razpisale nagrado v višini 5 milijonov dolarjev, in sicer iz sredstev posebnega programa State Departmenta, ki je doslej v glavnem placeval denarne nagrade za informacije v mednarodnem boju proti drogam. Vjesnikova dopisnica iz ZDA pa poroča, da tiskovni predstavnik State Departmenta James Rubin te informacije ni niti potrdil niti zanikal.

Po navedbah londonskega Guardianja so po novih ameriških zakonih predvidene podobne nagrade tudi za »informacije o posameznikih, ki jih isčejo zaradi kršenja mednarodnih zakonov v zvezi z nekdanjo Jugoslavijo«.

Primakov pozval Jelcina, naj še ostane v bolnišnici

MOSKVA - Ruski premier Jevgenij Primakov je včeraj priporočil predsedniku Borisu Jelcinu, naj ostane v bolnišnici, dokler ne bo popolnoma okreval. Premier je predsedniku dejal, da njegovo zdravje ni le njegova temveč zadeva cele države, so sporočili iz Kremļa. Po besedah Jelcinovega tiskovnega predstavnika je predsednik dobro razpoložen in ni več prehlajen. Med daljšim pogovorom s Primakovom naj bi Jelcin tudi izrazil pripravljenost, da se, če bo potrebno, takoj vrne na delo.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV / ČLOVEKOVE PRAVICE

Prihodnji teden 50 let Splošne deklaracije o človekovih pravicah

Toda glede enakosti vseh ljudi po svetu bo potrebno še veliko dela

NEW YORK - Tri leta po drugi svetovni vojni je Generalna skupščina Združenih narodov 10. decembra 1948 sprejela Splošno deklaracijo o človekovih pravicah - zgodovinski dokument, ki zagotavlja temeljne, univerzalne in individualne človekove pravice. 48 držav je takrat glasovalo za Deklaracijo, osem držav se je glasovanja vzdržalo (Sovjetska zveza, SFRJ, Belorusija, Ukrajina, Češkoslovaška, Poljska, Saudova Arabija ter Južnoafriška republika).

Deklaracija je postala temelj za ostale konvencije, instrumente, mehanizme in jamstva za zaščito in pospeševanje človekovih pravic. Vodilno vlogo pri njenem nastanku je imela med drugim vdova nekdanjega ameriškega predsednika Eleanor Roosevelt, ki je na to te-

mo izrekla znameniti stavek: »Usoda človekovih pravic je v rokah vseh naših državljanov v vseh naših skupnostih.«

Deklaracija obsega uvod in 30 členov, ki posegajo na stiri obsežna področja: področje pravic posameznika (svoboscine, varnost, enakost ...), odnosov z drugimi ljudmi (pravica do državljanstva, oblikovanja družine), področje pravic na političnem in duhovnem področju (pravica do veroizpovedi, svetovnega nazora, združevanja, volitev ...) ter gospodarskih, socialnih in kulturnih pravic (pravica do dela, plačila za delo, izobrazbe, socialne varnosti).

Zacetne namere, da bi ubesedili temeljne pravice in svoboscine ljudi, segajo že v antične čase (Hamurabijev zakonik, grsko-rimske doktri-

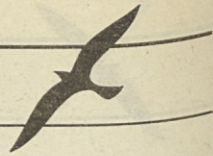
ne) pa vse do filozofskih del Tomaža Akvinskega, Barucha Spinoze, Gottfrieda Wilhelma Leibniza, Huga Grotiusa, Johna Lockeja ter Jeana Jacquesa Rousseauja. Leta 1215 je bila tudi napisana Magna Carta Libertatum, ki so jo angleski velikaši izsilili od tedanjega angleskega kralja, vsebuje pa jamstva osebne svobode in svobode lastnine. Mejniki pa so na tem področju se angleska Listina o pravicah iz leta 1688, Izjava o neodvisnosti ZDA iz leta 1776 ter Deklaracija o pravicah moskih in državljanov iz časa znamenite francoske revolucije v letu 1789, ustava francoske druge republike iz leta 1848 ter leta 1945 sprejeta Listina Združenih narodov.

Statistični podatki sicer kažejo, da bo glede enakosti vseh ljudi po svetu potrebno storiti še veliko dela. Več kot

milijarda ljudi po vsem svetu živi v revščini, od tega je med njimi kar 60 odstotkov zensk. Samo 38% zensk po svetu je zaposlenih, sicer pa zaslužijo, glede na podatke biltena francoskega zunanjega ministrstva Label France, v povprečju za 20% do 40% manj kot moski. V zakonodajnih skupščinah so v arabskih državah samo stiri odstotki zensk, v Južni Ameriki 10, v Aziji 19, v skandinavskih državah ter v Evropskem parlamentu pa 30 odstotkov. Po vsem svetu zaseda ministrske položaje v vladi samo šest odstotkov zensk.

Vse to kaže, da je imel francoski pravnik, akademik in nekdanji predsednik Francoskega ustavnega sodišča Robert Badinter prav, ko je dejal: »Pohod človestva za človekove pravice ne bo nikoli končan.« (STA)

NOVICE

V avditoriju razstava čipk

Goriska cipkarska sola prireja zanimivo razstavo čipk. Odprli jo bodo danes ob 19. uri v deželni avditoriju, na ogled pa bo do 20. decembra. Pred odprtjem razstave bo v avditoriju ob 15. uri okrogla miza na temo Čipke danes, med stvarnostjo in perspektivami. Sodelovale bodo predstavnice cipkarskih sol iz Italije, Avstrije, Nemčije in Slovenije.

Stanje v podjetju Vouk skrbi

Sindikalne zveze kovinarjev CGIL, CISL in UIL izražajo zaskrbljenost ob ugotovitvi, da se napovedi o razvoju in ureditvi proizvodnje v podjetju Vouk, ki je pred dobrega pol leta preslo v last grupacije Lonati-Camozzi, ne uresničujejo. V pismu Združenju industrijske predlagajo takojšnje srečanje o stanju v omenjenem podjetju.

Brez šolskih avtobusov

Avtobusno podjetje APT sporoča, da v ponedeljek avtobusi, ki prevajajo dijake v solo, ne bodo vozili. Na medkrajevnih progah bo veljal običajni zimski vozni red. Za dodatna pojasnila dijaki lahko pokličejo po telefonu 0481/593511 in 0481/711361.

Stavka poštnih uslužbencev

Poštna uprava obvešča, da bo v ponedeljek stavka osebja. Zagotovili bodo le osnovne storitve na centralni pošti v Gorici od 8.30 do 19.30, na centralni pošti v Trzinu od 8.30 do 18. ure in na pošti v Gradcu, od 8.10 do 13.40. Pokojnine, ki jih običajno plačujejo 7. decembra, bodo izplačali že danes.

Voznik terenca odpeljal

25-letna Roberta Sargolini je bila lažje ranjena v prometni nesreči včeraj popoldne pri Rupci. Z avtomobilom fiat 500 je trčila v drevo ob cesti. Na srečo ni dobila težjih poškodb. V nesrečo je bil vpleten tudi voznik terenskega vozila znamke toyota bele barve, ki pa je po trčenju odpeljal s kraja nesreče. Lažje telesne poškodbe pa je včeraj popoldne utrpela 65-letna Maria Chiaretti iz Gorice. Med prekanjem Korza jo je z avtom zadel 48-letni G.R. iz Gorice.

GORICA / POKRAJINSKA KONFERENCA O MLADINSKIH VPRAŠANJH

Mladi zahtevajo predvsem naj jim družba prisluhne

Zavračajo z vrha vsiljene »projekte za mlade« in izvedence, ki bi jim solili pamet, želijo pa si posluha in več miselne odprtosti

Mladi ne potrebujejo izvedencev, ki bi jim solili pamet in modrovali o mladinski problematiki, pač pa zahtevajo od odraslih in se posebej od javnih ustanov posluh, pozornost, pripravljenost na dialog. To je ena od vodilnih misli, okrog katere se je včeraj razvila razprava na množično obiskani Pokrajinski konferenci o mladinskih politikah, ki jo je priredila pokrajinska uprava.

Največ odobravanja visješolcev in drugih mladincev, ki so napolnili avditorij, je požel Francesco Purpura, predstavnik socialnega centra Leoncavallo iz Milana, ki je svoj poseg začel z ugotovitvijo, da mladi kot taki niso problematični so odnosi med njimi in to družbo, ki noče sprejeti drugačnosti njihovih pogledov na svet. Kot zgled tega, cesar javne uprave ne bi smele delati, je postavil prav milansko občino, ki troši ogromne vsote denarja za »projekte za mlade«, ki nikomur ne koristijo, sočasno pa preganja socialne centre in jim onemogoča tisto delovanje, ki resnično zanima in povezuje mlade. In da ne gre le za kake ekstremistične alternativce, je dokaz v tem, da je milanska občina prepovedala socialnemu centru celo koncert polk in valčkov Raula Casadeia. Kot nasproten, pozitiven zgled je Purpura nakažal zavzetost podzupana Benetk Betina, ki je uvidel, da mora občina posegati prav tam, kjer prihaja do družbenih konfliktov, brez zatiranja drugačnih pogledov ampak z iskanjem dialoga in razvijanjem pozitivne energije, ki jih izražajo. Naloga javnih uprav je torej zaupati mladim in jim nuditi pomoč, zlasti v obliki tehničnih struktur in servisov, da bodo lahko uresničili to, kar sami želijo.

Na podobni valovni dolžini je bilo tudi pricevanje duhovnika Alessandra Santora, ki dela z mladimi v socialnem centru »Il muretto« v Firencah. Sicer pa je ta pristop, po katerem mladi ne smejo biti objekt pač pa subjekt politike za področja, ki jih zanimajo, prisoten tudi v zavesti goriskih pokrajinskih upraviteljev. To je v uvodu konference, takoj po pozdravu predsednika Giorgia Brandolina in ravnateljice Laure Fasiolo, ki je zastopala solskega skrbnika, jasno poudaril odbornik za mladinska vprašanja Silvano Buttignoni. Pojasnil je, da namen konference ni razglabljanje o prestopništvu, mamilih in drugih znakih mladinskega neločanja, kot se pogosto dela, ko se govori o »problemu mladih«, pač pa razumeti, da je treba posvetiti pozornost »normalnosti mladih«, njihovim drugačnim pogledom in željam. Problemi se pojavljajo, prav ker naša družba nima tega posluha.

Znak drugačnega pristopa je bil v tem, da so med izhodišča pokrajinske konference vnesli prav zahteve, ki so jih mladi sami iznesli, ko so se maja letos zbrali na pripravljani pokrajinski skupščini v Gradiscu.

Evelyn Sanson je tako iznesla zahteve goriske mladine glede dela (uvesti socialno zascito za marginalne poklice, ki jih opravljajo mladi), večje dostopnosti kulture in storitev, stanovanj za mlade, pa vse do preseganja neucinkovite represivne politike glede mamili.

V uvodnem delu sta zanimiva posega imela se Franco Santamaria (o vlogi javnih uprav v odnosu do mladih) in Gabriele Biasutig (o trzišču dela in perspektivah za mlade). Konferenca se je nato nadaljevala v delovnih skupinah na tematike dela, mladinskega združevanja in nelagodja med mladimi. Delo po skupinah bodo nadaljevali se danes, nakar se bo konferenca sklenila z zaključno razpravo, želja vseh pa je, da se bo skupno delo nadaljevalo v vsakodnevni praksi odnosov med institucijami in mladino.

Trgovine in lokali ta mesec vsak dan odprti

Z mesecem decembrom stopajo v veljavo posebni predpisi za poslovanje trgovin, ki bodo v Gorici v tem mesecu odprte tudi ob nedeljah ter v dneh, ko imajo navadno zaporo. Trgovine s splošnim blagom bodo tako v prihodnjih dneh redno odprte bodisi v nedeljo, 6. t.m., kot v ponedeljek in tudi v torek, 8. decembra, ki je sicer praznični dan. Vse te dni bodo v mestu delovale tudi stojnice na Andrejevem sejmu.

Delovanje trgovin se bo nato nadaljevalo brez presledkov vse nedelje, tako da bosta za prodajalce edina praznična dneva v tem mesecu 25. in 26. december. Jezstinske trgovine bodo odprte tudi ob ponedeljkih in sredah popoldne. V torek, 8., bodo počivali samo peki, ki bodo zaradi tega dan prej speki dvojno zalogo kruha. Ves mesec se bodo tudi upravitelji barov in drugih javnih lokalov smeli opovedati dnevu počitka med tednom.

**SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE**

FRAN MILČINSKI

BUTALCI

Priredba in režija JASA JAMNIK

Jutri, 6. decembra, ob 17. uri

v KD A. Budala v STANDREŽU

VALTER DEL DÒ srl

SINCERT

PODJETJE S CERTIFIKATOM UNI EN ISO 9002

Najpopolnejši partner na vašem področju

SINCERT

ZASTOPNIK

FENDT

**vam ekskluzivno nudi neverjetno možnost
... vso energijo za vaše podjetje!**

STROJI IN STORITVE ZA KMETIJSTVO

OPREMA ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
DELAVNICA ZA POPRAVILA IN SERVIS

GORIVO ZA KMETIJSTVO PROSTE CONE
OLJA ZA KMETIJSTVO, KURILNO OLJE,
REZERVOARJI S HOMOLOGACIJO

dovolite si najboljše...

naša energija je na vašo razpolago!

*pričujemo vas v našem podjetju,
kjer boste lahko spoznali novo stvarnost*

KOPRIVNO (GO), Ul. Cavour 99 (Drž. c. 56 UD-GO)

Tel. 0481/80062 - 80160 - 80587 faks: 0481/80580

PNEUSERVICE

DUŠAN MARAŽ

Prodaja

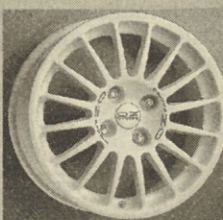
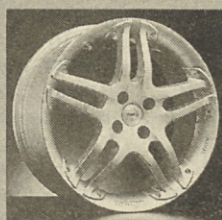
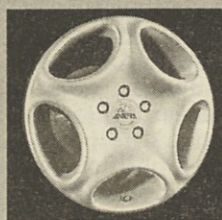
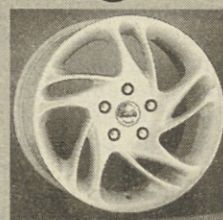
in servis

gum Michelin,

Bridgestone,

Toyo, Pirelli itd.

Bogata izbira alu-platišč

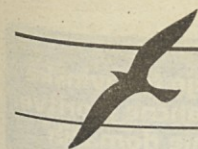
OZ, Antera, Momo, Alessio

Kakovost po najboljših cenah

Gorica, ul. Montesanto 120

Tel. 0481/533672, faks: 533752

ZDRAVSTVO / STALIŠČE CGIL IN CISL O BOLNIŠNICI

Selitev ni najboljša in poceni rešitev

Nasprotovanje ugotovitvam tehnične komisije
Napoved pobud proti zavajanju javnosti

Sindikati se vključujejo v javno razpravo o usodi goriske bolnišnice. Pokrajinska tajnika CISL Giovanni Fania in CGIL Walter Papis sta včeraj na tiskovni konferenci dejala, da se okrog vprašanja bolnišnice že spet dviga dimna zavesa, najbrž s ciljem, da se zadeva še bolj zaplete in rešitev zavleče v nedogled. Tajnika sta spodobila oceno tehničnega odbora na dezeli, da bi bila selitev splosne bolnišnice v objekt usmiljenih bratov najboljša od treh možnih rešitev.

»Zelo pozorno smo preučili celotno zadevo. Nasa prva ugotovitev je, da je bila opravljena primerjava dveh različnih nacrtov in je torej stroškovna primerjava neustrezna. Navedbe, ki so se pojavile v javnosti glede predvidene stroške ne držijo. Na podlagi naše analize bi selitev v objekt usmiljenih bratov stala več kot 90 milijard lir in ne okrog 47. S tem denarjem pa bi zgradili novo bolnišnico. Nerealni (in zavajajoči) so tudi navedbe, da bi selitev lahko izvedli v dveh letih. Papis je ob tem nave-

del razloge, zakaj je Gorica izgubila možnost financiranja (56 milijard lir) iz državnih skladov za gradnjo bolnišnic. Preprosto zato, ker ni izpolnjevala zakonsko določenega pogoja, to je da se poseg lahko začne hitro ureničevati. Na trhljih nogah pa je tudi obljubljen domestno financiranje s strani dežele, saj bo se vedno manjkalo kup milijard, čeprav naj bi dograditev sofinancirala Zdravstvena ustanova s prodajo premoženja. Po Papisovih besedah gre za zavajanje javnosti, z namenom, da se ustvarijo dodatne razprtije in da se med prepiranjem in prepričevanjem ne sprejme nobena odločitev. V praksi pa pomeni to nadaljnje propadanje javnega zdravstva. Je to del dolo-

ne strategije v škodo Gorice?

Fania in Papis sta povedala, da so sindikati čakali na objavo zaključkov tehničnega odbora. Zdaj, ko je rezultat znan, pa nameravajo nastopiti z vso odločnostjo in že napovedujejo niz akcij, s katerimi bi radi opozorili občane in vso javnost, naj ne nasedajo obljubam, ki so ne-realne in ki služijo le zato, da se poglobljajo razprtije in s tem ustavljajo pogoj, da se ničesar ne odloči.

CGIL in CISL sta se z včerajšnjim posegom tudi ogradila od stališča sindikata UIL, ki se je pred dnevi javno opredelil v prid selitvi splosne bolnišnice v poslopje bolni- ce Janeza od Boga.

RAZSTAVA / V KULTURNEM DOMU

Keramična dela likovne obrtnice G. Osbicheve

Nastop Sovodenjskih deklet

Sovodenjska dekleta pod vodstvom Sonje Pelicon so v četrtek v galeriji Kulturnega doma otvorile razstavo keramičnih izdelkov umetnice Gabrije-

le Osbich (na sliki - foto Bumbaca) iz Doline pri Trstu. Na slovesnosti, ki je privabila precejšnje stevilo obiskovalcev, se posebej predstavnic ženskega spola, je po pozdravil ravnatelj doma Igor Komel, nato pa sta Vili Princic (v slovenscini) in Damjana Cescut (v italijanscini) predstavila umetnico s povzetki ocen likovnih kritikov Jasne Merku in drugih, ki so v zadnjem obdobju ocenjevali njena dela. Gabrijele Osbich ustvarja od leta 1981 keramične izdelke v lastni delavnici Ars Cretaria (umetnost gline). Zanimanje za posamezne faze »alkemije igre« z zemljo, vodo, zrakom, ognjem, barvami in glazurami je poglobila v deželni soli v Gradiscu ob Soci.

V Kulturnem domu so razstavljeni vaze, stenski krožniki, lučke, praskane ploščice, unikati izdelani s spretnostjo in ljubeznijo do ročnega dela. Razstavo, ki jo prireja upravni odbor Kulturnega doma v sodelovanju s kulturno zadrugo Maja, si je zato vredno ogledati. Odprta bo vsak delavnik od 9. do 13. in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med prireditvami.

Moška oblačila
ODPRTO TUDI OB NEDELJAH
mauro karis
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 0481/537561

GORICA / DO TORKA NA SEJMIŠČU

Ruralia - sejem specialitet

Slovesnosti ob odprtju se je udeležil deželni odbornik Venier Romano

Na gospodarskem razstavišču so včeraj ob prisotnosti političnih predstavnikov in predstavnikov gospodarstva odprli sejem Ruralia, na katerem predstavljajo prehranske in kmetijske proizvode z zaščitnimi oznakama DOP in IGP. Na stiri tisoč kvadratnih metrov razstavnih površin se predstavljajo razstavljalci iz skoraj vseh italijanskih dežel pa tudi iz Avstrije in Slovenije. Otvoritev slovesnosti se je udeležil deželni odbornik za kmetijstvo Giorgio Venier Romano.

Na sejmu, ki bo odprt do torka, 8. decembra, se bodo te dni zvrstile najrazličnejše pobude, od predavanj do seminarjev, predstavitev knjig itd. Seveda ne bo manjkalo priložnosti za poskusne pristnih in kakovostnih kmečkih dobrot. Tako bo danes poskusna koroskih specialitet, jutri pa bo na vrsti Karnija.

Sejem bo vse dni odprt od 10. do 20. ure. (Foto Buzmbaca)

GORICA / VČERAJ SNEG POMEŠAN Z DEŽJEM

Andrejev sejem v primežu zime

Trčenja na spolzkih cestah: po enem zagorel avto službe 118

Andrejev sejem se letos začel v znamenju zime. Včeraj je, občasno pomešan z dežjem, ves dan naletaval sneg, ki se sicer ni oprijel tal, oviral pa je delo zabaviscarjev, ki so hoteli s postavljanjem vrtiljakov in drugih atrakcij (na sliki - foto Bumbaca). Vremenoslovci napovedujejo postopno prenehanje sicer skromnih padavin, v zameno pa naj bi se ostreje pritisnil mrz. Kljub temu lahko že danes in se bolj jutri pričakujemo velik naval ljudi tako v »Luna parku« med Battistijevim trgovom, ljudskih vrtov in Travnikom, kot med stojnicami kramarjev na vseh ulicah med Ul. Roma in Cadorna. Letos bo sejem trajal dan dlje, saj bodo kramarji ostali v Gorici do torka, 8. decembra, zabaviska pa kot vedno do naslednje nedelje.

Občina sporoča, da v dnevi do 8. ne bodo pobirali parkirnine v ti. modri coni (večina parkirnih itak

zasedajo kramarji), sicer pa priporočajo uporabo javnih prevoznih sredstev. Avtobus bo od danes do torka vsakih 10 minut peljal od parkirišča pri Rdeci hisi na Travniki in do glavne postve poseben brezplačni avtobus pa bo peljal od pošte do sejmišča obiskovalce sejma Ruralia, ki bodo s tem dobili tudi 50-odstotni popust na sejemski vstopnici. Ne nazadnje se bo z

odpovedjo avtomobilu mogoče izogniti ne-srečam, ki jih je bilo večeraj zaradi splozkih cest na pretek, saj jih je samo proemtna policija nastela več kot deset. Najbolj slikovita je bila dopoldne v Ul. Aquileia, kjer so trčili trije avtomobili, med njimi tudi zdravniški avto službe 118, ki ja po trčenju zagorel. Ranjenih ni bilo in tudi ogenj so takoj pogasili.

Corzutto
Gianfranco
razstegna pokrivala za kavce
PONCHO
nove prešite odeje
GABEL
(sodelujte na nagradni igri)
in drugih znamk
bogata izbira darilnih artiklov
za letošnje praznike
GORICA
ul. Morelli 19/B - 23/B, tel. 0481/533342

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.00-18.45-20.30-22.15 »The avengers«. I. Uma Thurman in Sean Connery.

VITTORIA 3 17.30-20.00-22.30 »Gatto nero, gatto bianco«. Rez. Emir Kusturica.

CORSO Rdeca dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.

Modra dvorana: 18.00-20.00-22.00 »Matrimoni«. I. Diego Abatantuono in Francesca Neri.

Rumena dvorana: 18.45-21.45 »Il negoziatore«. I. S. Jackson in K. Spacey.

TRZIC
EXCELSIOR 17.45-20.00-22.15 »Radiofreccia«. I. Ligabue.

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Gatto nero, gatto bianco«. Rez. Emir Kusturica.

CEDAD
RISTORI 17.30-21.00 »Radiofreccia«. I. Ligabue.

GLEDALIŠČE

V KULTURNEM DOMU
ANDREJA BUDALA v Standrežu bo v nedeljo, 6. decembra, ob 17. uri gledališča predstava Butalci v organizaciji SSG in KD Oton Zupancic. Vabljeni!

PRIREDITVE

MO KD SOVODNJE vabi danes ob 18. uri na miklavževanje. Prireditve bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SKD HRASST vabi danes, 5. decembra, ob 19. uri na miklavževanje v župnijski dvorani v Doberdobu. Prijaznega starčka bodo pričakali z igrico Na prvi zvezdi se pripelje sv. Miklavž.

KD BRISKI GRIC sporoča, da bo Miklavž obiskal in obdaril otroke in odrasle danes ob 20. uri v kulturnem domu na Bukovju. Mladi člani KD Briski gric se bodo predstavili zveseloigro Pesem o zimi.

MIKLAVŽEVANJE bo danes ob 19. uri v nekdanji OS na Palkiscu. Pred prihodom Miklavža si bodo otroci in stari ogledali risanko. Na prireditve vabi KSD Kras.

PD RUPA/PEC vabi danes ob 20. uri na veselo miklavževanje: Miklavža bodo pričakali z igrico Pepelka malo po domače v izvedbi clonov društva.

SV. MIKLAVŽ vabi otroke in odrasle, da danes ob 17. uri praznujejo z njim v Kulturnem centru Lojzeta Bratuza. Srčno bo vesel njihovega obiska.

KD SKALA GABRJE vabi jutri, 6. decembra, ob 18.30 na miklavževanje. Prireditve bo na sedežu društva.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV priredi vsakoletno silvestrovanje v ponedeljek, 28. decembra v gostiscu Al fogolar v Gaglianu. Zagotovljen avtobusni prevoz, silvestrova večerja z vključenim pijaco, vesele vize godbenika Silva, nagrajevanje jubilarov in nastop skupine »Old Babe Girls«. Vpisovanje pri poverjenikih in na sedežu do 9. decembra.

SKUPINA MLADIH DRUŽIN prireja silvestrovanje v telovadnici KC L. Bratuza. Na programu so ob preprosti pastasuti igre za male in velike ter ples in zabava ob zvokih domače glasbe. Družine, ki želijo v prijateljskem vzdušju pričakati prihod novega leta, naj se prijavijo do 12. t.m. na tel. 0481-536313 in 0481-530063.

OBVESTILA

URADI SKGZ, ZSKD in ZSSDI v Ul. Malta bodo v ponedeljek, 7. t.m., zaprti.

KNJIZNICA D. FEIGLA bo v ponedeljek, 7. decembra, zaprta.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL - DOBERDOB sklicuje srečanje v petek, 11. decembra, ob 16. uri v občinski telovadnici v Doberdobu. Informaciji o novostih na sindikalnem področju bo sledila družabnost ob koncu leta. Vabljeni vsi upokoenci.

SPDG - smučarki odsek bo 10., 17., 24. in 31. januarja priredil tečaj smucanja in deskanja (začetni in nadaljevalni), 7. februarja pa bo društvena tekma. Tečaj bo na Koroskem. Prijave za tečaj in avtobus na sedežu društva ob sredah od 11. do 12. in četrkih od 19. do 20. ure.

KONCERTI

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA vabi na revijo otroških in mladinskih pevskih zborov Mala Cecilijanka v torek, 8. decembra, ob 16. uri v KC Lojzeta Bratuza.

IZLETI

KROZEK »TERRA« priredi 8. decembra voden izlet v dolino Glinščice. Prijave med 18. in 19. uro samo se danes na tel. 0347/4899070.

MO KD SOVODNJE priredi 8. decembra avtobusni izlet v Lasko z ogledom pivovarne Lasko in okolice. Za informacije: Magda Tomsic, tel. 882032 in Edi Pelicon, tel. 882214 (ob urah obedov).

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne bencinske črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste
IP - Ul. don Bosco
AGIP - Ul. Aquileia
FINA - Korzo Italia
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Matteotti
ESSO - Ul. 1. Maggio
IP - Ul. Boito
FINA - Ul. Cosulich
KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti št. 56
GRADISČE
AGIP - na cesti v Marjan
RONKE
ERG - Ul. Aquileia
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia

ČESTITKE

Pred časom je **ANDI** iz Standreza hotel na ta svet, zato danes slavi trideset let. Vse kar si najlepšega želi, voščijo iz srca domači vsi!

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - D'UDINE, Trg S. Francesco 4, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes iz Gorice: 9.00, Dora Glessi vd. Debbas iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče; 10.30, Kristina Brajnik vd. Zavadlav iz bolnišnice sv. Justa v Standrež; 12.00, Fulvio Zorzutti iz splosne bolnišnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sobota, 5. decembra 1998

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

NOVICE

Rožnate perspektive trga nepremičnin

RIM - V času nihanja delniških trgov in padanja obrestnih stopenj se dviga ugled »zidak« in nepremičninski trg kaže znake oživljanja. Rimska nepremičninska borza je včeraj objavila podatke, po katerih je trg nepremičnin letos prvič po letu 1992 v porastu, perspektive za prihodnje leto pa so naravnost rožnate. V zadnjih šestih letih so se cene stanovanj v povprečju znižale od 3, 242 milijona na kv. meter leta 1992 na 2, 960 milijona v letosnjem letu, kar pomeni nominalni padec za 9, 5 in realno znižanje za 21, 5 odstotka. Vmes se je skrajšal tudi povprečni čas, ki je potreben za kupoprodajo nepremičnine: od 6 mesecev oktobra 1997 na 4, 8 meseca oktobra letos.

AGIP in IP prodajata 130 črpalk oziroma servisov

RIM - Agip Petroli in IP, naftni družbi energetskega koncerna ENI, sta dali na trg del svoje distribucijske mreže v Markah, Abrucih in Molizeju. Gre za 130 črpalk oziroma prodajnih mest, ki so lani prodale skupaj 100 milijonov litrov goriva. Vabilo k nakupu je namenjeno enemu samemu kupcu za vse črpalke, poslovna poteza pa sodi v okvir Enije-vih prizadevanj po zmanjšanju svoje udeležbe na distribucijskem trgu.

ZDA: Johnson&Johnson bo zaprl 36 obratov po svetu

NEW YORK - Ameriški kemijsko-farmaceutski koncern Johnson&Johnson je napovedal, da bo zaradi krize v naslednjem poldrugem letu zmanjšal svojo delovno silo, ki šteje trenutno 94 tisoč ljudi, za 4.100 enot. Z zaprtjem 36 proizvodnih obratov po vsem svetu namerava odpraviti 5.800 delovnih mest, vendar bo uvedel tudi 1.700 novih. Gre za dokaj nenavadno vrsto prestrukturiranja za multinacionalko, ki ni kolektivno odpustala že od leta 1986. Aanalitiki menijo, da je korak neobhoden, če želi koncern ohraniti sedanjo raven dobička kljub zmanjšanju prometa.

TRENDI / DOKONČNI PODATEK

Povprečna letna inflacijska stopnja najbrž okrog 1,7%

Dve Italiji tudi po življenjskih stroških

RIM - Statistični zavod Istat je včeraj potrdil, da je inflacijska stopnja v novembru znašala 1, 5 odstotka, kar pomeni, da bi utegnili v letnem povprečju pasti na 1, 7 odstotka, torej za desetinko nižje od programirane stopnje inflacije. Vse je zdaj odvisno od tega, kako se bo inflacijska krivulja zasukala v tem mesecu, ko bi po napovedih statistikov lahko izjemno poskočila tudi na 1, 8 odstotka, medtem ko bi v primeru nižje stopnje letno inflacijsko povprečje utegnili pasti celo na 1, 6 odstotka.

V zvezi z novembrskim inflacijskim podatkom Istat pojasnjuje, da je prišlo v primerjavi z oktobrom do največjih premikov navzgor na področju izobraževanja (+0, 5%) in pri cenah obleke in

obutve (+0, 3%). Negativne variacije pa so bile zabeležene na področju prevoza (-0, 1%), kar gre pripisati znižanju stroškov zaradi pocenitvi pogonskih goriv. V primerjavi z lanskim novembrom so najbolj porasli izdatki za obleko in ubutev ter za zdravstvene službe in zdravje nasploh (oboje +2, 4%), na drugem mestu so hoteli, restavracije in bari (+2, 2%), na tretjem pa rekreacija, prireditve in kultura (+2, 1%). Najmanjša je bila rast v poglavju razne dobrine in storitve (+0, 6%) in prevoz (+0, 7%).

Tudi novembrski podatki potrjujejo velika ozemljiska nesorazmerja v inflacijskem gibanju: v Trentu je letna inflacijska stopnja dosegla z 2, 7, v Bariju pa nezaznavnega 0, 2 odstotka.

OBRESTI / DAN PO ZNIŽANJU CENE DENARJA

Hitro prilagajanje bank in pomisleki Frankfurta

Šef ECB Duisenberg meni, da bi bila lahko Italija bolj hrabra - Rekordni spust obresti na terminske pogodbe

RIM, MILAN - Dan po znižanju uradne obrestne mere se je ukrepu Banke Italije ze prilagodila cela vrsta v glavnem večjih bančnih skupin. Tradicionalna »lenoba«, ki je veljala za italijanski bančni sistem pri prilagajanju na znižanje temeljne obrestne stopnje (kar pa ni veljalo takrat, ko se je vzpenjala), je v zadnjih mesecih postala bolj ali manj oddaljena preteklost in včeraj, kot že preteklega oktobra, so italijanske banke nemudoma reagirale na guvernerjeve indikacije.

Z nekaj več kot 24-urnim zamikom je cela vrsta bank oznanila znižanje prime in top rate, torej obrestnih stopenj za najboljše in za najslabše stranke, ki tvorita skarde obrestnega sistema vsake banke. Hitrostni rekord pripada bankama Cariplo in Ambroveneto iz skupine Intesa, ki sta napovedali znižanje obrestnih mer (prime na 6, 25% in top na 12, 5%) že dobri dve uri po sporočilu Banke Italije. Nato so se zvrstila oznanila ostalih velikih bančnih skupin, kot Comit (6, 25% in 12, 25%), Bancaroma (6, 25% in 13, 75%), Creberg (6, 25% in 13%), BNA (6, 25% in 13, 75%), Cariverona (6, 25% in 13, 50%), Monte Paschi (6, 25% in 13, 25%), Cab, CR Gorica in se vrsta drugih, tudi majhnih bank.

Kljub tako ugodni panorami, je znižanje cene denarja v Italiji pustilo rahlo grenak priokus »oslovse klopi«, kajti Italija je edina iz kroga enajstih evrodržav, ki je temeljsno obrestno mero znižala le za pol odstotka in ne za odstotek, kolikor bi bilo potrebno za prilagoditev ostalim evropartnerjem. Na to je včeraj posredno opozoril tudi predsednik Evropske centralne banke Wim Duisenberg, ko je dejal, da bi lahko imela tudi Italija 3-odstotno sklicno mero kot ostale članice »evrolandije«. Tako je prišla se enkrat na zatožno klop Faziova skrajna previdnost, ki centralnim bankirjem v Frankfurtu očitno ne ugađa, tako kot tudi ne italijanskim industrijcem, medtem ko si rimska vlada prizadeva ohraniti nevtrarno pozicijo in opozarja, da je popolna uskladitev Italije le se stvar zelo kratkega casa.

S potrpežljivostjo so italijansko zamuhanje sprejeli tudi trgi, milanska borza z zmerno pozitivnim zaključkom tedna (+0, 75%), denarni trg z rekordnim padcem obrestnih stopenj na terminske pogodbe, ki so se v povprečju znižale na 3, 58%, medtem ko je dosegla spodnja meja 3, 41% in tako padla pod uradno obrestno mero.

TURIZEM / BOJEVITA HRVAŠKA KONKURENCA ZLATEMU OTOKU NI PRIŠLA DO ŽIVEGA

Spodbuden poletni obračun v Gradežu

GORICA - V Gradežu so zelo zadovoljni z letosnjo turistično bero, kajti napredovali so na vseh področjih, se zlasti - in to je na koncu koncev tudi najbolj pomembno - pri številu nočitev. Zadovoljni so hotelirji in gostinčci, zadovoljen je seveda tudi predsednik letoviscarske ustanove Alessandro Felluga, ki je na tem položaju že sedmo leto.

Na Zlatem otoku po vsem od dec niso utrpeli bojevitih hrvaske konkurence, ki je po dolgih letih zastaja zaradi vojne že lani, se bolj pa letos privabila v Dalmacijo veliko italijanskih, nemških in avstrijskih turistov. Prav tako niso občutili letosnjega zmanjšanja obiska nemških turistov v Italiji. V Nemčiji je narasla brezposelnost in zato se je marsikdo odločil, da raje ostane doma.

Letosnji porast je sicer malenkosten, samo za 1, 4 odstotka. Podatek pa je pomem-

ben, kajti v marsikaterem drugem kraju so zabeležili - pa ceprav samo minimalne - izgube. Letos so nasteli do konca oktobra 1.542.000 nočitev, kar je za 21.380 več kot lani. Niso sicer dosegli rekorda iz leta 1970, ko so v Gradežu imeli 1.654.289 nočitev. Toda takrat so ljudje letovali najmanj petnajst dni, velikokrat tudi cel mesec. Sedaj ljudje v enem samem kraju ostajajo za krajši čas, kajti raje si privoščijo večkratne kratke počitnice.

Najslabše je bilo v Gradežu leta 1989, ko so imeli le 1.391.832 nočitev. V prvih devetdesetih letih so izkoristili dejansko odsotnost hrvaskega turizma. Ceprav je bila vojna daleč od Istre, so imeli v tej regiji takrat imeli bore malo turistov. Mnogi so v zameno letovali na italijanskih plazah ob Jadranu.

Največ nočitev, čez polovico,

so opravili italijanski gostje, in sicer 875.179, sledijo pa jim Avstrijci (289.536) in Nemci (282.296). Turisti prihajajo v Gradež tudi iz drugih držav srednje in severne Evrope. V zadnjih nekaj letih so se tu spet udomacili Cehi, Poljaki in tudi Madžari. Turisti iz vzhodne Evrope so ustvarili 22.842 nočitev. Posebno dobrodosli so Cehi in Poljaki, kajti treba je vedeti, da se je Gradež v avstrijskih casih razvil predvsem po njihovi zaslugi. V te številke sicer niso vsteti tisti zasebniki - predvsem iz Trsta, Gorice in Vidma - ki imajov Gradežu svoja stanovanja. Navadno jih uporabljajo sami, večkrat pa jih posodijo sorodnikom in prijateljem. Vseh teh je zelo veliko, v navedenih številkah pa sploh niso zajeti.

Nekaj več kot četrtno nočitev so imeli v hotelih, podobno v zasebnih stanovanjih, skoraj

polovico pa v kampih, ki so v Gradežu zelo urejeni. Tu imajo tudi igrišče za golf, ki ga sedaj sirijo, nekaj marin za jahte, poskrbeli so - vsaj delno - za kolesarske steze. Prizadevajo si tudi za razširitev vsaj ene od dveh vpadnic, ki peljejo na otok s kopnega.

Za sedaj je zaprto termalno zdravilišče, ki bo nared do prihodnje poletne sezone. Prav tako se naprej gradijo odprti termalni park.

Gradeške ustanove so medtem že začele reklamno akcijo med severnimi sosedi. Novost za prihodnjo sezono je ta, da so na prospektih, ki so jih že odposlali, cene označene v lireh in v evrih. Morebitni turisti jih bodo tako že lahko primerjali s cenami turistične ponudbe v tistih drugih krajih, ki so se prav tako odločili, da cenike sestavijo tudi v evrih.

Marko Waltritsch

OBRAČUNI / PO NAKUPIH V TUJINI

Do septembra za 50% več premij skupine Generali

RIM - V prvih devetih mesecih letos so družbe trzasko zavarovalne skupine Generali zbrale za več kot 50.000 milijard lir zavarovalnih premij, kar pomeni skoraj 50-odstotni (49, 7%) porast v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. To je v prvi vrsti rezultat prevzemov nekaterih pomembnih tujih zavarovalnih in bančnih družb, v prvi vrsti v Nemčiji in Franciji. Podatke je včeraj na zasedanju v Rimu obravnaval upravni svet zavarovalnega koncerna, ki se je stal pod vodstvom predsednika Antoina Bernheima.

Na skupaj 50.079 milijard lir premij, kolikor jih je grupa zbrala do vključno septembra, je kar 37.756 milijard (+58, 4%) prišlo iz tujine. Če ne upoštevamo učinka nakupa nemske skupine AMB in francoske GPA - beremo v tiskovni noti - se porast zbranih sredstev omejuje na 8, 7%. Maticna družba Assicurazioni Generali je konec septembra zbrala skoraj 9.000 milijard (8.945 ali +3, 9%), od tega 4.739 milijard na področju življenjskega zavarovanja (+10, 8%) in 4.206 milijard (-2, 8%) na področju škodnega. Pri podatkih je cutiti vrzel, ki jo je povzročil prehod madridske podružnice v sklop hčerinske skupine Estrella - opozarja nota uprave - v Italiji pa je vrednost neposredno zbranih premij dosegla 4.609 milijard lir (+15, 8%) s posebno izrazitim napredovanjem na področju življenjskega zavarovanja (2.224 milijard, +26, 1%). Za poslovni obračun ob koncu leta upravni svet predvideva, da se bo končal z boljšim rezultatom kot lansko leto.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	4. DECEMBER 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1.636,00	1.662,00	
nemska marka	982,00	998,00	
funt sterling	2.724,00	2.799,00	
švicarski frank	1.200,00	1.225,00	
belgijski frank	46,97	48,97	
francoski frank	290,00	300,00	
danska krona	255,00	265,00	
norveška krona	220,00	230,00	
švedska krona	201,00	211,00	
kanadski dolar	1.052,00	1.092,00	
portugalski eskudo	9,13	10,03	
nizozemski gulden	862,00	887,00	
avstrijski šiling	138,60	142,95	
španska pezeta	11,13	12,23	
grška drahma	5,60	6,40	
irski sterling	2.416,00	2.490,00	
japonski jen	13,42	14,32	
avstralski dolar	974,00	1.044,00	
madžarski florint	6,50	8,00	
hrvaška kuna	240,00	265,00	
slovenski tolar	10,05	10,35	

KMEČKA BANKA - GORICA		
4. DECEMBER 1998	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1.635,00	1.665,00
nemska marka	982,00	997,00
francoski frank	290,00	300,00
nizozemski gulden	863,00	888,00
belgijski frank	47,10	48,90
funt sterling	2.703,00	2.793,00
irski sterling	2.415,00	2.510,00
čanska krona	256,00	266,00
grška drahma	5,70	6,16
kanadski dolar	1.055,00	1.090,00
švicarski frank	1.199,00	1.224,00
avstrijski šiling	138,50	143,10
slovenski tolar	10,15	10,40
hrvaška kuna	252,00	272,00

MILANSKI DEVIZNI TRG		
4. DECEMBER 1998	v LIRAH	
valuta	povprečni	
ameriški dolar	1.660,980	
EKU	1.943,510	
nemska marka	990,150	
francoski frank	295,270	
funt sterling	2.765,530	
nizozemski gulden	878,590	
belgijski frank	48,002	
španska pezeta	11,637	
danska krona	260,410	
irski sterling	2.459,410	
grška drahma	5,880	
portugalski eskudo	9,656	
kanadski dolar	1.080,870	
japonski jen	13,971	
švicarski frank	1.211,510	
avstrijski šiling	140,740	
norveška krona	223,190	
švedska krona	206,350	
finska marka	325,660	

MILANSKI BORZNI TRG					
4. DECEMBER 1998			INDEKS MIB 30: -0,50		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.399	+1,39	Mediolanum	9.627	+0,49
Bca di Roma	2.830	+1,50	Mediaset	11.930	+2,72
Bca Fideuram	10.002	+3,50	Mediobanca	19.192	+2,05
Bca Intesa	9.321	+1,24	Montedison	1.928	+0,78
Compart	1.243	-3,19	Olivetti	4.457	+2,90
Comit	10.705	-1,18	Parmalat	3.006	+1,21
Benetton	2.931	+1,13	Pirelli Spa	5.300	+2,41
Edison	16.875	+0,83	Ras	20.028	+1,46
Eni	9.916	-0,40	Rolo	39.409	+1,72
Fiat	5.197	+2,68	San Paolo IMI	27.851	+1,48
Generali	62.509	+1,22	TIM	10.739	+2,22
H.d.P.	1.229	+0,57	Telecom Ita	13.091	+2,44
Ina	4.334	+0,20			
Italgas	8.191	+0,29			

ljubljska banka
Podružnica Milano

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Od 10. do 20. decembra bo Stalno gledališče FJK predstavilo W. Shakespearov »Hamlet«. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00 in v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00 vedno ob delavnikih.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo
Predstave »Sorelle Materassi« v režiji Patricia Rossija Castaldija bodo s sledecim urnikom: v petek, 11. in v soboto, 12. decembra ob 20.30, v nedeljo, 13. in v sredo, 15. decembra ob 16.30, 16., 17., 18. in 19. decembra ob 20.30 , v nedeljo, 20. decembra pa ob 16.30.

Gledališče Cristallo

Gledališče La Contrada bo za mladino uprizorila v nedeljo, 6. in v torek, 8. decembra ob 11. »La principessa dispettosa« Uga Vicica. Ponovitve bodo tudi popoldne ob 16.30 in sicer 6., 7. in 8. decembra.

Avditorij muzej Revoltella

9. festival - Film in gore
V sredo, 9. decembra ob 20.30, »Legende des tropiques e L'envers du decor« (Francija).
V sredo, 16. decembra ob 20.30, »Alpi Giulie cinema«.

Gledališče Miela

Jutri, 6. decembra ob 18.00 in 21.30, prikaz slovenskega animiranega filma »Na liniji«.

Gledališče Silvio Pellico (Ul. Ananian)

Danes, 5. decembra ob 20.30 in jutri, 6. decembra, ob 16.30 predvaja skupina »Fariteatro« komedijo v tržaškem narečju »Le gelosie de mio mari«.

KRIŽ

Prosvetna dvorana »A. Sirk«

V ponedeljek, 7. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milčinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

ŠTANDREŽ

Jutri, 6. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milčinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 8. in v sredo, 9. decembra ob 20.30, nastopa stalno gledališče La contrada iz Trsta z delom »Sorelle Materassi«. Režija Patrick Rossi Castaldi.

VIDEM

Palamostre

Do 6. decembra Marco Paolini, »Bestiario veneto - parole mate«.

Predstava bo vsak dan ob 20.45, v nedeljo pa ob 15.45 in ob 20.45 (dvojna predstava).

Gledališče »Giovanni da Udine«

Danes, 5. dec. ob 20.30, jutri, 6. dec. ob 16.00, v ponedeljek, 7. dec. ob 20.30 in v torek, 8. dec. ob 20.30 »La géométrie des miracles« - R. Lepage.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center »S. Kosovel«

V ponedeljek, 7. decembra ob 20. uri, gostovanje PG Kranj. A. P. Cehov »Stricek Vanja«. Režija Mile Korun.

PORTOROŽ

Avditorij

Gledališka predstava »Minister v skripcih«, napovedana za danes, 5. decembra 1998, žal odpade zaradi bolezni v ansamblu.

Jutri, 6. decembra ob 18.00, Miklavzeva lutkovna predstava - Lutkovno gledališče Jože Pengov iz Ljubljane, »Cesarjeva nova oblacila«.

Jutri, 6. in v ponedeljek, 7. decembra ob 20.30, romantična komedija »Daleč od oci«. Režija: Steven Sorderberg.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Danes, 5. decembra ob 10.00, 11.30 in 15.00 - Goriski vrtiljak - Gostovanje Gledališča Tone Cufar iz Jesenic: »Marjetica in zmaj«.

Danes, 5. decembra ob 20.00 - Gostovanje SSG iz Trsta - Režija B. Kobal »Afrika ali na svoji zemlji«.

V torek, 8. decembra ob 11.30, Amaterski mladinski oder PDG: »Le po kom se je vrgel ta otrok«.

V soboto, 12. decembra ob 20.00 E. Ionesco: »Plesasta pevka«.

V soboto, 12. decembra ob 10.00, 11.30 in 16.00 v okviru Goriskega vrtiljaka, gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja, »O tem se ne govori«.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

8., 9., 10. in 11. decembra ob 19.30 bo na sporedu delo Ivana Cankarja »Pohujsanje v dolini Sentflorerijski«.

16., 17. in 18. decembra ob 19.30, William Shakespeare »Antonij in Kleopatra«.

V soboto, 12. decembra ob 19.30 Curth Flatow, »Mož, ki si ne upa«.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

Dne, 11. in 18. decembra ob 10.30 in 14.30 bo predstava »Alice v čudežni dezeli« (pravljica z glasbo).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji
Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Operna sezona

V sredo, 9. decembra, ob 20.30 bo premiera opere G. Verdija »Il corsaro«. Režija Franco Però, izvaja orkester, zbor in plesna skupina gledališča G. Verdi pod vodstvom Daniela Callegarija. Ponovitve 11. decembra ob 20.30, 13. decembra ob 16.00, 15. in 17. ob 20.30, 19. ob 17.00, 20. ob 16.00 in 22. decembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 7. decembra ob 20.30, Kvartet Foné.

V ponedeljek, 14. decembra ob 20.30, Joaquin Achucarro.

DOLINA

Dvorana SKD Valentin Vodnik

MoPZ Valentin Vodnik vabi na celovečerni koncert, ki ga pod pokroviteljstvom ZSKD prireja v okviru praznovanja 120-letnice SKD Valentin Vodnik, jutri, 5. decembra 1998 ob 20.30.

ZGONIK

Športno-kulturni center

V nedeljo, 20. decembra ob 18.30, bo imel New swing quartet slavnostni koncert ob 30-letnici delovanja. Predprodaja vstopnic pri odbornikih KD Rdeca zvezda.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz

V torek, 8. decembra ob 16.00 bo v priredbi Zveze cerkvenih pevskih zborov Mala Cecilijanka, revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

VIDEM

Gledališče »Giovanni da Udine«

12. decembra bo gledališče Verdi iz Trsta podalo Wagnerjevo delo »Die Walkure«. Dirigent Anton Reck.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V petek, 11. decembra ob 20. uri, koncert Ensemble Claviere iz Vilario Veneta. Umetniški vodja Ilario Gregoletto.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V veliki dvorani Kulturnega doma bo na sporedu 7. decembra, ob 20.15 avtorski večer skladatelja Stefana Maurija. Nastopa zbor Ipavska.

V ponedeljek, 14. decembra bo na sporedu »Carmina Slovenica«. Dirigentka Karmina Silec.

V ponedeljek, 4. januarja 1999 bo na sporedu Novoletni koncert

orkestra »Young Musicians International Symphonic Orchestra«.

LJUBLJANA

SNG Opera in Balet Ljubljana

Danes, 5. in v sredo, 9. decembra ob 19.30, Johann Strauss: »Cigan baron«.

V torek, 8. decembra ob 19.30, Sergej Prokofjev: »Romeo in Julija«.

V četrtek, 10. decembra ob 19.30, »Druga slovenska baletna simfonija«.

Dvorana Slovenske filharmonije

V torek, 8. decembra ob 19.30, Mednarodni mojstrski ciklus. Duo David Geringas, violoncelo in Tatjana Geringas, klavir.

V sredo, 16. decembra bo na sporedu tretji koncert cikla: »Večeri komorne glasbe«. Nastopil bo Godalni kvartet Tartini, Lovro Pogorelič - klavir. Na sporedu skladbe Mozarta, Malipiera in Francka.

Cankarjev dom

V sredo, 12. decembra ob 20. uri, v Gallusovi dvorani, Camerata Academica Salzburg. Komorni zbor Dunajskega združenja. Dirigent in solist Peter Schreier.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

5. in 11. decembra ob 19.30, bo opera »Hoffmannove pripovedke«, Jaquesa Offenbacha - v francosčini.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rizarna: do 3. januarja 1999, razstava »Laz o rasi«. Dokumenti in podobe o fasističnem rasizmu in antisemitizmu. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja.

Bivse konjusnice miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Židovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do židovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraski premogovniki židovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 bo muzej zaprt.

Center il Giulia: do 31. decembra bo na ogled zgodovinska razstava ob 90-letnici jame pri Briskih.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Postna palaca: do 18. decembra je na ogled razstava o 20-letnici Skupine 78.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Židovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja).

Muzej trzaske židovske skupnosti: do 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o židovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredah od 16. do 20., ob četrkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 19. decembra, tretja razstava »Srečanje umetnikov.«

Deželna palaca (Trg Unità, vhod z nabrežja Mandracchio): do 5. decembra je na ogled razstava so-

dobne madzarske umetnosti. Urnik: ob delavnikih od 11. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih od 11. do 13. ure.

Muzej Revoltella: do 6. decembra je na ogled razstava modelov Renata Balestra. Poklon Renatu Balestri si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 19. ure. Zaprto ob torkih.

Galerija Torbandena: na ogled je likovna razstava »Mojstri 20. stoletja«.

Gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi, 3): razstavlja svoja dela Daniele Frausin.

Studio d'Arte (Trg Giotti 8): razstava znamenitih ilustratorjev. Odprta bo do 31. decembra, ogled pa je možen od torka do petka od 17. do 20. ure.

Slovenska prosveta (Ul. Donizetti 3): do 9. decembra razstavlja Mihaela Velikonja. Urnik: od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

OPČINE

Župnijski dom Andrej Zink: do 8. decembra, skupinska razstava pod naslovom »Na krilih umetnosti«.

BANI

SKD GRAD - BANI: obvešča da bo Božična razstava Avguste Mikuz Malalan odprta po sledecem urniku: 6., 8. in 13. decembra od 16. do 20. ure, 5., 7. in 12. decembra od 18. do 20. ure.

NABREŽINA

Kamnarska hiša, Nabrežina center 158: Kamen... VII. razstava kamnitih izdelkov, do nedelje, 13. decembra. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz: do 11. decembra, se bo odvijala v priredbi Dezelne zveze fotografskih drustev / klubov goriske pokrajine, »Skupinska razstava fotografskih klubov«.

Kulturni dom: do 14. decembra razstavlja pod naslovom »Umetnost obrt« Gabrijela Osbich. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

V Galeriji ARS (Katoliska knjigarna), do 19. de-

cembra razstavljata svoja dela Tatjana Luznik in Matevž Skufca.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

Galerija A + A (Cale Malipiero 3073): razstava slik akademskega slikarja Emerika Bernarda. Možnost ogleda od torka do sobote od 11. do 13. in od 14. do 18. ure.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Paviljon Poslovnega centra HIT: do 6. decembra je na ogled razstava slik Irene Polanec. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

SEŽANA

Kulturni Center Srečka Kosovela: do 5. decembra bo odprta razstava fotografiji »Tretja moč« slovenskega mojstra fotografije Rafaela Podobnika.

V galeriji KC »S. Kosovela« bo v četrtek, 10. decembra ob 18. uri, otvoritev razstave slik »Slovenija odprta za umetnost«.

V Mali galeriji v Sezani, bo v četrtek, 10. decembra ob 19. uri otvoritev razstave slik in risb In memoriam Jožeta Tisnikarja.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

IZOLA

Galerija Insula: razstavlja Tjasa Demšar. Razstava je odprta od torka do petka od 9.00 do 14.00 in od 17.00 do 19.00.

PORTOROŽ

Avditorij

Do 17. decembra razstava del akademskega slikarja Jureta Cihlarja iz Portoroža. Urnik: od 9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBOVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

TENIS / FINALE DAVISOVEGA POKALA V MILANU

Položaj za Italijane brezizhoden: 2:0 za Švede, Gaudenzi poškodovan

V petem setu napetega dvoboja z Normanom ga je pri vodstvu 6:5 spet izdala rama - Že v ponedeljek na operacijo v Avstrijo - Sanguinetti razočaral

MILAN - Po prvem dnevu finala teniskega pokala Švedska vodi proti Italiji z 2:0. Andrea Gaudenzi je v petem setu zaradi poškodbe rame predal dvoboj z Magnusom Normanom, njegov rojak Davide Sanguinetti pa je gladko izgubil proti Magnusu Gustafssonu.

Gaudenzijeva poškodba bi lahko bila za Italijane usodna, saj se bo moral tenisač iz Faenze odpovedati tudi nastopu v igri dvojic, nadomestil pa ga bo Sanguinetti, ki pa ni z Nargisom se nikoli igral, na drugi strani pa predstavlja Kulti in Bjorkman eno najboljših in najbolj uigranih dvojic na svetu. Gaudenzi je že sinoci na tiskovni konferenci po dvoboju napovedal, da

se bo v ponedeljek v Avstriji se tretjič operiral, počivati pa bo moral najmanj osem tednov. V petem setu skoraj pet ur trajajočega dvoboja z Normanom je Italijan nadoknadil velik zaostanek ter povedel s 6:5, tedaj pa ga je rama vnovič izdala. Takoj je bilo jasno, da je z Italijanom hudo narobe, kasneje se je izvedelo, da si je pretrgal tetivo. Ves osupel in omotičen se je vrnil na igrišče, brez odpora predal dvanajsto igro, nato pa lopar vrgel v tla in se v objemu svojega nasprotnika dokončno sprijaznil z dejstvom, da je premagan.

Gaudenzi je dvoboj pricel slab, vendar na koncu ni manjkalo dosti, da bi se vpisal med na-

DRAMA SE ODVIJA - Okoli Gaudenzija zaskbljeni obrazi

cionalne junake, saj je s svojo borbenostjo in neukrotljivostjo očaral milanske navijače, ki so ga stalno spodbujali, ceprav je igral sila nekonstanto. Na drugi strani mreže bi 22-letni Šved Norman skoraj placal da-

vek svoji neizkušenosti, saj se je v odločilnem setu po vodstvu s 4:0 dobesedno bal zmagati in zelo verjetno je, da bi moral premagan zapustiti igrišče, ko ne bi Gaudenzi račune prekrizala poškodba.

Za veliko razočaranje je v drugem dvoboju poskrbel Sanguinetti, ki je bil proti Gustafssonu povsem brez moči in je izgubil po poldrugi uri igre.

»Žal mi je za Gaudenzija, kar pa se tiče Sanguinettija smo pač vedeli, da je njegov dvoboj z Gustafssonom za nas najtežji. On je menda v celi tekmi naredil tri napake. Za nas je bilo bistveno doseči vsaj točko, zdaj bo Švede skoraj nemogoče premagati,« je po dvoobju dejal trener »azzurrov« Paolo Bertolucci.

Izida 1. dne: Magnus Norman - Andrea Gaudenzi 6:7 (9:11), 7:6 (7:0), 4:6 6:3, 6:6 predaja; Magnus Gustafsson - Davide Sanguinetti 6:1, 6:4, 6:0)

ALPSKO SMUČANJE

Avstrijka Mitterwallnerjeva osvojila super-G

Isolde Kostner na 4. mestu

MAMMOTH MOUNTAIN - Prireditelji zenskega superveleslaloma za svetovni pokal so zaradi obilnega sneženja in močnega vetra start večkrat prestavili, naposled pa se jim je posrečilo spraviti ga pod streho. Zmagala je Avstrijka Christiane Mitterwallner. Za samih pet stotink sekunde je prehitela rojakinjo Renate Goetschl, se za stiri stotinke počasnejša pa je bila Nemka Martina Ertl. Italijanka Isolde Kostner je pristala na 4. mestu s skoraj šestimi desetinkami sekunde zaostanka za zmagovalko. Dobro 11. mesto je zasedla Ceccarellova, od Slovenka pa je bila najboljša Bracunova, ki pa je pristala sele na 31. mestu.

Včeraj bi moral biti v

kraju Whistler mountain tudi moški smuk, ki pa so ga zaradi goste megle stalno prelagali. Do zaključka redakcije ne vemo, kako se je izteklo.

Kranjska Gora nared 20. decembra

KRANJSKA GORA - Mesec dni pred začetkom tekem za svetovni pokal alpskih smučarjev za 28. Pokal Vittranc v Kranjski Gori - 5. januarja bo veleslalom, 6. januarja pa slalom, prireditelji zatrjujejo, da za izvedbo tekmovanja ni nobene nevarnosti in da bosta tradicionalni tekmi bolj organizirani, kot sta bili prejsnja leta. Prireditelji so progo zaceli pripravljati že 19. novembra, z deli pa naj bi končali 20. decembra, ko naj bi bila progla nared za treninge. Ker bosta tekmi v slovenskem zimskosportnem središču prvi v novem letu, bo za trening prav gotovo veliko povpraševanje.

Za tekmi pa bo letos prav gotovo manjše zanimanje kot ponavadi. Zaradi »upokojitve« Alberta Tombe bo najverjetno mnogo manj Italijanov, turistični delavci pa računajo predvsem na Avstrijce in Slovence, seveda, če bodo domači tekmovalci do takrat dosegli izide, ki bili dober obet tudi za Kranjsko goro. Glede na ponudbo gledalcev večjih sprememb ne bo. Vstopnica za ogled tekem bo 500 tolarjev, svoje avtomobile pa bodo obiskovalci postili na tradicionalnih parkirskih v Kranjski Gori, Podkomu in Ratecah.

Obvestilo

ZSSDI obvesca, da bosta v ponedeljek, 7. decembra 1998 urada v Trstu in Gorici zaprta.

NOVICE

Capirossi se vrača k Hondi

BOLOGNA - Vest se ni uradna, toda vse kaže, da bo svetovni prvak v četrtlitrskem motociklističnem prvenstvu Italijan Loris Capirossi v prihodnji sezoni spet tekmoval za Honda, potem ko mu je Aprila nepricakovano pokazala vrata.

Melandrijeva napovedala vladni predlog za reformo CONI-ja

RIM - Ministrica za kulturo in sport Giovanna Melandri je napovedala, da bo se pred božičem predstavila vladni predlog o reformi CONI-ja. Za vlado sta prioritetni dve vprašanji: locitev CONI-ja od sportnih zvez in povečanje interne demokracije. Predlog, ki ga pripravlja sam CONI, teh smernic ne upošteva v celoti, je na Foru Italicu, kjer se je mudila na uradnem obisku, poudarila Melandrijeva. Po njenem mnenju naj bi se posamezne sportne zveze odslej ukvarjale samo z agonizmom, širitev sportnega duha in rekreacija pa naj bi bila skrb krajevnih uprav, sole in ustanov za promocijo sporta.

A liga: danes tri tekme

RIM - Tri tekme 12. kola A nogomene A lige bodo odigrali se danes. To so Fiorentina - Bologna, Roma - Perugia in Sampdoria - Parma.

Vse manj izidov 0:0

RIM - V svojem zadnjem biltnu je Mednarodno nogometna zveza FIFA z zadovoljstvom sankcionirala »smrt« izida 0:0. Na ravni državnih reprezentanc se s tem izidom konca zdaj manj kot 10 odstotkov tekem, povprečje doseženih golov na tekmo pa je naraslo na 2,75.

Genertel v Bologni

Po premoru zaradi nastopov državne reprezentance se bo v Italiji nadaljevalo rokometno prvenstvo A lige. Trzaski Genertel bo drevi ob 18. uri gost bolonjskega Gymnasiuma, ki je v zadnjih starih nastopih zbral pet točk. Ceprav imajo Bolonjanci v vsvojih vrstah kar nekaj dobrih igralcev, Genertel na tem gostovanju računa na novo zmago.

»Libero« Manià danes v Paeseju kot tolkač?

Odbojkarji Adrije bodo v 7. kolu B1 lige danes gostovali v Paeseju. Tamkajšnji novinec Laguna Light izglede povsem neobogljene, saj je do zdaj zbral samo eno točko. Poraz proti sicer močnemu Silvolleyju je trenerja De Marchija silil v razmišljanje. Ker zaradi poškodbe ne bo mogel igrati center Paolo Cola, se obetajo kar precejšnje rošade v mostvu. Če sodimo po trenerjevih potezah na tekmi za trening z videmskim VBU, bi bivši član Olympie Loris Mania danes lahko prvič zaigral ne več kot libero, ampak kot krilni tolkač v diagonalni s kapetanom Alešem Ferijem. V tem primeru bi Galante prebrazil vlogo glavnega tolkača, Snidero pa bi se pomaknil na center. Adria je doslej v ligi igrala s spremenljivo srečo, vendar pa je treba upoštevati, da je letošnja konkurenca močnejša od lanske, trzasko-trziska-goriska ekipa pa z vključitvijo petih novincev projicirana dolgoročno.

KOŠARKA / DOMAČI NASTOP V MOŠKI C LIGI

Neugodni Italmonfalcone bo za jadrancovce trd oreh

Jadrancovci bodo drevi v C ligi gostili Italmonfalcone, tradicionalnega tekmeča, s katerim so se v prvenstvenih tekmah (vselej v C ligi) pomerili desetkrat. Obračun s Trzicani je povsem izenačen 5 zmag in 5 porazov (vsaka ekipa po 3 domače zmage in dva poraza v gosteh). V tej sezoni pa je Italmonfalcone že dvakrat, sicer tesno, premagal jadrancovce, enkrat v pokalu ligasev in enkrat na turnirju NTKB.

Trzisko mostvo, ki mu je že lani na neverjeten način uslo napredovanje v višjo ligo (prav po »krivdi« jadrancovcev), je tudi letos eden izmed glavnih favoritov za prestop v višjo ligo. Zelo je sicer spremenilo ekipo, toda vsaj prva peterka je za to ligo zares zelo dobra. Nosilci igre so gotovo playmaker Marco Diviachi, letnik 1978, visok 190 cm, center Paolo Rosignano, 1966, 205 cm z drugoligaškimi izkušnjami in playmaker Andrea Quadrelli, 1970, 187 cm, ki je igral v B ligi celih 14 let. Clana prve postave sta se Christian David (1969, krilo, 195 m) in Davide Cestar (1966, krilo, 200 cm). Novi trener Nicoletti, ki je lani vodil mostvo Caorle, pa lahko razpolaga tudi z vrsto odličnih mladincev, ki so se lani celo uvrstili na državni finale.

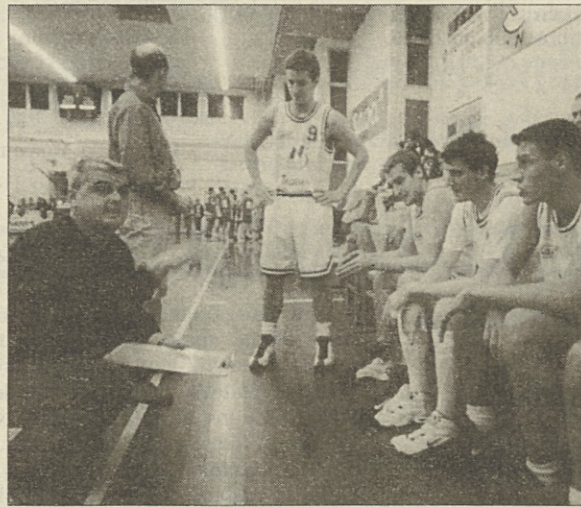
Nedeljska zmaga v Benetkah proti nevarnemu Reyerju je bila za jadrancovce

se kako dobrodošla, tako za samo vzdušje v ekipi kot za lestvico. Razen Petra Franca, ki obiskuje tečaj izven dežele, so ostali igralci trenirali in pripravljeni za novo težko preizkušnjo. Kaze, da je

telovadnica »Ervatti« pri Briscikih vse manj nepropustna trdnjava in da Valtovčevi varovanci skoraj bolje igrajo v gosteh kot doma. Drevi bo

torej lepa priložnost, da to demantirajo z dobro igro in tudi z zmago.

Kot menijo v Jaranovem taboru, bo ključ za drevisnjo zmago dobra obramba in skupinska igra. Z obrambo so jadrancovci doslej dosegli skoraj vse svoje najvišje uspehe, skupinska igra v napadu (meti iz izdelanih pozicij, portpežljivost) pa je orožje, s katerim se lahko premaga agresivne in temperamentne Trzicane.

Jadrancovi košarkarji se bodo danes skušali Italmonfalconeju oddolžiti za dva letošnja predprvenstvena poraza

KOŠARKA / V PRVENSTVU C2 LIGE

Težka naloga za Radensko in Kmečko banko

Borov gost Robur s tujcem McKinleyem - Rončani imajo kar deset točk več od domovcev

Fabrizio Campanello (Dom Kmečka banka)

Po dveh zaporednih zmagah in po premoru v minulem kolu bo Bor Radenska drevi gostil Robur iz Palmanove, ki se je z vključitvijo McKinleya zelo okrepil. McKinley je tudi v presnjem kolu proti goriskemu Arteju dokazal, da je odličen strelec, saj je dosegel kar 38 točk. Roburjevo peterko dopolnjujejo se brata Bonin, bivši Jadrancov playmaker Manzano in center Famea, ki je že nastopal v višjih ligah.

Borovcem je gotovo premor bolj škodil kot koristil. Osvojili so dve zaporedni zmagi in so bili tudi v zelo dobri formi. Upajmo, da jih ta premor ni prevec »uspaval« in da bodo le drevi spet dokazali, da lahko v tem prvenstvu igrajo enakovredno z vzemi nasprotniki in da jih tudi premagajo.

Pred svojimi navijaci bo drevi igral, toda v A skupini, tudi Dom Kmečka banka. Domovci,

ki so doslej zbrali le dve točki, se bodo spoprijeli z ekipo iz Ronk, ki ima kar deset točk več od naših predstavnikov. To pa se ne pomeni, da je zmaga že vnaprej oddana ronškim kosarkarjem. Domovci so dokazali, da prav proti močnejšim nasprotnikom igrajo dobro. Zarito lahko danes od Corsija in soigralcev pričakujemo ugodno presenečenje. V D ligi caka cicibonase izredno težka naloga. Drevi bodo v gosteh igrali proti Goriziani, ki je v obeh skupinah te lige se edina nepremaga ekipa. Pri Goriziani igra »veteran« Turel, ki je že nastopal v A ligi in se sedaj je strah in trepet nasprotnikovih obramb. Poleg Turela odlično igra tudi Brailda. Skratka, cicibonasem bo trda predla, toda varovanci trenerja Battilane so že večkrat poskrbeli za ugodna presenečenja. Ko bi bilo tudi danes tako?

NAMIZNI TENIS / A1 LIGA

Kras proti Che Linu

Nevarni mladinki na poti sestričen V. in K. Milič

Za današnje srečanje z mesinsko ekipo Che Lin so se Krasove prvoligasice se dodatno pripravljale na skupnem treningu z ljubljanskim Kajuhom. Upajmo, da slabo vreme ne bo preprečilo prihod gostij in se bo tekma 6. kroga prve zenske namiznoteniske lige odigrala regularno. V tem primeru bomo na zgornjem parketu prisostvovali prvorazredni predstavi. Kras Generali bo nastopil v svoji prvotni kompletni postavi. Nasa tretja igralca Katja Milič, ki se vrača za zeleno mi-zo po krajšem premo-ru (»namizni tenis je velika ljubezen moje-ga življenja in ga ne morem zapustiti kar tako«) meni o dre-višnji tekmi takole: »Tekma ne bo lahka, dobimo jo lahko predvsem, če bova midve z Vanjo dopri-nesle svoj del. Pravijo, da njihova tujka Ru-sinja ni tako dobra, morda nama uspe tudi proti Rusinji, seveda pa računamo na tri zmage Wangove«.

Sestrični Milič se bosta danes spopadli z mladinskima repre-zentantkama, to sta Denise Zancaner (st. 8) in Nicoletta Stefa-nova (st. 10). Prva je bila našema igralkama ostra nasprotnica na lanskem mladinskem prvenstvu in je neu-godna predvsem zara-di svoje obrambne igre. Narasčajnica Ni-coletta je bolgarskega

rodu. Na letosnjem mladinskem držav-nem prvenstvu je osvojila vse kar se je osvojiti dalo v svoji starostni kategoriji, Vanja pa jo je izločila v polfinalu pri mla-dinkah. V prvenstve-nih tekmah je Che Lin letos iztržil le eno zmagu, Kras Generali pa se ponasa s tremi zmagami. Ne glede na to pa gostji nikakor ne smemo podcenjevati, ker so močne nasprot-nice.

Na domačih tleh (pricetek tekem ob 18. uri) bodo šesti krog v različnih državnih li-gah odigrale se na-slednje Krasove ekipe: zenska A-2 proti Re-galdiju iz Novare, zen-ska B Kras Activa pro-ti Adriatici iz Porta S. Elpidia in mostvo v C-1, ki se bo pomerilo s postavo iz Padove Q7, eno izmed najmoč-nejših ekip prvenstva; jutri dopoldne pa mostvo C2 z Ranger-som iz Vidma. Le Kra-sova dekleta v C-1 bo-do gostovala pri Liber-tasu v Latisani. (J.J.)

ODBOJKA / MOŠKA C LIGA

Prevenire ovira za Mimo Eurospin

Olympia v Fiume Venetu - Soča in Naš prapor (v derbiju proti Boru) jutri v Trstu

Vsi trije nasi moski odbojarski tretjeligasi bodo danes zaposleni v gosteh, vendar igralci Mime Eurospin ne bodo zapustili tržaske pokraj-ne. Njun derbi proti Pre-venireju v tržaski telo-vadnici vseučilišca bo menda tudi najbolj zani-mivo srečanje kola, vsaj kar se tice nasih mostev. Čeprav ima Prevenire na lestvici samo sedem točk (dve zmagi), je dokaj ne-predvidljiv, zato pa ne-varen. Na gostovanih ze po tradiciji dosega bolj slabe rezultate, doma pa je gotovo bolj razpo-ložen. V telovadnici Monte Cengio je izgubil samo proti Buii in to po starih setih. Peterlinovi

varovanci so po porazu v Buii nanizali stiri za-poredne zmage, kar jim je omogočilo, da so ob-držali stik s se neprema-ganim Il Pozzom, od ka-terega jih ločijo tri točke, drugo mesto pa slogasi delijo z Buio, ki je po uvodnem porazu v Villi Vicentini zmagala petk-rat zapored. Vrstni red pri vrhu potrjuje oceno poznavalcev, da so ravo ta tri mostva v ligi tu-di najboljša. Mimogrede, slogasi se bodo z Il Poz-zom prvič pomerili v go-steh in sicer 16. januarja.

»Tekme se malce bojim. Prevenire je sicer doslej razocaral, v boj za vrh se verjetno ne more več vključiti, zato pa je

njegov cilj gotovo ta, da premaga boljša mostva. Po igralskem kadru je to tudi sposoben doseči. Mi smo vsekakor dobro pripravljeni, potrebno pa bo igrati hitreje, zlasti preko centrov,« meni trener slogasev Peterlin.

V Trstu, a v nedeljo dopoldne, bo igrala tudi Soča Unitecno, pomerila pa se bo s Clubom Altu-ro. Sočani imajo na tej tekmi dobro priloznost, da utrdijo svojo visoko uvrstitev daleč od nevar-nih voda, v katerih so la-ni ob tem času nemirno plavali.

Moznost za zmago se ponuja tudi Agrarii Ter-pin, vendar pa mora biti tu napoved nekoliko bolj previdna, saj za gorisko sesterko velja, da se ni dosegla takšne stopnje homogenosti in uigrano-sti, da bi se lahko brez-skrbno podala na gosto-vanja. Olympia bo igrala v Fiume Venetu, ki je zadnje mesto na lestvici zapustil, potem ko je preteklo soboto osvojil točko v Standrežu.

vano odločitev kluba pojasnik predsednik Ivan Plesničar.

Valovci bodo danes igrali v Prati, pod vprašajem pa je nastop Marina Buzzinellija.

ODBOJKA / MOŠKA C LIGA

Imsa v Prati z novim trenerjem Jerončičem

Zelo negotov prvenst-veni start Imse v moški C ligi je marsikoga presene-til. V društvu so se skli-cevali na neuigranost in pomaljenost vrst. Vse to je res, očitno pa se je za-taknilo tudi pri trenerju, če vemo, da je v petek mesto dosedanjega tre-nerja Dejana Luzarja (na sliki) prevzel dolgoletni Valov trener Zoran Je-rončič. »Jerončič je bil po odstavitvi v Manzanu prost. Gre za izkušenega trenerja, ki bo gotovo znal premagati težave, ki so v ekipi nastale na rela-ciji mladi-stari. Luzar vsekakor ostaja pri nas, skrbel pa bo za mladins-ke ekipe,« je nepričako-

ODBOJKA / ŽENSKA C LIGA

Slogina konkurenta v boju za vrh gosta Siderimpesa in Olympie Kmečke banke

Val proti SGM, Olympia pa proti Čenti - Nuova Kreditna s Čedadom - D liga: težko za Bor

Tudi po drevisnjem ko-lu bodo igralke Nuove kre-ditne v zenski C ligi brzko-ne ohranile prvo mesto na lestvici, do katerega so se dokopale pred dvema ted-noma, preteklo soboto pa so se znebile tudi sopot-nic. Sesterka trenerja Čaca bo namreč drevi gostila zadnjeuvršeni cedajski Publuno, ki je na lestvici edini brez točk. Če pomi-slimo na to, s kakšno lahkoto so slogasice pre-magale Farro, si lahko predstavljamo, da jih tudi drevi čaka lahka naloga. Cedajsko sesterko, ki je nekaj let castno igrala v tej ligi, so pozresna furlanska konkurenca društva pov-sem »oglodala«, z golimi kostmi pa se v tretji ligi ne da igrati, tudi sicer pa je v C ligi letos nekaj izrazilo sibihih ekip. Izkušeni Slo-gini sesterki ni treba pose-bej dopovedovati, da je

Valovke bi lahko izkušene Tržačanke tudi presenetile

vsako podcenjevanje od-več, mogoče pa bo trener lahko izkoristil priloznost, da v igro vključi katero od mladih perspektivnih igralck.

Povsem drugače bo v Sovodnjah, kjer bodo igralke Siderimpesa tretjic zapored stale pred težko oviro. Po tekmah proti Si-maču iz Cente in Termam

iz Tolmeča jih namreč čaka drevi nastop proti tržaski ekipi SGM Consul-ting (Volley 93), s katerim bodo tudi izčrpale krog tekem z neposrednimi Slo-ginimi konkurenti za vrh. Prejšnji dve tekni sta potrdili, da se Valova sesterka letos menda se ne more vmesati v boj za napredo-vanje, toda istocasno se je

tudi pokazalo, da jim za boljše rezultate bolj kot znanje primanjkujejo izkušnje. Osvojena točka v Tolmeču mora za valovke pomeniti veliko spodbu-do, ki bi jo navsezadnje lahko vnovčile ze drevi. Tržaska sesterka je sicer med vsemi najbolj izkuse-na, vendar pa nikakor ni nepremagljiva, saj ima malo rezerv in tudi zacetna postava ni po odhodu Vat-te brez sibihih točk.

Zelo zanimiv dvoboj se obeta tudi v Slovenskem sportnem centru, kjer bo Olympia Kmečka banka gostila prav Simac. Go-ričanke po nesrečnem star-tu loči od vrha pet točk, za zdaj pa lahko v ligi igrajo vlogu jezicka na tehtnici v boju za vrh. Po vrnitvi Bulfonijeve v zacetno po-lasto je ekipa Silve Meulja spet nevarnejša tudi za boljše sesterke, za zmago

proti Centi pa bo potrebno vsekakor igrati s podvoje-no močjo.

Tezko in zanimivo hk-rati bo tudi za borovke v zenski D ligi. Plave bodo gostile drugouvršeni Sat-tec. V Pordenon se je usi-dral poznani »potujoči« trener Plazzotta s kopico svojih igralck, ki ga spremljajo od kluba do kluba. Med njimi je več takih, ki so ze igrale v visjih ligah, zato nas vi-soka uvrstitev Satteca ne sme čuditi. Borovke odslej ne bodo mogle več racuna-ti na Brede Cok, ki se je odlocila za šestmesečni skok cez »veliko lužo«, kar pomeni seveda osibitev zacetne sesterke, s pričako-vano vrnitvijo Paole Gre-gori pa ni za zdaj se nič, tako da bodo morale plave tokrat res stisniti zobe, če želijo spet usmeriti krmilo v pravo smer.

domači šport

Danes

Sobota, 5. decembra 1998

KOSARKA

MOSKA C LIGA

20.30 v Briscikih, Ervatti: Jadran Nuova Kreditna - Italmonfalcone

MOSKA C2 LIGA

20.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Kmečka banka - Acil Ronke, 21.00 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Robur Palmanova

MOSKA D LIGA

18.30 v Gorici, na Rojcah: Goriziana - Cicibona Pref. Marsich

DEZELNI KADETI

16.30 v Trstu, Monte Cengio: Prevenire - Mima Eurospin; 18.00 v Prati: Demar Mobili - Imsa; 20.30 v Fiume Venetu: Fiume Veneto - Agraria Terpin

DRŽAVNI NARASCAJNIKI

16.30 v Vidmu Ul. Marangoni: Lattecarso - Bor Friulexport

ODBOJKA

MOSKA C LIGA

17.45 v Trstu, Monte Cengio: Prevenire - Mima Eurospin; 18.00 v Prati: Demar Mobili - Imsa; 20.30 v Fiume Venetu: Fiume Veneto - Agraria Terpin

ZENSKA C LIGA

20.00 v Sovodnjah: Siderimpes - SGM Consulting; 20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Kmečka banka - Simac Centa; 20.45 na Opcinah: Nuova Kreditna - Publuno Cedad

ZENSKA D LIGA

17.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Sattec Gomme

1. ZENSKA DIVIZIJA

18.00 v Ronkah: Acil - Val MTI; 20.00 na Proseku: Kontovel Nuova Kreditna - CUS

2. ZENSKA DIVIZIJA

20.00 v Starancanu: BCC Staranzano - Olympia Multiservice

MLADINKE

15.30 v Dolini: Breg Comec - Kontovel; 18.00 na Opcinah: Sloga Pizzeria Veto - S.Andrea

DEKLICE

15.30 v Repnu: Pizzeria Veto - Pallavolo Trieste; 15.30 v Trstu, 1. maj: Bor S.Andrea

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A 1 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Generali - Che Lin

ZENSKA A 2 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Regaldi

ZENSKA B LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Activa - Adriatica

ZENSKA C1 LIGA

18.30 v Latisani: Libertas - Kras

MOSKA C1 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Tennistavolo Q7

NOGOMET

MLADINCI

14.30 v Domju: Domio - Vesna; 16.30 v Zavljah: Zauale Rabuiese - Zarja Gaja

NAJMLAJSI

15.00 v Cornu di Rosazzo: Cornu - Sovodnje

CICIBANI

14.15 v Doberdobu: Mladost B - Latte Carso A; 15.00 v Trstu, Ul. San Cilino: Esperia A - Primorje A; 15.00 v Dolini: Breg - Ponziana A; 15.30 v Skocjanu: San Canzian A - Mladost A; 17.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luigi D - Primorje B

Jutri

Nedelja, 6. decembra 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Trstu, Ul. Carnaro: Ponziana - Primorje; 14.30 v Krizu: Vesna - Palmanova; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Muggia

1. AMATERSKA LIGA

14.0 v Standrežu: Juventina - Union 91; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Lorenzo

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg - Roianese; 14.30 v Domju: Campanelle Prisco - Mladost; 14.30 v Marsuru di Sotto: Savorgnanese Povoletto - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje B - Santamaria; 14.30 v Repnu: Kras - CGS; 14.30 v Trziču: Romana - Breg B

NARASCAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - Montebello Don Bosco B

NAJMLAJSI

10.30 na Opcinah, Rocco: Opicina - Zarja Gaja

ZACETNIKI

9.50 v Standrežu: Juventina - Cornu; 12.00 v Trstu, Sv. Sergij: Roianese - Breg

ODBOJKA

MOSKA C LIGA

11.00 v Trstu, na Alturi: Club Altura - Soca Unitecno

MOSKA D LIGA

11.30 v Trstu, 1. maj: Bor - Nas prapor

MLADINKE

11.00 v Trstu, Petrarca: NPT - Bor Friulexport

DECKI

9.30 na Opcinah: Sloga Multinvest - Triestina Volley A

DEKLICE

11.00 na Opcinah: Sloga B - Volley 93

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

11.30 v Trstu, Istrska ulica 52: Don Bosco - Kontovel La nuova edile; 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Amici del Basket PN

DECKI

11.00 v Trstu, telovadnica Nesbeda: Libertas - Bor Friulexport

NAMIZNI TENIS

MOSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Rangers A

Marko Kravos

Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

črtice

MAČKE

Ena zival je tako meni kot očetu strašno zoprna: mačke. Očetu zato, ker lovijo ptice in kušarice. Meni grejo na živce, ker so tako prihuljene in se vedejo, kot da je svet njihov. Smo pa ja mi doma tu, ne?! Precej manjše so od mene, pa se me nič ne bojijo. Ne bojijo se teme, ker vidijo tudi ponoči. Cel božji dan samo zdijo pod grmi in na zidkih, kot da se se ganit ne znajo. Potem pa vidiš, kako se premikajo: vsaka mišica je kot mišica. Skačejo, tečejo, plezajo, da jih noben pes ne ujame.

Pri vsem tem niti hiše ne strazijo, kot sosedov Reks naprimer.

Ko sem hotel sosedovega mačkona pregnati z mojega zidka na mojem vrtu, je zapihl, da sem odskočil. Potem je nekega dne, ta spak, prinesel pred vrata še mrtvega pticka in se z njim bahal...

Počakal sem, da je šla sosedka po kosilu počivat, vzel v kuhinji nož in sel nadenj, da ga ubijem. Se dobro, da je prišla mama za mano, ker z zaobljeno konico nisem in nisem mogel mačku niti do krvi. Zarjovel pa je od presenečenja in mama me je zadnji hip potegnila k sebi. Potem me je prepričevala, kako se z živalmi ne sme grdo ravnati.

"Kaj pa mačka s pticki?"

"Ona ima to v naravi."

"Potem jo je treba zlepa ali zgrda navaditi, da ne bo več počela zločinov," sem rekel mami, ki je očitno, kot vse ženske pri hiši, držala z mačkami.

Ko se je od nekod znašlo na našem dvorišču mače, kakih pet tednov staro, bi se mi skoraj priljubilo. Prijazno in smešno je prevračalo kozolce, ko je hotelo ujeti vezalko na mojem čepu. Potem sem samemu sebi dopovedal, da bo tudi ona zrasla in počela grdobije kot vse druge mačke: v zimskih nočeh se bo drla in jaukala, kot če bi dajali otročička iz kože; na lehi z redkvicami bo puščala smrdeče drecke; mučila in davila bo metulje, miske in ptice!

- Ne boš, ne! - si rečem, primem muco za kupin in jo nesem na vrt v órenco polno vode.

- Mačka ima hudica v sebi, - sem slisal kasneje odrasle med sabo, ko so z nasmeškom govorili o mojem prizadevanju.

- Sedem hudičev ima, in v repu jih nosi! - je znala še bolj natančno Stefanja od Primožičevih. To bo bolj držalo, ker je moje mače vsakic, ko sem potunkal njegovo glavico, že čez hip spet pomolilo smrček in oči iznad vode in na vse kripnje plavalo: kdo, p'r strelji, pravi, da se mačke vode bojijo in da niti v pravlji ne znajo plavat?!

Ko so tiste oči že čisto izbuljene, od nekod spet priteče mama in se zgrozi nad mojim mučiteljstvom.

"Saj je nisem hotel mučit, ampak utopit," ji razlagam v svojem predpasničku. Ha! Toliko sem že velik, da vem, da je treba mačke in golobe utopiti - sem v mislih ponosen nase.

Pojavi se še oče in samo gleda, kako mama tistega vrazjega mucka suši s cunjjo, da se ne bi prehladil. Potem ga je zanesel na drugi konec Sv. Ivana, da se ja ne bi pritaknil k hiši.

Mimogrede je menda on ali sosedov Pino takrat zinil, da v zaklju mačke ne plavajo...

In naslednjič sem poizkusil s tremi mucki. Zvabil sem jih v velik zakelj za oglje in potem - hopla! v

órenco. Kmalu sem pogruntal, da je treba zakelj zvezati. Tudi to sem storil. Pa ni nič pomagalo. Zakelj s tremi bunkami je plaval in mijavkal, da je bilo veselje.

Kako veselje neki! Cisto potr sem bil, ker mi niti po vseh predpisih opravljena utopitev ni šla od rok. Za crknit!

Moja mrznja do mačk je potem samo čakala, da pride na svoj račun. Nisem se potolazil niti, ko so v nekem obdobju mačke z Bradezije kar izginile. Po ovinkih sem zvedel, kam. Cirkus Toni se je vsakih par let ustavil na nogometnem igrišču pri cerkvi. Od popoldnevih in večerih je vse odmevalo od hrešče glase, vmes pa so skozi lijak na ustih vabili: - Dve predstavi, za stare in mlade! Pridite pridite! Vec vas bo, več živali bomo ljudem lahko kazali!

Zjutraj se je od cirkusa oglašalo rjovenje levov. V sili hudic tudi muhe zre, lačni levi pa mačke. Svečivanske mačke so namreč odkupovali pri cirkusu Toni - petdeset lir za kos. Tudi za mačke pride kdaj dan obračuna za to, da iz golega veselja pokončajo majhne živalce. Prej pa se se poigrajo z njimi.

Po nekaj mesecih je bilo mačk spet na pretek. Tokrat sem se odpravil nadenj z lokom. Parkrat sem zgrešil. Puščica tudi ni imela dovolj konice. Pri Toninu sem staknil razfaglan deznik in Tonin mi je dovolil, da sem dva, tri špirovce odnesel. Se orodje mi je posodil, da sem nabrusil konico, v sredini zaoblil sklep, uho pa prešcipnil, da je sedla puščica lepo na tetivo.

Za svoj plen sem izbral mačko, ki je bila na eno oko slepa. Po njeni scufani dlaki, ki je bila treh ali starih barv, so se pasle bolhe. Ta bolehn kup nesreče je poležaval na sterni pri botri Bernardki. Kot bi prosila, da jo kdo spravi na oni svet.

Jaz jo bom...!

Očitno pa tej mačji krehu se ni opešal rep, v katerem tiči njenih sedem parkljev. Kot star gusar me ima ves čas na očesu, in ko napnem lok, se hitro odsmuli čez kak vrt na varno. Dvakrat ali trikrat.

Izkušnja dela lovca! Počakam, da leže s slepim očesom v mojo smer. Potem zakoračim že od Klanca z napetim lokom proti njej. Stopam lahkotno, kot da grem rožice nabirat. Se pogledam je ne. Noben gib ne izdaja, da ne grem rožic nabirat. Ko sem vstric, sprožim. Zadenem.

Sedem hudičev je poskočilo in jo po vseh starih ucvrlo čez drn in strn. S puščico v boku.

Puščico sem našel petdeset metrov dalec, na lehi radiča. Se se je je držalo nekaj dlak in črna zemlja se je prijala krvi na konici. Povoהל sem. Disala je po zveplu, res.

Ubita mačka se ni več prikazala v našem koncu. Svojega plena tako nisem nikomur kazal. Niti nisem svojega junastva komu omenjal. Ce je to sploh kako junastvo. A mačkam sem le pokazal, kdo je na Bradeziji gospodar.

Po tistem me je ihta do mačk minila.

Občutek pa imam, da čaka zdaj enooki vrag name v peklu in mi naklepa mačje maščevanje.

Ali pa preži kje tod naokrog. Mor-da si je mačka nadela podobo kate-re od punc, ki se na Klancu prete-gujejo, kot da znajo samo rožice nabirat...

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

V ponedeljek, 28. novembra 1898 objavi Edinost seznam onih, ki so prispevali za "Dijaško podporno društvo, ki se ustanovi v Trstu o petdesetletnici vladanja našega cesarja". Namen društva je finančno podpreti vse primorske slovence in hrvaške dijake, ki so se odločili za študij na tržaški gimnaziji. Zbranih je bilo 2.861 goldinarjev, začasni odbor pa poziva "vsakega zavednega Slovenca, da se po svoji moči spomni tega društva".

Neznani "barkovljanski opazovalec" poroča o hudih posledicah sobotnega zarburkanega morja; "že dvajset let je minulo, odkar ni zrlo naše oko tako razburjenega in silnega morja, kakor je bilo sobotno noč. Ljudje stanujoči ob miramarski cesti, niso zatislili očij vso noč", tako močno in visoko je bilo valovje, ki je ure in ure oblivalo, na koncu pa razdejalo in zasulo s kamenjem mira-

marško cesto. Razjarjeno morje je tudi popolnoma uničilo pet bark, tako da je pet barkovljanskih družin ostalo brez edinega vira dohodkov. Škoda znaša nad 2.000 goldinarjev in nesrečni ribiči upajo, da jim bo cesarjeva krajevna pomorska vlada priskočila na pomoč.

Slava Franu Josipu I. Salve Imperator!

V petek, 2. decembra izide Edinost v posebno slavnostni preobleki. Celotno prvo stran krasi fotografija Frana Josipa I., saj praznuje danes vse Cesarstvo 50. letnico njegovega vladanja. Objavljen je tudi dolg in razčlenjen "životopis", ki zajema vse etape njegovega življenja. Ob tej priliki je izide tudi cesarjeva slika na trdem papirju, ki se bo prodajala po pet kron, v vseh tobakarnah, v katerih se navadno prodaja Edinost.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21.—; samo večerno izdanje gl. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Škedenju pri gosp. Antonu Sancin (Drežak) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gasperšič. — Izven Trsta prodaja se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zjamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

"Anglo-ameriško imperialistično sodišče" je obsodilo štiri predstavnike stavkovnega odbora, ki so vodili znano dvanajstdnevno stavko leto 1948. Tovariši Laurenti, Ukmar, Sorta, Štoka in Solieri so bili obsojeni na štiri mesece zapora, tov. Solieri pa na dodatnih 20.000 lir globe. "Krivična obsodba stavkovnega odbora je obsodba vsega anti-fašističnega gibanja v Trstu" piše PD.

Medtem se je v Neaplju začela delovna konferenca italijanske demokratične mladine, na kateri sodeluje tudi slovensko zastopstvo. Tovariši Winkler, Vižentin in Dornik bodo italijanskim kolegom prikazali položaj slovenske mladine pod Italijo.

"Zapostavljanje jim je v krvi"

S temi besedami objavlja PD resolucijo, ki so jo stari učencev slovenske osnovne šole iz ul. Donadoni poslali šolskim oblastem. Stari protestirajo proti nevzdržnemu stanju, ki vlada na mestni osnovni šoli, kjer se v vsaki učilnici vrstijo trije razredi. Zaradi pomanjkanja prostora imajo tako slovenski otroci okrnjen pouk, medtem ko so kar štiri učilnice italijanske šole popolnoma prazne.

Starsi slovenskih otrok zato prosijo šolske oblasti, naj odredijo, da se vsaj dve učilnici dodelita slovenski soli.

V ponedeljek, 29. novembra je za vedno prenehalo biti srce Iga Grudna. Huda bolezen ga je 55-letnega, odtrgala od njegovega ljubljene Primorja, ne da bi se lahko še poslednjič vrnil v rodno Nabrezino. Igo Gruden je bil predvsem pesnik Primorja, primorskih ljudi in čutenj. Izdal je šest pesniških zbirk, od prve Narcis, ki je izšla leta 1920 do zadnje Pesnikovo srce, ki je izšla leta 1946. "Tržaški Slovenci, ki smo na svojega rojaka ponosni, mu bomo ohranili trajen spomin."

Pri Gregorčičevi založbi v ul. dei Porta 16 lahko dobite prvo zbirko novel dr. Borisa Pahorja, ki nosi naslov Moj tržaški naslov. V zbirki je objavljenih 13 novel, opremljenih s slikami tržaškega rojaka Lojzeta Spacala. Tudi to je lahko "nad vse lepo Miklavževo darilo".

(p.d.)

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prvi aplavz: pianistka Sara Cocetta, flavtistka Elizabeta Caharija, trio Martino Visintin, Peter Bajc in Harjet Antonic

20.30 TV dnevnik, nato Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews

6.40 Nan.: Astrid Lindgren in njeni sovrakiniki

7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino, vmes nan. Skrivnosni svet Alexa Macka in risanke Princeza Sissi

9.30 Variete: Zgodbe «Plavega drevesa»

10.00 Aktualno: Missione Oceania

10.30 Film: Mare matto (kom., It. '63, i. Gina Lollobrigida, Jean-Paul Belmondo)

12.25 Vremenska napoved in dnevnik

12.35 Nan.: Matlock (i. A. Griffith)

13.30 Dnevnik

14.00 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki živijo ob njem: (vodi Donatella Bianchi)

15.20 Sedem dni v parlamentu

15.50 Variete: Disney club, vmes risanke

18.00 Dnevnik

18.10 Aktualno: Nabozna oddaja - A sua imagine

18.30 Variete: In bocca al lupo!

19.50 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik

20.35 Sport

20.40 Variete: Carramba! Che fortuna! (vodi Raffaella Carrà)

23.15 Dnevnik

23.20 Aktualna oddaja: Serata TG 1

0.10 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme, 0.25 izzrebanje lota

0.35 Film: Cri du coeur (dram., Burkina Faso '94, i. Said Diarra)

2.10 Film: La terrazza (kom., It.-Fr. '80, r. E. Scola, i. Ugo Tognazzi)

4.40 Nočni dnevnik

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik

7.05 Družinski jutranji variete: Mattina in famiglia

8.00 9.00, 10.00 dnevnik

10.05 Aktualno: Domani è un altro giorno, 11.00 Evropski dnevi

11.30 Variete: Ventanni (vodi Simonetta Martone)

13.00 Dnevnik

13.25 Rai Sport Dribbling

14.00 Vremenska napoved

14.05 Film: Le vie del Signore sono finite (kom., It. '87)

16.10 Aktualna odd.: Millennium, verso il 2000, 16.40 Racconti di vita

18.10 Serenq variabile

18.40 Vremenska napoved

18.50 Tenis - Pokal Davis: Italija - Švedska

20.00 Loto ob 8-ih

20.30 Dnevnik

20.50 TV film: Una detective scomoda - Undr Suspicion (krim., ZDA '94, i. K. Sillas, P. Casnoff)

22.35 Sportna nedelja

22.50 Dnevnik

23.10 Dok.: Ricomincio da dove (vodi Marco Giusti)

0.20 Film: Ricomincio da tre ('81, r.-i. M. Troisi)

RAI 3

7.00 Dok.: occhi nella notte

7.20 Film: Ladro lui, ladra lei (kom., It. '58)

9.05 Film: Amore mio aiutami (kom., It. '69)

11.00 TGR Kmetijstvo

12.00 Dnevnik

12.15 Avtobusna postaja

12.45 Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)

13.30 Aktualno: Okkupati

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Tgr - Okolje Italija

15.20 Sport: Motorshow

15.30 Tenis - Pokal Davis: Italija - Švedska (finale)

18.50 Vremenska napoved

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Kulturni in umetniški zbornik: Art'é

20.10 Nan.: Superman

20.55 Dok.: V kraljestvu zivali

22.45 Dnevnik in dezelne vesti

Vremenska napoved

23.10 Aktualna oddaja: Harem

23.55 Dnevnik, vreme

0.05 Boks: Cantatore - Mc Clain (SP v super težki kat.)

1.35 Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Guadalupe

8.10 Pregled tiska

8.30 Aktualni odd.: Melaverde, 9.30 Ditelo a Solange, 9.50 Sabato 4

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualno: Forum

13.30 Dnevnik

14.00 Kviz: Kolo sreče

15.00 Nad.: Sentieri - Steze

15.30 Aktualne odd.: Chi c'è c'è, 16.30 Naturalmente su Rete 4

17.00 Variete o svetu filma: Affetti speciali

18.00 Oddaja o zdravju: ES

18.55 Dnevnik in vreme

19.35 Risanke

20.35 Film: L'ultimo attacco (vojni, ZDA '90, i. W. Dafoe, Danny Glover)

22.40 V parlamentu

23.20 Film: Gli scassinatori (krim., Fr. '71)

2.00 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Jutranja oddaja o dobrem počutju: Vivere bene magazine

10.35 Variete: Affare fatto

10.55 Aktualno: Nonsolomoda

11.25 Nan.: Detektiv na razpotju - Neutolazljiva vdova (i. Dick Van Dyke), 12.25 Due per tre (i. Johnny Dorelli)

13.00 Dnevnik TG 5

13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani

13.45 Aktualno: Informativni tednik Metropolitan (vodi Benedetta Corbi)

14.15 Film: Sua maestà viene da Las Vegas (kom., ZDA '90, i. John Goodman, Peter O' Toole, J. Hurt)

16.30 Film: Cercasi papà (kom., ZDA '84, i. R. Dreyfuss, S. Sarandon, N. Allen)

18.30 Variete: Superboll

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)

21.00 Variete: Ciao Darwin (vodita Paolo Bonolis, Luca Laurenti)

23.15 Aktualna odd.: Sali & Tabacchi - Potovanje po Italiji

0.10 Nan.: N.Y.P.D.

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocetovi prijatelji

6.40 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina

10.10 Sport: rally in racing

10.40 TV film: A.A.A. Mamma cercasi (fant., ZDA '95, i. Sissy Spacek, A. Clumsky)

12.20 Odprti studio

12.25 Sport studio, 12.50 Fatti e misfatti

13.00 Sport studio magazine

13.30 Risanke: Lupin

14.00 Aktualna odd.: Tempi moderni

15.30 Glasb. oddaja

16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke

17.30 Nan.: Baywatch

18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: La Tata, 19.30 Innamorati pazzi

20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)

20.45 Aktualno: Eroi per caso (vodi Marco Liorni)

22.45 SP v smučanju: moski smuk

23.40 Inviato speciale

0.10 Sport studio, Italija 1 sport

1.05 Film: Colpi perfetti (pust., ZDA '95, i. James Brolin)

TELE 4

19.30 23.00 Dogodki in odmevi

13.35 Musichiamo

17.30 Komedija v narečju: Fin che coro no me ciapè

20.05 Konjske dirke

20.30 Zoom sport

21.00 Od A do Z

23.35 Musichiamo

1.50 Film

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45, 1.15 Dnevnik, 19.50 TMC Sport

13.05 Nan.: Quincy

14.00 Film: La settimana alba (dram., VB '64)

16.30 Film: Rocky 3 (dram., ZDA '82)

18.55 Montanellijev tednik

20.35 Aktualno: Giacomondo

20.45 Sport: Goleada

22.40 Montanellijev tednik

23.10 Nogomet: Spanska liga

1.50 Film: La tigre (pust., '58)

Slovenija 1

7.55 Napovedniki

8.00 Zgodbe iz školjke, 8.30 Nesrečniki (ris. nan.)

9.00 An ban pet podgan: Komarji in zaspanci

9.30 Glasbena sola

9.45 Sportni kviz

11.10 Tekmovanje pihalnih orkestror

11.35 Tedenski izbor: Razpoke v casu - Slovenski miti in legende - Carobni napoj, 12.00 Tednik, 12.50 Dobrodosli doma

13.00 Porocila, vreme, sport

13.15 Vremenska panorama

13.35 Tedenski izbor: Duhovni utrip, 13.55 Polnočni klub

15.10 Film: Dogodivscine Robin Hooda (pust., ZDA 1938, r. W.Keighley-M. Curtiz, i. Errol Flynn, B. Rathbone, O. de Havilland, Alan Hale)

16.50 Obvestila

17.00 Obzornik, vreme, sport

17.15 Euromusica v Solunu

17.50 Oddaja TV Maribor: Na vrtu

18.15 Ozare

18.20 Dokumentarna odd.: National Geographic (9. del)

19.10 Risanke

19.30 Dnevnik, vreme, sport

19.55 Utrip

20.10 Miklavzev večer

22.15 Oddaja o turizmu: Homo turisticus

22.35 Vino moje dežele

23.05 Porocila, vreme, sport

23.30 Film: Bes (ZDA 1992, r. W. Friedkin, i. M. Biehn, A. MacArthur)

1.00 Iz muzeja (13. oddaja)

1.45 Na vrtu

2.10 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani

17.00 Videospot dneva

17.05 Reportaza tedna

17.15 Hitov trenutek

17.35 Iz produkcije združenja lokalnih TV: Loka TV, Skofja loka

18.05 Glasb. oddaja: Naj spot

19.00 Videostrani

20.00 Videospot dneva

20.10 Duhovna misel

20.25 Miklavz

21.40 Koncert: Sifrer s prijatelji

Slovenija 2

7.45 1.10 Teletekst

8.00 Vremenska panorama

9.20 Zlata srestdeseta: Nostalgija z Alfijem Nipicem

10.20 Nad.: Prigode Huckleberryja Finna (VB, 32. del)

11.15 Film: Murphyjeva romanca (ZDA)

12.55 SP v smučarskih skokih

14.45 Euronews

17.20 Teniski magazin

17.45 Rokomet: Pivovarna Lasko - San Antonio (liga prvakov)

19.30 Videoring

Soul z Natalijo

19.55 SP v smučanju: moski smuk

21.00 TV genij

22.00 V vrtincu

22.40 Risana nanizanka: Don Kihot (13. epizoda)

23.05 Sobotna noč

1.05 Napovedniki

Koper

15.00 Euronews

15.15 Otroška oddaja: Gugalnica

15.45 Pogovorimo s eo...

16.30 Potopis (vodita R. Giuricin in S. De Franceschi)

17.00 Sredozemlje

17.30 Vsedanes aktualnost

18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje

18.45 Primorska kronika

19.00 TV Dnevnik, vreme, sport

19.30 Jutri je nedelja

19.40 Risanke: Shogun

20.00 SP v smučanju: moski smuk, 21.25 ženski slalom

21.00 Rokomet: Pivovarna Lasko - San Antonio (EL)

22.15 TV dnevnik, Odmev

23.00 Film: Naskok (ZDA '48)

Vsedanes - TV dnevnik

R A D I O

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Country; 9.15 Od Milj do Devina; 9.50 Made in Italy; 10.10 Koncert: Slov. komorni zbor; 11.30 Filmi na ekranu; 11.45 Kantavtorji; 12.00 Iz Rezije; 12.45 Soft music; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Iz Benečije; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Zaključne akademije GM; 18.00 Mala scena: Na robu pameti (M. Križar, prevod C. Zagorski, r. V. Babič, 7. del); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zrno v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranskih košarkarskih tekem.

Radio Koper (slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.05 Primorska poje; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Sobotni kviz; 8.50 Kulturni koledar;

9.00 Jingle, napoved; 9.15 Ne bojte se klasič; 10.50 -12.00 RK na obisku; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična porocila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.15 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Intervju; 19.30 Glasba in sport; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz naše diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbrali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's attic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in sport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.00 Kulturna; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozalik; 18.15 Življenje kot izziv; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Jaz pa nekaj znam; 22.00

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.30 Informacije, Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.00 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 18.45 Črna kronika; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba J. Webra: Druga godba.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Koncert; 13.05 Zgodnja dela; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zbori; 15.30 DIO; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.00 Roman; 18.20 V podvečer; 20.00 Opera: Figarova svatba (W.A. Mozart, dir. J. Levine); 23.20 Glasba in napoved; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi - Od srca do srca; dnevno **Radio Korotan**: 2.00/10.00; **Radio Agora** 10.00-14.00/18.00-2.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Jadranom, vzhodno Evropo in južno Skandinavijo je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Z vzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje v nižjih zračnih plasteh hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.29 in
zatonja ob 16.22.
Dolžina dneva 8.53.

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 18.36 in
zatonja ob 9.01.

MORJE

Morje močno razgibano,
temperatura morja 11,8
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Veliko ljudi bo imelo vre-
mensko pogojene težave.
Zvečer bodo težave v
glavem ponehale in po-
goji za spanje v noči na
nedeljo bodo ugodni.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.53 najnižje -18 cm, ob 9.42 najvišje 51 cm,
ob 16.34 najnižje -66 cm, ob 23.15 najvišje 35 cm.

Jutri: ob 4.33 najnižje -13 cm, ob 10.14 najvišje 44 cm,
ob 17.10 najnižje -61 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	-1	2000 m.....	-6
1000 m.....	-2	2500 m.....	-7
1500 m.....	-3	2864 m.....	-8

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo pretežno oblačno. Popoldne bodo padavine povsod ponehale, od zahoda se bo delno zjasnilo. SOSEDNJE POKRAJINE: Pretežno oblačno bo. Predvsem v krajih južno in vzhodno od nas ter ponekod na območju Alp bodo občasno še padavine.

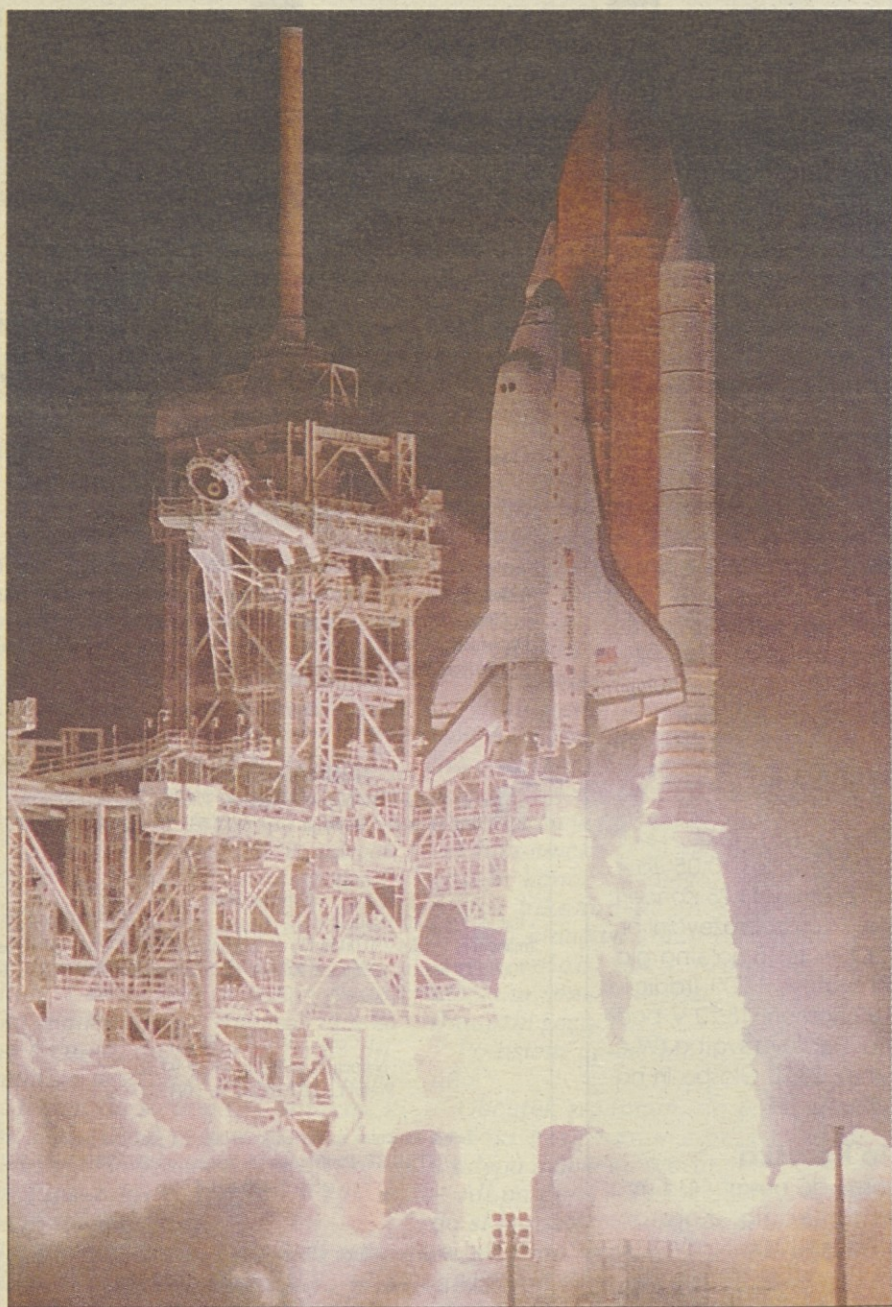
JUTRI

V nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, možne bodo kratkotrajne snežne plohe. V ponedeljek bo pretežno jasno. Mrzlo bo. Zjutraj bo po nekaterih nižinah megla.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Po enodnevnem odložitvi včeraj uspešna izstrelitev Endeavourja

CAPE CANAVERAL - V Kennedyjevem vesoljskem središču (KSC) v ameriški zvezni državi Florida so včeraj ob 9.35 in 37 sekund po srednjeevropskem času po enodnevnem preložitvi uspešno izstrelili ameriški vesoljski raketoplan Endeavour.

V raketoplanu je sestclanska ameriško-ruska posadka in drugi modul Node 1 imenovan Unity za Mednarodno vesoljsko postajo (MVP).

Po dveh minutah in petih sekundah sta odpadli startni raketi na trdno gorivo, osem minut in 43 sekund po vzletu pa je odpadel se zunanji rezervoar za enkratno uporabo. Vesoljci so bili med izstrelitvijo izpostavljeni trikratnim preobremenitvam.

Do včerajšnje preložitve izstrelitve je prišlo zaradi glavnega alarma, ki se je po nekaterih podatkih oglašil le štiri minute in pol pred namevanjem izstrelitve, nato pa naj bi zamudili deset minut dolgo izstrelitveno okno za manj kot dve sekundi.

V Braziliji so v modi Božički polni kokaina

RIO DE JANEIRO - Policija v brazilskem Rio de Janeiru je odkrila novo zvrst predprazničnega vzdušja, ko je v barakarskem naselju blizu mestnega središča odkrila lutke z likom Božička, napolnjene s kokainom, ter okraske za novejne jelke, polne marihuane. Tiskovni predstavnik policije je povedal, da je policija »cudezne lutke in okraske« nasla v nahrbtniku v prostorih nekega stanovanjskega združenja, kjer sicer zavijajo in pošiljajo lutke ob različnih praznikih. Kokain je bil skrit pod Božičkovim pokrivalom v prozornih plastičnih vrečkah. Tamkajšnja policija je že za Veliko noč nasla čokoladna jajca, polnjena z mamili. (STA/Hina)

Pelinkovec se vrača v Veliko Britanijo

LONDON - Pelinkovec, alkoholna pijača z visoko vsebnostjo alkohola, se po 80 letih odstopnosti ponovno vrača na britansko tržišče. Pijačo, znano po halucinogenih lastnostih, so po koncu 1. svetovne vojne prepovedali v Franciji, Združenih državah, Švici ter v Belgiji, medtem ko prodaje v Veliki Britaniji nikoli niso uradno prepovedali. To je izkoristilo podjetje Green Bohemia, ki se je z majhnim češkim podjetjem z ganih pijac dogovorilo za prodajo pelinkovca v Veliki Britaniji. »Menimo, da je pelinkovec idealna pijača, s katero bodo ljudje nazdravili novemu tisočletju,« je odločitev komentiral tiskovni predstavnik britanskega podjetja. »Ognjeni« napitek s kar 75 odstotki alkohola bo mogoče od naslednjega tedna dalje naročiti preko interneta, kupiti pa ga bo mogoče tudi v nekaterih britanskih pivnicah, kjer pa bo potrebno za steklenico pelinkovca odšteti kar 66 dolarjev. Pijača z okusom janeževega semena, ki ob mešanju z vodo postane mlečna, je bila v zahodni Evropi se posebej priljubljena v začetku 20. stoletja, ko so zaradi uničene letine grozdja cene vina vrtovala narasle. (STA)

Tudi Rusi imajo svojega Robina Hooda

MOSKVA - Neki moski, ki ga lokalni prebivalci klicajo kar Robin Hood, je celo leto požigal hiše bogatašev v severovzhodnem moskovskem predelu Jaroslavl, je sporočila tamkajšnja policija. Gre za 21-letnega mladeniča, ki je ožen podtaknil kar v 25 hišah. Hiše naj bi bile v lasti direktorjev različnih podjetij in t.i. Novih Rusov, oziroma tistih, ki so si zelo opomogli s pomočjo gospodarskih reform v državi. »Sovražim vse Novoruse in vse bogataše in ne morem jih več prenašati,« je izjavil požigalec. Kot je povedal načelnik tamkajšnje policijske postaje Aleksander Saricev, so lokalni prebivalci požigalca imenovali Robin Hood iz Jaroslavlja, ki je sicer dobro grajena hiše dobesedno spremenil v pepel. Omenjeni primer po njegovem mnenju odraža sovražno razpoloženje stanovalcev četrti do bogatih Rusov in njihovih luksuznih počitniških rezidenc. (STA)

Vojaska uniforma Jamesa Stewarta v britanskem Kraljevem vojnem muzeju

CAMBRIDGE - Pilotsko uniformo preminule hollywoodske legende Jamesa Stewarta bodo razstavili v Kraljevem vojnem muzeju v Cambridgeu, ki ga letno obišče 450.000 ljudi. Muzeju je uniformo poklonila Stewartova družina. Stewart se je že vpisal med dobitnike oskarjev, ko je sodeloval v 20 bojnih misijah med 2. svetovno vojno. Igralec je prejel tudi več ameriških in francoskih vojni odlikovanj. Po koncu vojne je Stewart nadaljeval filmsko kariero in skupno posnel 80 filmov. (STA/Tanjug)